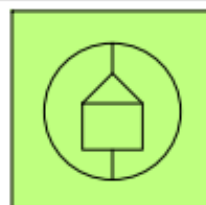

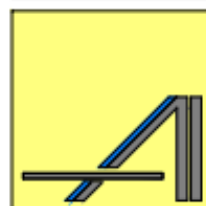
ING. ROMAN BUKÁČEK
STUDIO B+M
PROJEKTOVÁNÍ, OCHRANA KRAJINY
NA ÚVOZE 32, ŽDÁR NAD SÁZAVOU

ING. EVA JONEŠOVÁ
ZAHRADNÍ A KRAJINÁŘSKÁ ARCHITEKTURA
PUTIMOV 75, 393 01 PELHŘIMOV

ING. ARCH. LADISLAV KOMRSKA
ARCHITEKTONICKÝ ATELIER
PRAHA 4, MLADENOVOVA 3234

ING. PAVEL MUSIOL
EPS - PORADENSKÉ SLUŽBY
V OBLASTI EKOLOGIE
VČETNĚ PROVÁDĚNÍ STUDIÍ A PROJEKTŮ
VELHARTICE 183

DOPLŇUJÍCÍ PRŮZKUMY A ROZBORY

Doplňující průzkumy a rozbor

Název dokumentace:

Územní studie krajiny pro správní obvod obce s rozšířenou působností Strakonice

Fáze dokumentace:

Doplňující průzkumy a rozbor

Územní studie krajiny (dále ÚSK) je pořizována jako územní studie ve smyslu § 25 a § 30 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších úprav.

Pořizovatel:

Městský úřad Strakonice, odbor rozvoje – úřad územního plánování, Velké náměstí 2,
386 01 Strakonice

Ing. arch. Marta Slámová,
vedoucí odboru rozvoje, tel. 383 700 800, e-mail: marta.slamova@mu-st.cz

Ing. Jaroslav Bašta,
vedoucí oddělení Úřad územního plánování, tel. 383 700 830,
e-mail: jaroslav.basta@mu-st.cz

Mgr. Robert Flachs,
úřad územního plánování, tel. 383 700 831, e-mail: robert.flachs@mu-st.cz

Projektant:

Hlavní projektant

Ing. arch. Ladislav Komrška
autorizovaná osoba se všeobecnou autorizací

Autorský tým:

- **Ing. Eva Jonešová**
autorizovaný architekt pro obor krajinářská architektura
- **Ing. Roman Bukáček**
specialista pro hodnocení krajinného rázu, krajinného inženýrství a krajinné mapování
- **Ing. Pavel Musiol**
autorizovaná osoba projektant územních systémů ekologické stability

Odborní konzultanti projektanta:

- **Ing. Martin Jaroš**
autorizovaná osoba pro obor stavby vodního hospodářství a krajinného inženýrství

Struktura doplňujících průzkumů a rozborů je vytvořena dle Zadání územní studie krajiny, (dále Zadání) jehož požadavky jsou z věcného a obsahového hlediska pro její zpracování závazné.

Struktura doplňujících průzkumů a rozborů je vytvořena dle Zadání územní studie krajiny, (dále Zadání) jehož požadavky jsou z věcného a obsahového hlediska pro její zpracování závazné.

Obsah

a)	Popis stavu území	8
b)	Rozbor struktur, vazeb a hodnot v území	15
b) 1	Popis a vymezení základních struktur krajiny (primární, sekundární a terciární struktura)	15
b) 1.1	Primární struktura (ekosystémy).....	17
b) 1.2	Sekundární struktura - antropogenní funkční systémy (sídla, průmysl, doprava).....	29
b) 1.3	Terciární struktura (člověkem poznávané nebo vytvářené symboly – esteticky, kompozičně a spirituálně vnímané prvky v krajině a vazby mezi nimi).....	41
b) 2	Analýza vazeb sídel a krajiny (např. kvalita přístupu ze sídla do volné krajiny, schopnost krajiny zabezpečovat krátkodobou rekreaci, poměr mezi rozvojovými potřebami sídla a možnostmi jejich naplnění v krajině, vazba přírodních složek)	48
b) 2.1	Kvalita přístupu ze sídla do volné krajiny	48
b) 2.2	Schopnost krajiny zabezpečovat krátkodobou rekreaci	48
b) 2.3	Poměr mezi rozvojovými potřebami sídla a možnostmi jejich naplnění v krajině	49
b) 2.4	Vztah potřeb sídla a přírodních složek	49
b) 3	Hodnoty území (přírodní hodnoty, historické a kulturní hodnoty, estetické hodnoty), zpravidla vč. jevů, jež budou v souhrnném vyhodnocení doporučeny k doplnění do ÚAP (např. významné krajinné dominanty, krajinné horizonty, kompoziční osy v krajině, kulturně- historické hodnoty krajiny).	50
b) 3.1	Přírodní hodnoty.....	50
b) 3.2	Historické a kulturní hodnoty	53
b) 3.3	Estetické hodnoty	67
c)	Rozbor a rámcové vymezení krajinných potenciálů v území a vyhodnocení míry jejich využitelnosti	77
c) 1	Hodnoty a krajinné potenciály dle způsobu využití	77
c) 2	Vymezení krajinných okrsků.....	79
d)	Rozbor využívání volné krajiny člověkem a vyhodnocení jeho požadavků a potřeb	88
d) 1	Zemědělství, lesnictví	88
d) 2	Vodní hospodářství	94
d) 3	Těžba nerostů	97
d) 4	Dopravní a technická infrastruktura	98
d) 5	Rekreace a turistický ruch	99
e)	Rozbor požadavků na změny v území	102
e) 1	Požadavky vyplývající z politiky územního rozvoje a ze zásad územního rozvoje.....	102
e) 2	Požadavky z územních plánů	103
e) 3	Požadavky z územních studií, regulačních plánů, požadavky vyplývající z předpokládané budoucí realizace záměrů s platným územním rozhodnutím a ze záměrů v realizaci.....	105
e) 4	Požadavky z komplexních pozemkových úprav	106
e) 5	Požadavky ze souvisejících oborových generelů a studií, programů, koncepcí a strategií	106
f)	Rozbor ohrožení, rizik a problémů v území (stávajících, předpokládaných)	108
f) 1	Narušení vodního režimu, ohrožení povodněmi a suchem.....	108
f) 2	Eroze, sesuvy - zejména vymezení ploch ohrožených vodní a větrnou erozí	109
f) 3	Znečištění a kontaminace složek prostředí – zejména vymezení ploch se zvýšeným splachem organických látek do toků a nádrží - glosa a vysvětlení	111

f) 4	<i>Snižování a ztráta biodiverzity, zejména snižování prostupnosti krajiny a fragmentace krajiny, střety dálkových migračních koridorů, střety a nenávaznosti ÚSES - glosa</i>	111
f) 5	<i>Opuštěné nebo nevyužívané areály a plochy ve volné krajině a v kontaktu s ní</i>	113
f) 6	<i>Zátěže ze stávajícího urbanizovaného území, ploch rekreace a z provozu dopravní a technické infrastruktury a předpokládané zátěže z území navržených k urbanizaci, navržených ploch rekreace a z navržené dopravní a technické infrastruktury, včetně ekologických zátěží v krajině</i>	114
f) 7	<i>Zátěže ze stávající těžby a předpokládané zátěže z navržené těžby nerostných surovin</i>	116
f) 8	<i>Stávající narušení a potenciální ohrožení přírodních, historických, kulturních a estetických hodnot</i>	117
g)	<i>Souhrnné vyhodnocení</i>	118
g) 1	<i>Zjištěné hlavní hodnoty a potenciály krajiny</i>	118
g) 2	<i>Zjištěná hlavní ohrožení, rizika a problémy v území</i>	119
g) 3	<i>Vyhodnocení a zpřesnění typů krajin ze ZÚR (ZÚR?)</i>	119
g) 4	<i>Určení problémů k řešení v návrhu ÚSK včetně nově uplatňovaných námětů na provedení změn v území</i>	120
g) 5	<i>Přehled jevů doporučených k doplnění do územně analytických podkladů</i>	121
	<i>Tematické okruhy</i>	122
T)1	<i>Ochrana a rozvoj hodnot krajiny a využití krajinných potenciálů</i>	122
T) 2	<i>Řešení problémů, snižování ohrožení a předcházení rizikům v krajině</i>	122
T) 2.1	<i>Opatření ke zlepšení vodního režimu v krajině, ke zvýšení retence a zlepšení protipovodňové ochrany území</i>	122
T) 2.2	<i>Opatření ke snížení erozního a jiného ohrožení zemědělských a lesních půd</i>	122
T) 2.3	<i>Opatření k ochraně a zvýšení biodiverzity území</i>	122
T) 2.4	<i>Eliminace a prevence vzniku nepřiměřených zátěží a rizik v území</i>	122
T) 2.5	<i>Zlepšení sídelních propojení a prostupnosti krajiny pro člověka</i>	122

Grafická část

- 1 Výkres současného stavu území
- 2 Výkres rámcového vymezení hodnot a krajinných potenciálů
- 3 Výkres limitů
- 4 Problémový výkres

1. Stanovení cílové vize krajiny

Stanovení cílové vize krajiny a priorit vývoje území, ve vazbě na Zásady územního rozvoje Jihočeského kraje a s ohledem na stav území včetně typů krajiny, hodnot, rizik a limitů v území.

2. Členění území na krajinné okrsky

Krajinný okrsek je základní skladebná relativně homogenní část krajiny, která se od sousedních krajinných okrsků odlišuje svými přírodními, popř. jinými charakteristikami a způsobem využití.

3. Ochrana a rozvoj hodnot krajiny a využití krajinných potenciálů

- *Zpřesnění typů krajin a cílových charakteristik krajiny*
- *Návrh opatření na ochranu a rozvoj zjištěných hodnot (přírodní hodnoty, historické a kulturní hodnoty, estetické hodnoty) a potenciálů (včetně případných požadavků na ochranu kulturních a urbanistických hodnot území, např. krajinných horizontů, panoramat, kompozičních os v krajině, drobné architektury a památek v krajině apod.)*

4. Řešení požadavků a potřeb člověka v krajině

- *Návrh opatření pro optimalizaci hospodaření v krajině*
- *Návrh opatření pro zlepšení sídelních propojení a prostupnosti krajiny pro člověka včetně technické infrastruktury*
- *Návrh opatření pro rozvoj rekreace a cestovního ruchu*
- *Návrh řešení krajinných souvislostí s požadavky na urbanizaci území z územně plánovací dokumentace a z dalších podkladů*

5. Řešení problémů (témat), snižování ohrožení a předcházení rizikům v krajině

Doporučení opatření ke zlepšení vodního režimu krajiny, ke zvýšení retence v území a ke zlepšení protipovodňové ochrany území

- *Rámcové vymezení niv vodotečí*
- *Doporučení pro řešení protierozní ochrany*
- *Doporučení pro řešení problémů v oblasti znečištění a kontaminace*
- *Rámcový návrh úprav ÚSES*
- *Návrh zpřesnění migračně významných území, dálkových migračních koridorů, návrh řešení střetů v místech omezení dálkových migračních koridorů*
- *Doporučení dalších opatření k ochraně a zvýšení biodiverzity a k předcházení fragmentace krajiny*
- *Vymezení ploch vyžadujících revitalizaci anebo renaturalizaci krajiny*

- *Návrh opatření pro transformaci zjištěných významných opuštěných areálů a ploch ve volné krajině a v kontaktu s ní*
- *Návrh snižování nepřiměřených zátěží v území*
- *Doporučení opatření v souvislosti s adaptací na změny klimatu (změny velikosti půdních bloků, zadržování vody v krajině, zvyšování koeficientu ekologické stability, změny využití území apod.)*

Výstupy z jednotlivých **témat** budou využity pro formulaci rámcových podmínek využití krajinných okrsků a rámcových doporučení pro opatření.

Rámcové podmínky využití – Podmínky budou podkladem pro podrobnější zpracování řešení krajiny zejména v územních plánech. Zahrnou požadavky na řešení plošného i prostorového uspořádání území (včetně základních podmínek ochrany krajinného rázu) a na stanovení podmínek pro využití jednotlivých ploch v územních plánech.

Rámcová doporučení pro opatření – Budou podkladem pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů (např. správci, hospodáři), kteří mohou uložit a realizovat opatření ke zlepšení stavu krajiny.

Rámcové podmínky využití a rámcová doporučení pro opatření budou v Územní studii krajiny obce s rozšířenou působností Strakonice formulovány zvlášť pro každý krajinný okrsek. Vedle potřeb krajiny z hlediska životního prostředí budou zohledňovat rovněž potřeby člověka jakožto uživatele krajiny.

Další zvláštní požadavky (např. na vyhodnocení variant, na návrh etapizace)

Rozsah řešeného území:

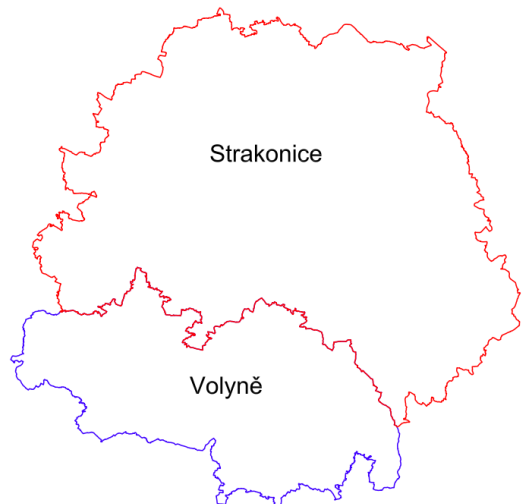
Výčet obcí:

Cehnice, Čejetice, Čepřovice, Čestice, Doubravice, Drachkov, Drážov, Droužetice, Dřešín, Hlupín, Horní Poříčí, Hoslovice, Hoštice, Chrástovice, Jinín, Kalenice, Katovice, Kladruby, Kraselov, Krejnice, Krty-Hradec, Kuřimany, Kváskovice, Libědice, Litochovice, Malenice, Mečichov, Milejovice, Miloňovice, Mnichov, Mutěnice, Nebřehovice, Němčice, Němětice, Nihošovice, Nišovice, Nová Ves, Novosedly, Osek, Paračov, Pracejovice, Přední Zborovice, Předslavice, Přečovice, Přešťovice, Radějovice, Radomyšl, Radošovice, Rovná, Řepice, Skály, Slaník, Sousedovice, Strakonice, Strašice, Strunkovice nad Volyňkou, Střelské Hoštice, Štěchovice, Štěkeň, Třebohostice, Třešovice, Úlehle, Únice, Vacovice, Velká Turná, Volenice, Volyně, Zahorčice, Zvotoky

obec	urbanizované	bodové sídlo	kostel	kaple	hřbitov	vodojem	čov	zemědělský areál	poznámka 1	poznámka 2
Cehnice										
Čejetice										
Čepřovice,										
Čestice										
Doubravice										
Drachkov										
Drážov										
Droužetice										
Dřešín										
Hlupín										

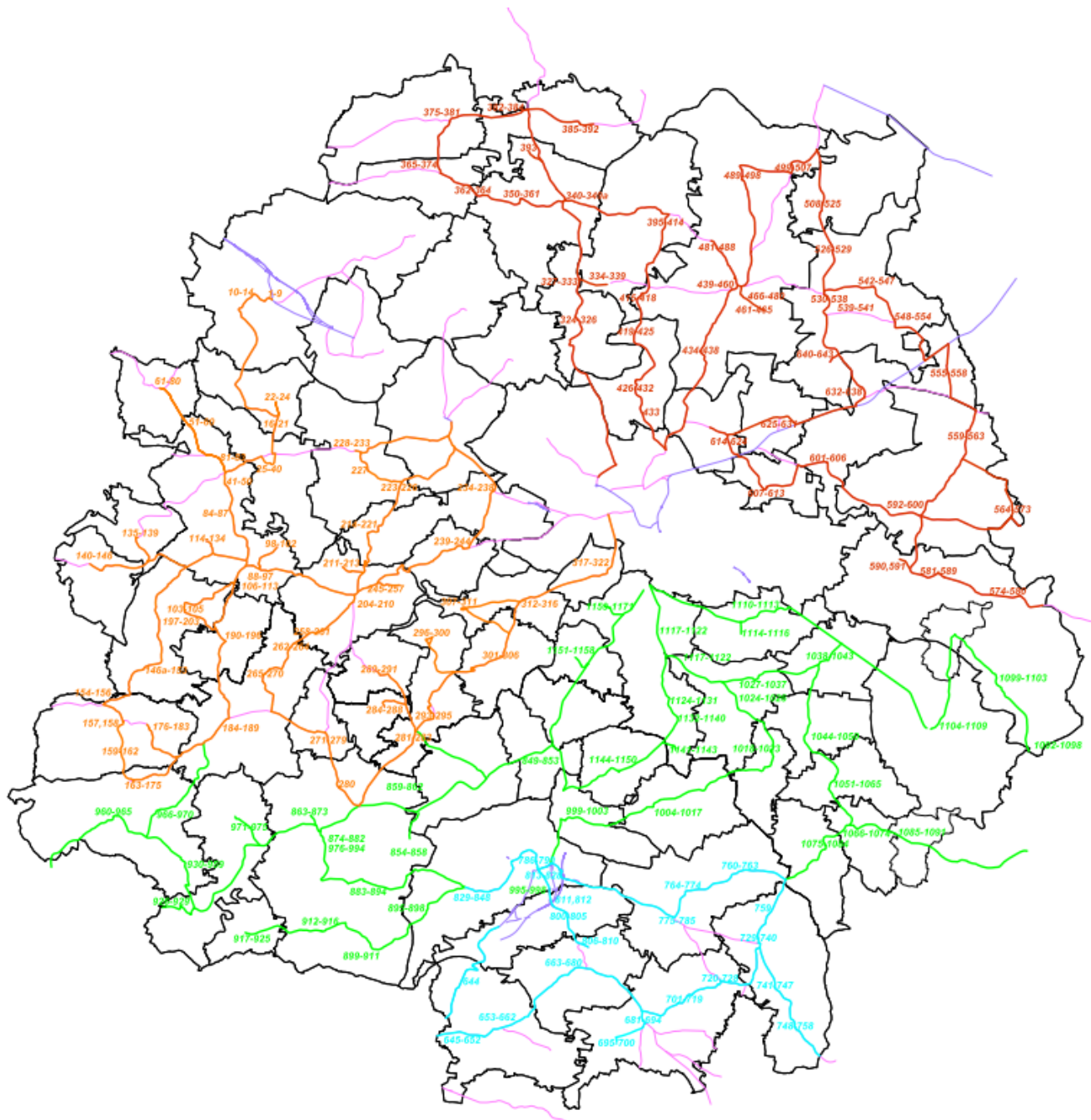
Obce a jejich místní části jsou doplněny o zjištěné indikátory území v rozsahu výše uvedené tabulky – viz samostatný (vložený) list.

Uspořádání území:

a) Popis stavu území

Součástí průzkumů a rozborů byly terénní průzkumy, které byly realizovány dle následujícího schématu.

Číslované posice odpovídají fotodokumentaci území, ta je přiložena k p+r v datovém formátu *jpeg.

Společné znaky území:

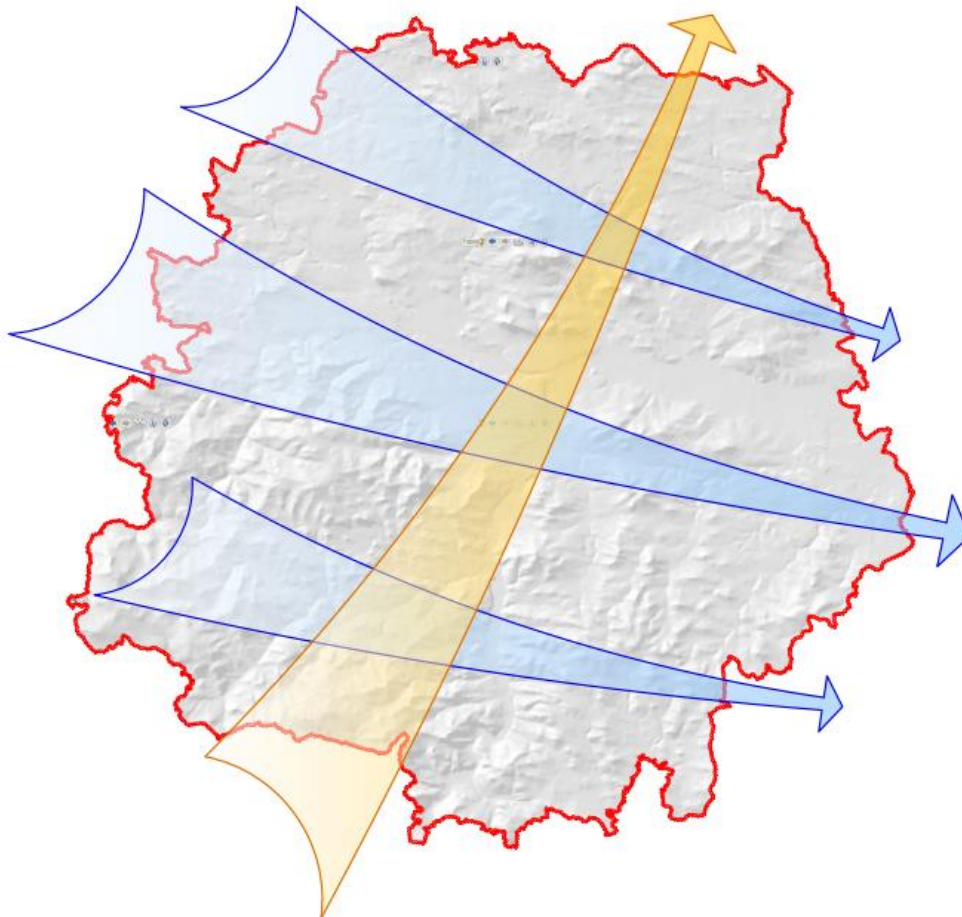
Územní studie krajiny je pořizována do území ORP Strakonice, tj. do administrativní jednotky, jejíž tvar je založen na katastrálních územích a jejich slučováním do okresů a v aktuálním stavu do obce s rozšířenou působností. Hranice ORP sleduje krajinu výjimečně a pouze v případě, kdy hranice katastru tvořily jednoznačný přírodní útvar = vodní tok, při současné shodě s vymezením ORP. Hranice řešeného území – ORP Strakonice tak zahrnuje výseč krajiny bez ohledu na velikost a celistvost přírodních útvarů.

Krajina ORP pak přirozeně a plynule přechází do navazujícího území.

Základním rysem řešeného území je harmonie a přirozenost.

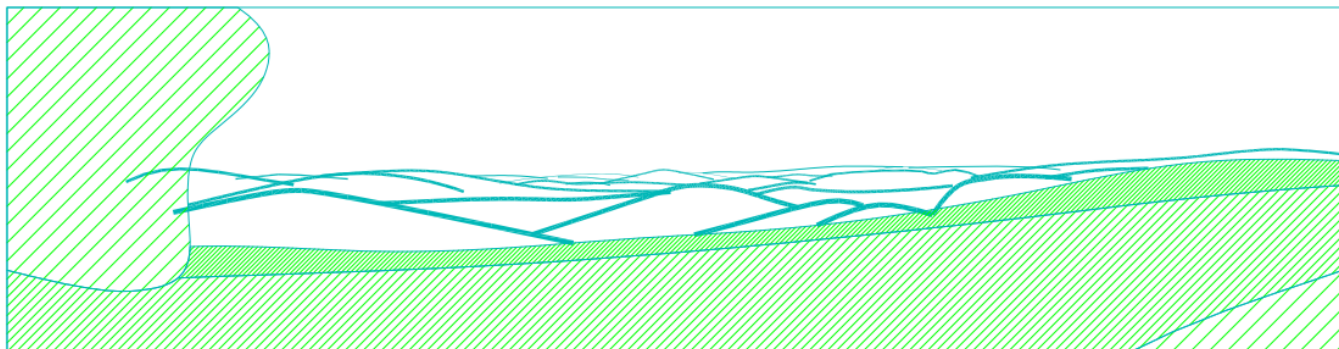
V porovnání s jinou krajinou – např. ORP Roudnice nad Labem = Říp – je krajina ORP Strakonice homogenní z hlediska sídel, krajiny i jejich hodnot. Absence zjevných kontrastů pak vyžaduje zásadně jemnější a citlivější rozlišení krajiny v případě, že návrhová část bude vázat dílčí opatření na místní charakter konkrétního místa.

Harmonie krajiny ORP je podpořena přechodem – v dálkových pohledech nerozlišitelným navazujícího území. Krajina vytváří přechod mezi Šumavou a vnitrozemní pahorkatinou, který je patrný v obou směrech pohledu v ose sever - jih.

Obr.: Znárodnění homogenního a přechodového výrazu krajiny

Harmonický výraz krajiny je složen z homogenního uspořádání krajinných horizontů opět bez zásadní hierarchie.

Obr: Charakteristické uspořádání harmonické krajiny – schéma samostatně přiloženého panoramatického snímku – severovýchodního pohledu ze silnice Dobruška – Drážov.

Harmonie sídel

Řešené území pokrývá neuvěřitelně pravidelný rastr sídel, který lze doložit následujícím schématem:

Jako uzly schématu sídelní struktury jsou použity posice kostelů a kapliček = posice sídel = základních sídelních buněk řešeného území. Samostatně jsou zobrazeny posice měst Strakonice a Volyně. Je to sice grafická hříčka, nicméně vypovídá o harmonii sídel z hlediska jejich posice v krajině.

Harmonicky – lépe řešeno autenticky - vynívají jednotlivá sídla. Podstatou je jejich stabilní velikost a rovnováha vůči potenciálu krajiny, který z hlediska úživnosti velikost sídel a jejich hustotu v krajině stimuloval.

Podstatou rovnováhy jsou přírodní podmínky, do kterých se populace (osídlení) vyvíjelo. Na rozdíl od jiných částí republiky se v řešeném území nenacházejí žádné přírodní zdroje nadmístního významu, územím neprocházejí hlavní osy kupeckých cest a postupně vznikající urbánní osa podle Otavy resp. spojení České Budějovice – Vodňany - Strakonice - Klatovy má především význam regionální.

Jednotlivá sídla si tak ponechávají dodnes původní identitu vnitřní urbanistické strukturu, velikost i hierarchii vnitřního uspořádání. Nepřirozené zásahy do sídel přinesla snaha minulé doby diferencovat sídla na střediskové obce, v jejím důsledku jsou tato sídla „postižena“ novotvary: bytovými domy a objekty občanského vybavení.

Obr.: Noblesa, harmonie, důstojnost vyznívá z vnitřního prostoru sídel – na obrázku návěs v Holenicích.

Dalším charakteristickým znakem jsou „všudypřítomné“ areály zemědělské prvovýroby minulé éry. Zcela jednoznačně se jedná o novotvary, odporující původní struktuře sídel. Můžeme - li opět použít příklad Holenic, je z následujícího obrázku obvyklá pozice těchto areálů – tedy mimo původní strukturu obce.

Porovnáním detailu volenické návsi s velikostí zemědělské areálu je kontrast jednoznačný. Zemědělský areál zaujímá plochu větší než původní sídelní struktura obce.

Police zemědělských areálů jsou hodnoceny dále v textu, jsou součástí problémového výkresu a představují úkol k řešení návrhu ÚSK.

Specifické znaky území:

Homogenní výraz krajiny a sídel doplňují specifické znaky:

Především Otava a Volyňka, dominantní vodní toky, v obou případech přinášející (nebo odvádějící?) vody z Šumavy. Tedy vodní toky s proměnným průtokem včetně očekávaných záplav. Oba vodní toky si „vytvořily“ širokou údolní nivu, její význam, ochrana resp. podpora pak bude přenesena do návrhu ÚSK.

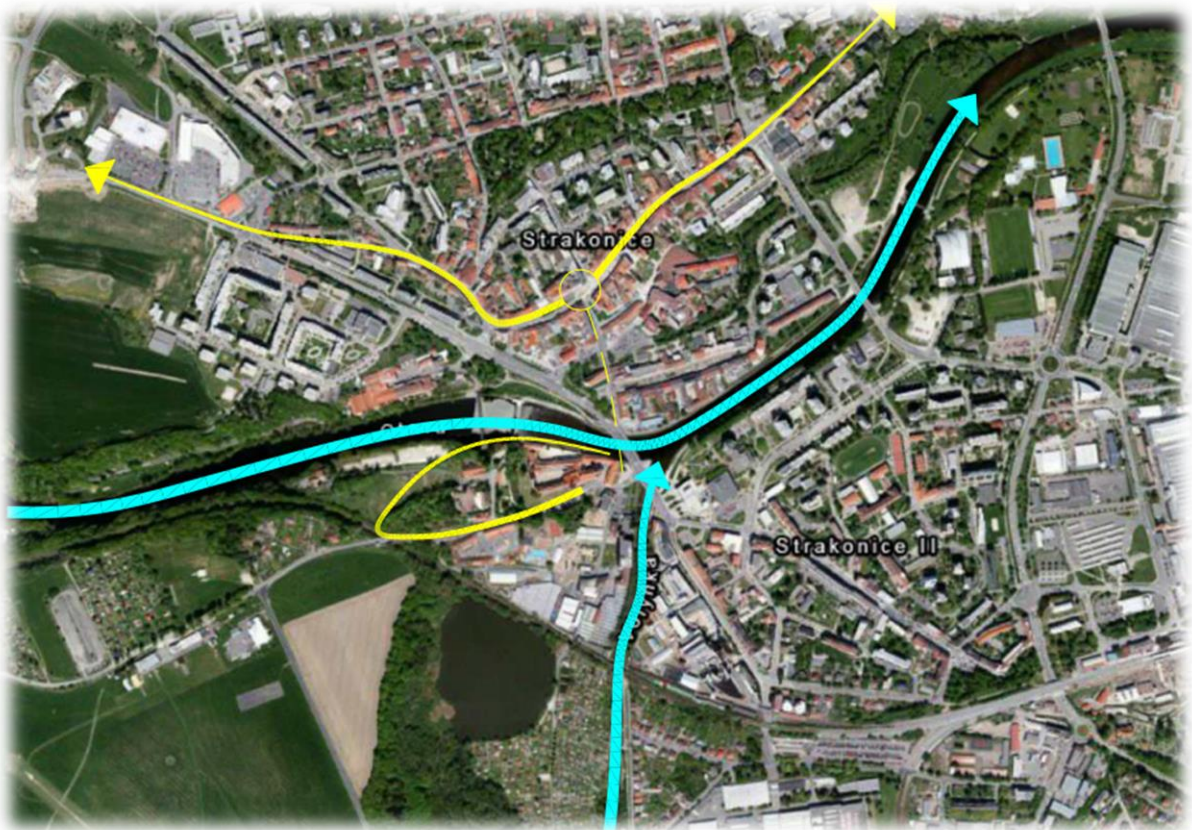
Jak se sluší, na soutoku Otavy a Volyňky je město Strakonice. Soutok obou řek pak poskytuje přirozenou ochranu hradu Strakonice, zatímco městská struktura se rozvíjí logicky na vyvýšeném opačném břehu, tedy mimo údolní nivu. Je zřejmé, že hrad i město si žilo svým životem. Další urbanizaci levého břehu Otavy před soutokem s Volyňkou tak považujeme za chybnou a nevhodnou.

Původní struktura sídla byla narušena jeho rozvojem, současné urbanistické schéma tak vytváří 2 prostorově rovnocenné třetiny, přičemž třetí třetina - hrad na soutoku Otavy a Volyňky je již zmíněnou urbanistickou závadou.

Město se vyrovnalo s tlakem na další rozvoj vcelku úspěšně, panelové domy v centru sice změnilo měřítko staveb, v krajinném měřítku jsou však přijatelné. Nízkopodlažní zástavbu jihovýchodní části města tvoří řadové domy, jejich společná hmota bohužel vystupuje nad horizont údolní nivy. K diskusi je rovněž pokrytí severních svahů údolní nivy Strakonice plochami zahrádkových osad.

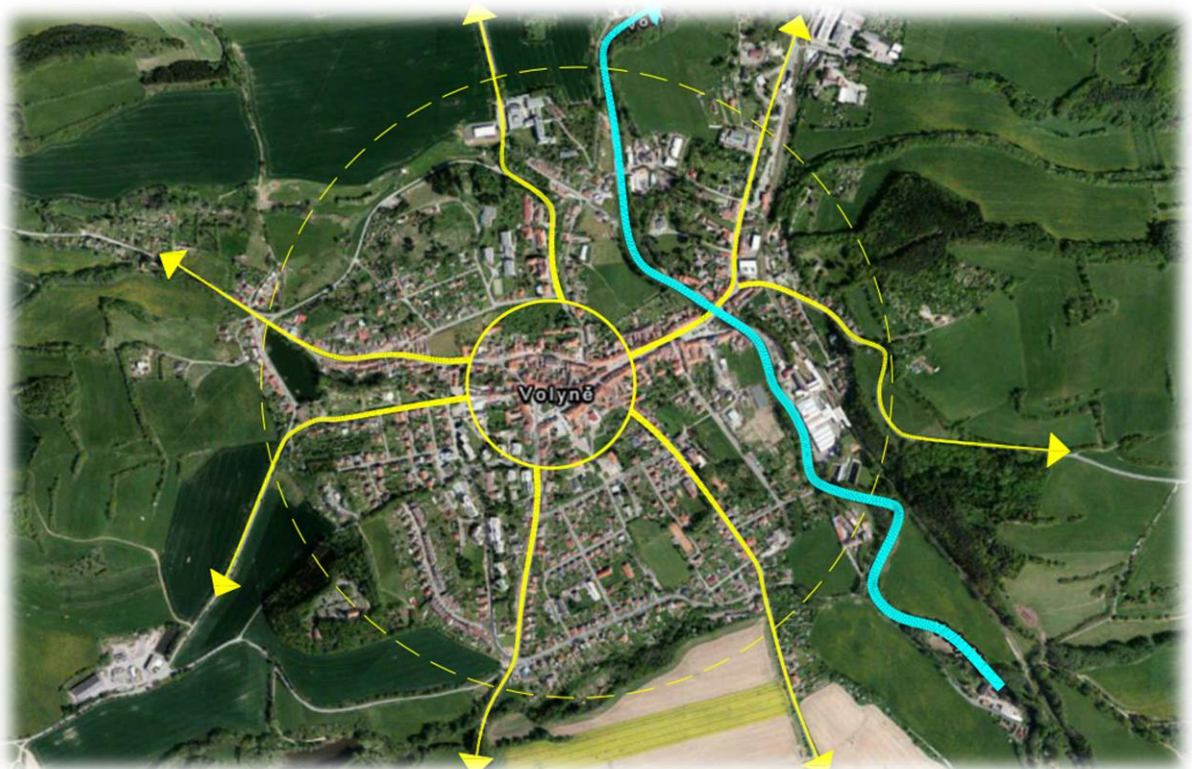
Město se muselo vypořádat s transitní automobilovou dopravou – průtahem silnice I/4 a silnice I/22. Proces odlehčení centrální části města dosud není ukončen.

Strakonice jsou jako jediné sídlo v řešeném území pod tlakem poptávky po industriálních plochách, v principu je nezbytné preferovat důsledné využití (obnovu využití) současných ploch výroby.

Obr.: schéma uspořádání centrální části Strakonice: původní – zvýrazněné dopravní schéma je nevratně potlačeno novým komunikačním systémem. Vazba historického centra a hradu je potlačena novým mostem a silnicí I/22, která v tomto místě působí jako urbánní překážka. Zvýrazněna posice hradu.

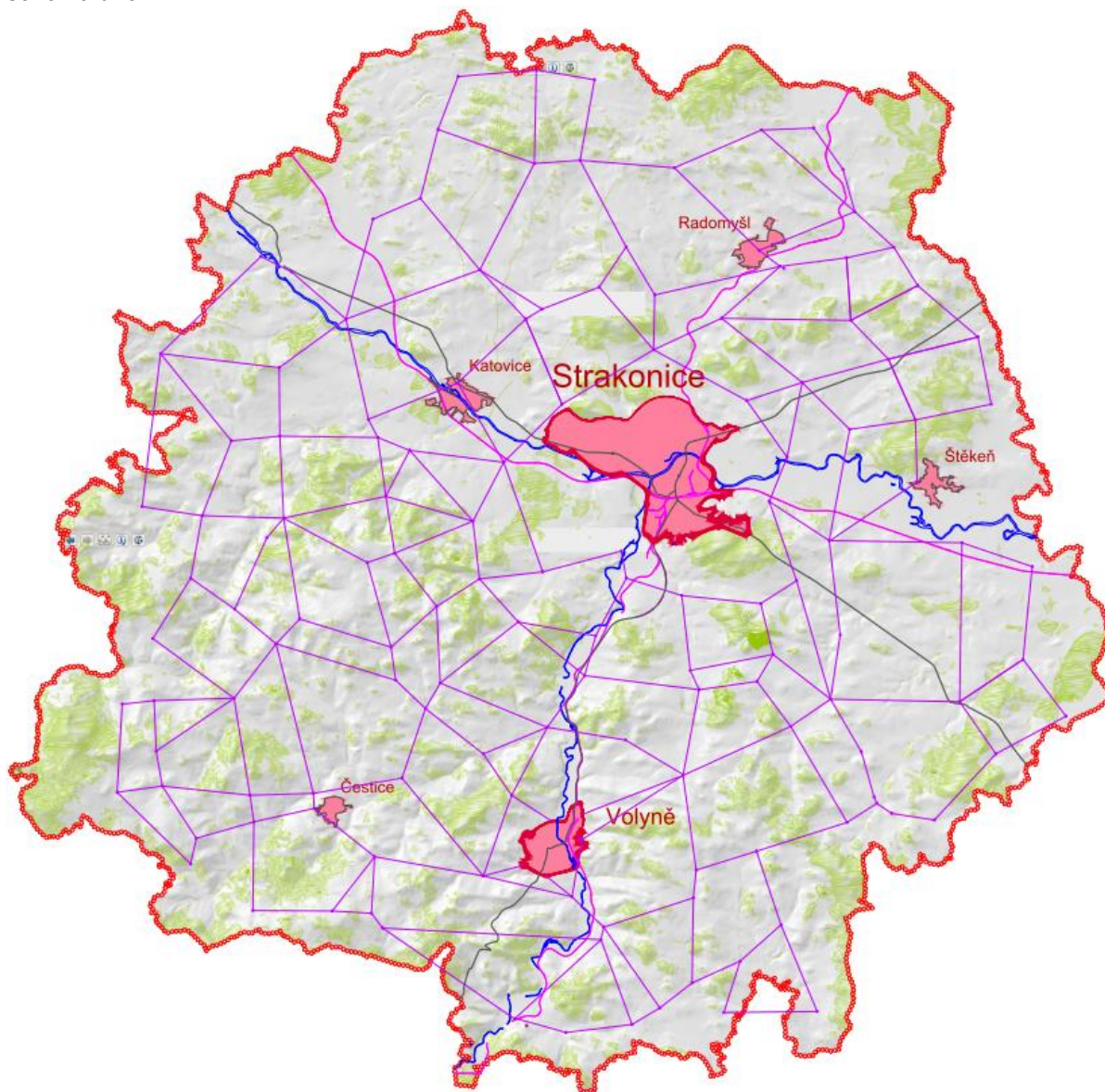
Město Volyně je v jiné posici: vyvíjí se nezávisle na řece Volyňce v „posledním“ místě, kde to řeka dovoluje.

Sídlní struktura je – navzdory specifickému terénu - dokonale soustředná. Město se rozvíjí podél z centra vystupující uliční (silniční) sítě. I v případě města Volyně byl atak panelových bytových domů přiměřeně vypořádán

Pro vnitřní prostředí města je zcela fatálním problémem transit dopravy po silnici I/4. Expositivní centrální části města vytváří vůči urbánním a architektonickým hodnotám dotčené zástavby pravděpodobně bezprecedentní kontrast. Varianty odklonu silnice I/4 jsou zobrazeny v problémovém výkresu a budou předmětem vyhodnocení v návrhové části ÚSK.

Řeky Otava a Volyňka, města Strakonice a Volyně, silnice I/4 a I/22 pak vytváří základní schéma území:

Zde je tedy vstupní schéma území:

- schéma zobrazuje další subcentra území: Čestice, Katovice, Radomyšl a Štěkeň.
- schéma současně zobrazuje základní urbánní osy území.

Strukturu území pak doplňují další antropogenní projevy: trasy technické infrastruktury a stavby v krajině mimo sídla, jak jsou zobrazena v dalších částech průzkumů a rozborů. Samostatně jsou sledovány přírodní a architektonicko – historické hodnoty území – viz dále v textu.

b) Rozbor struktur, vazeb a hodnot v území

b) 1 Popis a vymezení základních struktur krajiny (primární, sekundární a terciární struktura)

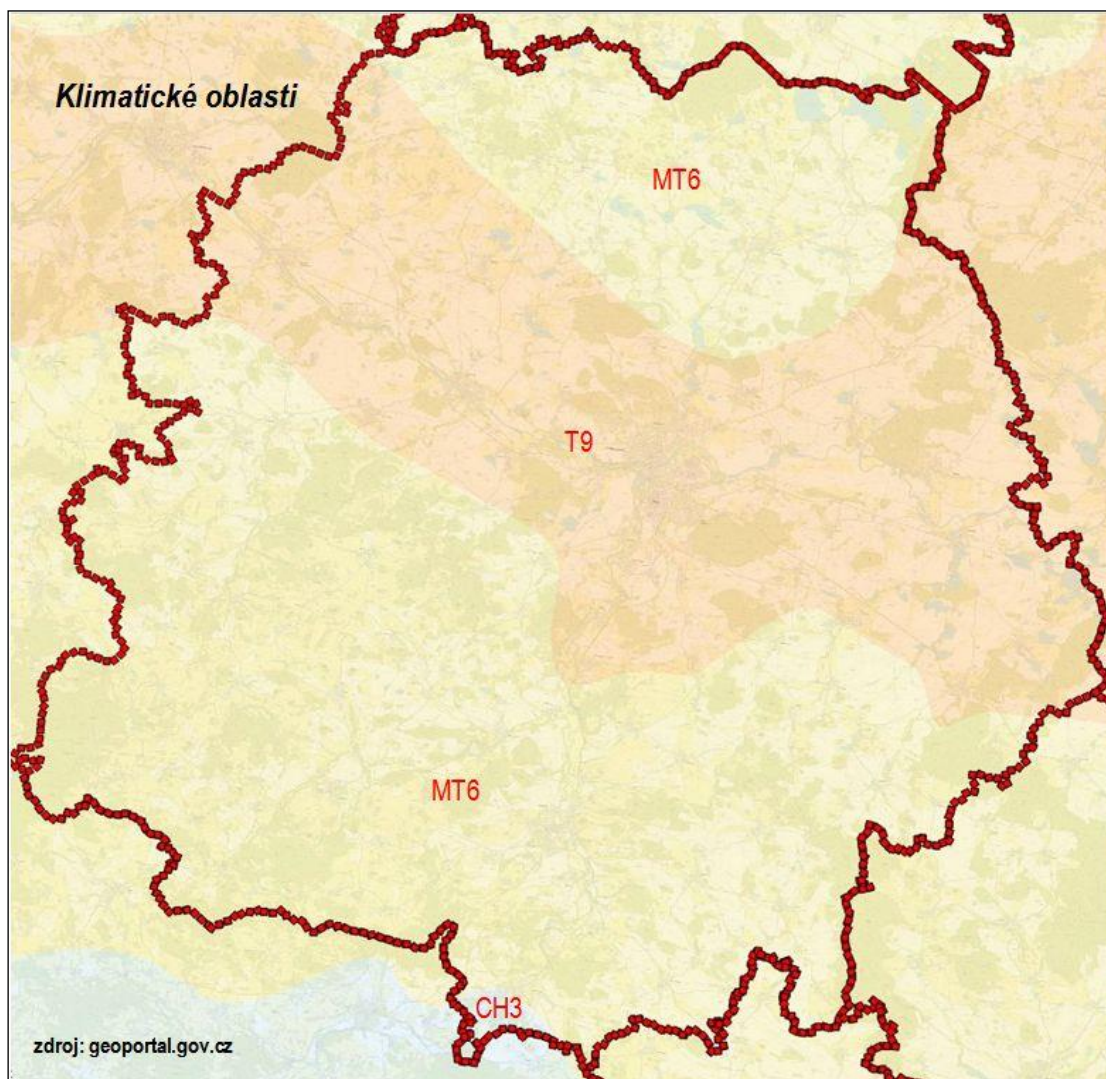
Přehled území podle druhů pozemku katastru nemovitostí:

	Celková výměra (ha)	Orní půda (ha)	Chmelnice (ha)	Vitice (ha)	Zahrady (ha)	Ovocné sady (ha)	Trvalé travní porosty (ha)	Lesní půda (ha)	Vodní plochy (ha)	Zastavěné plochy (ha)	Ostatní plochy (ha)	Zemědělská půda (ha)
Cehnice	483,0	710,5	-	-	20,9	4,7	168,7	402,7	62,0	15,1	84,8	904,7
Čejčice	909,0	1061,6	-	-	25,5	1,7	287,4	354,9	213,1	27,2	132,8	1376,3
Čepřovice	197,0	502,4	-	-	15,1	-	217,9	204,2	8,8	9,9	62,6	735,4
Čestice	893,0	987,6	-	-	37,0	7,2	524,4	551,9	13,1	22,7	177,1	1556,1
Doubravice	282,0	399,4	-	-	8,7	0,5	119,0	106,6	27,5	7,9	75,4	527,6
Drachkov	183,0	164,8	-	-	5,8	-	29,8	115,4	1,0	3,6	18,8	200,5
Drážov	251,0	211,8	-	-	13,9	1,2	453,1	429,1	5,5	10,7	105,9	679,9
Drouzetice	113,0	320,8	-	-	10,4	0,8	52,2	85,0	4,4	4,7	42,7	384,2
Dřešín	310,0	306,9	-	-	14,6	-	221,3	259,9	7,5	8,3	73,0	542,8
Hlupín	92,0	240,2	-	-	4,9	0,6	102,3	63,0	2,9	4,3	55,8	348,2
Horní Poříčí	309,0	462,7	-	-	8,8	0,4	79,3	59,2	32,5	9,2	53,1	551,1
Hoslovice	170,0	331,6	-	-	11,0	-	406,5	224,9	4,7	8,7	90,1	749,1
Hoštice	156,0	87,1	-	-	9,4	-	216,9	43,8	0,8	5,1	28,8	313,4
Chrášťovice	261,0	545,9	-	-	11,4	1,1	208,1	153,8	62,6	9,9	79,4	766,5
Jinín	202,0	246,6	-	-	7,9	-	125,7	19,1	17,0	7,4	61,9	380,2
Kalenice	87,0	202,4	-	-	7,0	2,1	102,1	66,0	7,3	4,3	21,9	313,5
Katovice	1355,0	561,5	-	-	26,7	1,3	127,5	120,0	23,3	22,9	74,8	717,1
Kladrby	144,0	241,9	-	-	5,6	-	62,4	117,3	3,2	4,5	21,5	309,8
Kraselov	221,0	258,1	-	-	21,5	8,1	254,7	180,3	4,9	11,9	62,0	542,4
Krejnice	80,0	187,1	-	-	4,7	-	74,7	45,1	2,4	4,2	28,3	266,5
Krty-Hrádec	130,0	357,4	-	-	8,0	0,7	44,9	6,7	30,9	5,8	40,0	410,9
Kuřimany	28,0	137,1	-	-	4,0	-	38,1	83,4	3,8	2,0	42,2	179,3
Kváskovice	118,0	191,6	-	-	3,1	-	46,5	49,2	15,6	2,9	19,2	241,3
Liběčice	89,0	68,8	-	-	4,0	-	195,3	155,0	2,0	2,6	23,6	268,1
Litochovice	286,0	535,5	-	-	13,0	0,8	283,4	189,8	5,9	9,5	56,9	832,8
Málenice	669,0	197,1	-	-	25,6	1,3	364,4	259,6	13,0	11,0	114,6	588,3
Mečichov	275,0	495,1	-	-	7,0	0,4	110,3	146,3	32,1	9,6	84,7	612,8
Mlejšovice	74,0	220,6	-	-	6,7	3,2	202,2	126,5	9,7	4,3	51,4	432,6
Mloňovice	282,0	298,1	-	-	10,5	7,1	104,9	156,7	6,6	8,9	35,4	420,6
Mnichov	233,0	477,9	-	-	13,1	-	192,5	57,9	33,6	8,6	47,8	683,5
Mutěnice	234,0	147,5	-	-	9,0	1,1	17,3	11,7	11,2	5,5	25,1	174,9
Nebřehovice	141,0	305,4	-	-	5,5	0,5	59,1	106,7	5,2	5,8	30,7	370,5
Němčice	102,0	42,1	-	-	6,8	0,3	147,6	44,5	4,1	3,8	26,2	196,8
Němčice	109,0	188,8	-	-	5,8	1,0	69,2	59,8	6,6	5,3	32,7	264,7
Niňošovice	303,0	349,5	-	-	11,2	1,4	217,0	217,4	18,0	11,6	67,3	579,0
Nišovice	212,0	204,0	-	-	10,3	0,3	228,9	99,4	6,6	7,5	68,1	443,5
Nová Ves	100,0	90,5	-	-	9,3	1,3	279,6	422,9	3,3	5,6	39,7	380,7
Novosedly	359,0	489,2	-	-	10,9	0,3	117,8	165,2	6,3	12,0	41,8	618,2
Osek	654,0	793,9	-	-	25,9	0,4	94,8	355,4	18,8	16,1	86,7	915,0
Paračov	110,0	236,2	-	-	5,9	1,4	91,7	80,4	7,4	4,6	30,1	335,2
Pracejovice	325,0	267,0	-	-	15,4	0,7	135,1	290,5	15,8	9,8	65,7	418,2
Přední Zborovice	90,0	107,4	-	-	7,2	-	58,4	80,5	6,9	3,5	29,4	173,0
Předslavice	266,0	668,3	-	-	16,9	3,2	245,3	143,9	7,9	12,0	60,2	933,7
Přechovice	108,0	38,7	-	-	5,5	0,5	191,9	90,9	5,8	3,3	58,8	236,6
Přestřovice	423,0	685,3	-	-	19,5	0,3	58,2	161,5	29,3	17,8	73,5	763,4
Radějovice	38,0	133,8	-	-	2,0	-	33,9	43,9	0,6	1,9	9,2	169,7
Radomyšl	1318,0	1333,2	-	-	38,2	5,6	283,0	465,5	175,1	32,1	188,1	1660,0
Radošovice	655,0	567,6	-	-	21,4	1,2	199,5	98,1	16,5	19,1	97,1	789,8
Rovná	232,0	305,5	-	-	6,5	-	46,4	25,1	14,8	7,7	28,1	358,4
Řepice	456,0	193,8	-	-	20,2	2,0	34,2	108,3	27,6	7,5	34,8	250,2
Skály	71,0	182,1	-	-	4,1	-	45,4	246,9	0,8	3,2	23,9	231,6
Slaník	159,0	223,4	-	-	2,5	-	16,3	5,4	21,4	3,5	25,0	242,2
Sousedovice	294,0	195,1	-	-	9,2	-	107,2	55,7	5,5	6,6	29,2	311,5
Strakonice	22902,0	1267,8	-	-	208,0	4,3	461,0	602,3	106,6	214,1	604,0	1941,0
Štrašice	173,0	339,8	-	-	11,5	-	189,8	207,7	5,7	7,6	50,5	541,2
Strunkovice nad Volýnkou	126,0	105,5	-	-	7,4	-	134,4	87,1	7,4	4,8	32,2	247,3
Střelské Hoštice	876,0	1050,7	-	-	24,9	1,1	399,9	363,8	50,5	26,1	166,7	1476,6
Střehčovice	224,0	334,2	-	-	6,9	1,8	100,4	239,4	5,6	5,7	34,6	443,3
Štřeň	846,0	628,5	-	-	37,2	5,5	205,7	379,9	82,3	21,0	86,9	876,9
Třebohostice	308,0	442,2	-	-	16,7	-	175,5	215,4	20,8	10,0	94,0	634,4
Třešovice	78,0	290,1	-	-	3,5	-	73,1	25,4	7,2	3,8	26,5	366,8
Úlehle	91,0	189,5	-	-	7,7	0,6	227,2	189,7	4,0	5,7	31,4	424,9
Únice	58,0	228,3	-	-	6,5	1,1	19,6	279,8	2,3	2,9	18,4	255,5
Vacovice	48,0	24,2	-	-	1,7	-	88,9	117,2	0,1	1,8	26,2	114,8
Velká Tůň	156,0	298,0	-	-	7,1	0,5	58,1	228,3	119,8	6,3	35,4	363,7
Volence	542,0	618,1	-	-	22,7	21,4	396,5	415,1	10,4	17,9	93,3	1058,7
Volyně	3074,0	518,9	-	-	71,8	8,1	555,7	591,7	28,6	45,3	237,9	1154,5
Zahorčice	62,0	175,2	-	-	4,4	0,8	94,9	65,0	1,9	3,1	17,5	275,3
Zvotoky	66,0	121,6	-	-	6,4	-	124,9	107,8	2,0	2,9	27,2	252,8

	Podíl zemědělské půdy z celkové výměry (%)	Podíl orné půdy ze zemědělské půdy (%)	Podíl travních porostů ze zemědělské půdy (%)	Podíl zastavěných a ostatních ploch z celkové výměry (%)	Podíl vodních ploch z celkové výměry (%)	Podíl lesních pozemků z celkové výměry (%)	Koeficient ekologické stability
Cehnice	61,6	78,5	18,6	6,8	4,2	27,4	0,81
Cejčovice	65,4	77,1	20,9	7,6	10,1	16,9	0,72
Čepřovice	72,0	68,3	29,6	7,1	0,9	20,0	0,78
Cestice	67,0	63,5	33,7	8,6	0,6	23,8	0,95
Doubravice	70,8	75,7	22,5	11,2	3,7	14,3	0,54
Drachkov	59,1	82,2	14,9	6,6	0,3	34,0	0,81
Drážov	55,2	31,1	66,6	9,5	0,4	34,9	2,75
Droužetice	73,8	83,5	13,6	9,1	0,8	16,3	0,41
Dřešín	60,9	56,5	40,8	9,1	0,8	29,2	1,30
Hlupín	73,4	69,0	29,4	12,7	0,6	13,3	0,58
Horní Poříčí	78,2	84,0	14,4	8,8	4,6	8,4	0,34
Hoslovice	69,5	44,3	54,3	9,2	0,4	20,9	1,50
Hoštice	80,0	27,8	69,2	8,7	0,2	11,2	2,24
Chrástovice	71,5	71,2	27,1	8,3	5,8	14,3	0,69
Jinín	78,3	64,9	33,1	14,3	3,5	3,9	0,54
Kalenice	75,9	64,5	32,6	6,3	1,8	16,0	0,81
Katovice	74,8	78,3	17,8	10,2	2,4	12,5	0,45
Kladruby	67,9	78,1	20,1	5,7	0,7	25,7	0,70
Kraselov	67,7	47,6	47,0	9,2	0,6	22,5	1,41
Krejnice	76,9	70,2	28,0	9,4	0,7	13,0	0,58
Křty-Hradec	83,1	87,0	10,9	9,3	6,3	1,4	0,23
Kuřimany	57,7	76,5	21,3	14,2	1,2	26,8	0,71
Kváskovice	73,5	79,4	19,3	6,8	4,8	15,0	0,54
Liběčice	59,4	25,7	72,8	5,8	0,4	34,3	3,75
Litochovice	76,1	64,3	34,0	6,1	0,5	17,3	0,82
Malenice	59,6	33,5	61,9	12,7	1,3	26,3	2,06
Mečichov	69,2	80,8	18,0	10,6	3,6	16,5	0,50
Milejovice	69,3	51,0	46,7	8,9	1,6	20,3	1,26
Milohovice	67,0	70,9	24,9	7,0	1,0	24,9	0,83
Mnichov	82,2	69,9	28,2	6,8	4,0	7,0	0,56
Mutěnice	76,6	84,3	9,9	13,4	4,9	5,1	0,28
Nebřehovice	71,4	82,4	16,0	7,0	1,0	20,6	0,52
Němčice	71,5	21,4	75,0	10,9	1,5	16,2	2,82
Němčice	71,7	71,3	26,1	10,3	1,8	16,2	0,63
Nihošovice	64,8	60,4	37,5	8,8	2,0	24,3	1,09
Nišovice	70,9	46,0	51,6	12,1	1,0	15,9	1,24
Nová Ves	44,7	23,8	73,5	5,3	0,4	49,6	5,28
Novosedly	73,3	79,1	19,1	6,4	0,7	19,6	0,55
Osek	65,7	86,8	10,4	7,4	1,4	25,5	0,55
Paračov	73,2	70,5	27,4	7,6	1,6	17,6	0,69
Pracejovice	52,3	63,8	32,3	9,4	2,0	36,3	1,34
Přední Zborovice	59,0	62,0	33,8	11,2	2,3	27,4	1,09
Předslavice	80,6	71,6	26,3	6,2	0,7	12,4	0,56
Přechovice	59,8	16,4	81,1	15,7	1,5	23,0	2,92
Přestavice	73,0	89,8	7,6	8,7	2,8	15,5	0,35
Radějovice	75,3	78,9	20,0	4,9	0,3	19,5	0,55
Radomyšl	65,9	80,3	17,1	8,7	6,9	18,5	0,62
Radošovice	77,4	71,9	25,3	11,4	1,6	9,6	0,49
Rovná	82,6	85,2	12,9	8,3	3,4	5,8	0,27
Repace	58,4	77,4	13,7	9,9	6,5	25,3	0,81
Skály	45,7	78,6	19,6	5,3	0,2	48,8	1,42
Slaník	81,4	92,2	6,7	9,6	7,2	1,8	0,18
Sousedovice	76,2	62,6	34,4	8,8	1,4	13,6	0,77
Strakonice	56,0	65,3	23,8	23,6	3,1	17,4	0,66
Strašice	66,6	62,8	35,1	7,1	0,7	25,6	1,04
Strunkovice nad Volýňkou	65,3	42,7	54,3	9,8	1,9	23,0	1,66
Střelské Hoštice	70,9	71,2	27,1	9,3	2,4	17,5	0,68
Stěchovice	60,9	75,4	22,6	5,5	0,8	32,9	0,95
Stěkeň	60,6	71,7	23,5	7,5	5,7	26,3	0,96
Třebostice	65,1	69,7	27,7	10,7	2,1	22,1	0,78
Třešovice	85,4	79,1	19,9	7,0	1,7	5,9	0,34
Ulehle	64,8	44,6	53,5	5,7	0,6	28,9	1,89
Únice	45,7	89,4	7,7	3,8	0,4	50,1	1,24
Vacovice	44,2	21,0	77,5	10,7	0,0	45,1	3,99
Velká Tůň	48,3	81,9	16,0	5,5	15,9	30,3	1,22
Volence	66,4	58,4	37,5	7,0	0,6	26,0	1,19
Volyně	56,1	44,9	48,1	13,8	1,4	28,8	1,57
Zahorčice	75,9	63,6	34,5	5,7	0,5	17,9	0,85
Zvotoky	64,4	48,1	49,4	7,7	0,5	27,4	1,59

b) 1.1 Primární struktura (ekosystémy):

Zájmové území leží dle Quitta E. (1971) leží v mírně teplé klimatické oblasti MT6, střední část ve Strakonické kotlině, v území navazující na řeku Otavu, zčásti Volyňku a především pak část patřící do Jihočeské pánve náleží do teplé oblasti T9 (dle upravené Quittovy klasifikace – Atlas podnebí Česka - Praha 2007 a VÚKOZ Praha).

Makroklimatická charakteristika (charakteristika klimatické oblasti a podoblasti dle VÚKOZ Praha):

MT6 – léto přiměřeně dlouhé s 20-40 letními dny, mírně teplé s průměrnou teplotou 13-15°C, přiměřeně vlhké se srážkami 200-400 mm, 100-140 dny se srážkami > 1 mm za den

přechodné období je přiměřeně dlouhé se 140-160 mrazovými dny, chladným jarem s průměrnou teplotou 5-7°C, mírně teplým podzimem s průměrnou teplotou 6-8°C

zima normálně dlouhá s 50-60 ledovými dny, mírně chladná s průměrnou teplotou -2 až -3°C, přiměřenými srážkami 200-400 mm, přiměřeným trváním sněhové pokrývky 50-80 dnů

T9 – léto dlouhé se 40-50 letními dny, teplé s průměrnou teplotou 15-16°C, přiměřeně vlhké se srážkovým úhrnem 200 - 400 mm, 100 -140 dny se srážkami >1 mm za den;

přechodné období krátké se 100-140 mrazovými dny, mírně teplým jarem s průměrnou teplotou 7-8°C, teplým podzimem s průměrnou teplotou 8-9°C;

zima normálně dlouhá se 50-60 ledovými dny, mírně chladná s průměrnou teplotou -2°C až -3°C, vyššími srážkami >400 mm, spíše kratším trváním sněhové pokrývky 50-60 dnů.

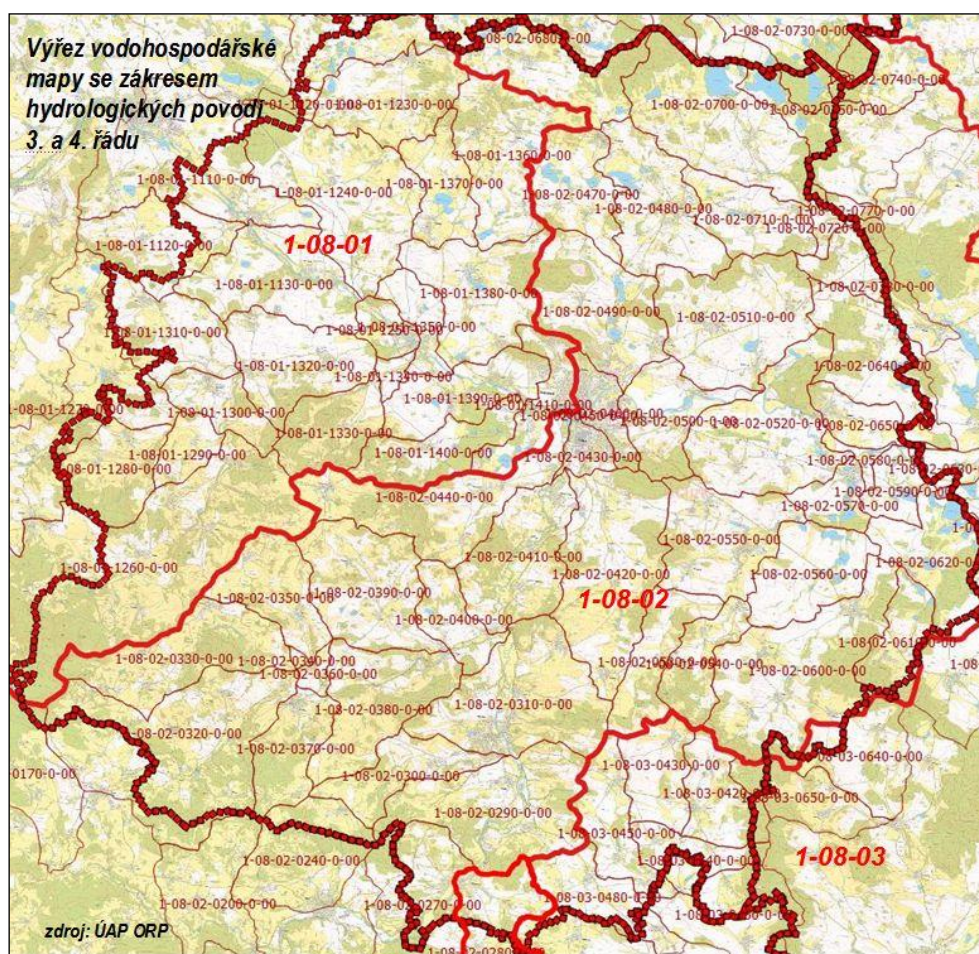
CH3 - léto krátké s 10-20 letními dny, chladné s průměrnou teplotou 12-13°C, vlhké se srážkami 200-400 mm, >140 dny se srážkami > 1 mm za den,

přechodné období je velmi dlouhé s > 180 mrazovými dny, velmi chladným jarem s průměrnou teplotou <3°C, chladným podzimem s průměrnou teplotou <4°C,

zima velmi dlouhá s > 70 ledovými dny, velmi chladná s průměrnou teplotou <-4°C, srážkami 200-400 mm, dlouhým trváním sněhové pokrývky 80-120 dnů.

Voda

Z hydrologického hlediska ve smyslu vyhlášky č. 393/2010 Sb., o oblastech povodí, západní a severozápadní část ORP spadá do povodí 3. řádu Otava po Volyňku č.h.p. 1-08-01, ostatní území kromě jihovýchodní části území ORP spadá povodí 3. řádu Volyňka a Otava od Volyňky po Blanici č.h.p. 1-08-02 a malá část na jihovýchodním okraji ORP spadá do povodí 3. řádu Blanice a Otava od Blanice po Lomnici č.h.p. 1-08-03.

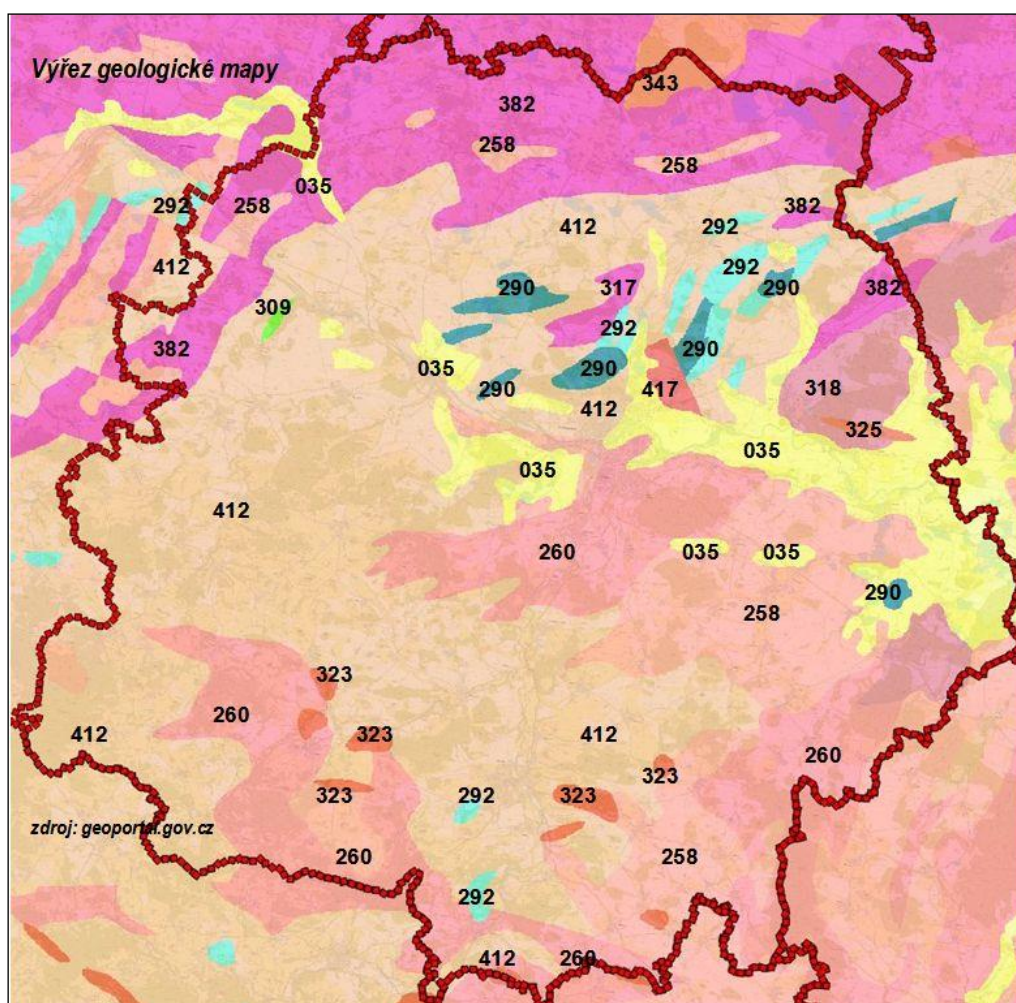

Do řešeného území nezasahuje žádná chráněná oblast přirozené akumulace vod (CHOPAV).

Geofaktory (geologie, geomorfologie)

Geologické poměry

Severní část Strakonicka budují převážně granitoidní horniny středočeského plutonu, zejména biotitické až amfibolicko-biotitické granodiority. Město Strakonice se širším okolím leží v nejzápadnějším, tektonicky podmíněném a výraznými zlomovými svahy omezeném výběžku Českobudějovické pánve, která je zde vyplněna nezpevněnými jílovitými a písčitojílovitými terciárními uloženinami mydlovarského a ledenického souvrství a na ně nasedajícími mocnými šterkopískovými kvartérními sedimenty. Jižní část náležející do Šumavského podhůří je tvořena převážně migmatity a biotitickými perlovými rulami jednotvárné skupiny moldanubika, hojně prostoupené drobnými žilnými tělesy porfyrů a porfyrítů. V okolí Volyně vyznívá pruh pestré skupiny (sušicko-votické) s polohami krystalických vápenců.

Legenda:

- 035 - Terestrický terciér Českého masivu; střední - spodní miocén (karpat-sarmat) s písiky, šterky, jíly, lignitové sloje
- 258 - Prekambrium a (nebo) paleozoikum (nerozlišené) Českého masivu s horninou biotitické oftalmické migmatity (perlové ruly), místy s granátem, sillimanitem a (nebo) cordieritem
- 260 - Prekambrium a (nebo) paleozoikum (nerozlišené) Českého masivu s horninou eukokrání migmatity, leukokrání kvarcit-felzitické ruly
- 290 - Vložky erlanů v prekambriu a v paleozoiku nerozlišené Českého masivu
- 292 - Vložky mramorů v prekambriu a v paleozoiku nerozlišené Českého masivu
- 309 - Prekambrické a paleozoické vulkanity a metavulkanity Českého masivu s horninou amfibolity, granátické amfibolity
- 317 - Variská intruziva Českého masivu s horninou biotitické a amfibol-biotitické monzogranity až granodiority a trondhjemitu, jemně - středně zrnité

- 318 - Variská intruziva Českého masivu s horninou nebulitické - oftalitické migmatity až nehomogenní biotitické nebo dvojslídne granity, místy s vyrostlicemi
- 323 - Variská intruziva Českého masivu s horninou alkalicko-živcové a muskovitické granity, leukogranity
- 325 - Variská intruziva Českého masivu s horninou žilné granitoidní a tonalitické horniny
- 343 - Předvariská intruziva a intruziva neznámého stáří (často deformovaná a metamorfovaná) s horninou leukokráttní, alkalicko-živcové muskovitické metagranity a ortoruly, místy obohacené stopovými prvky
- 382 - Variská intruziva Českého masivu s horninou amfibol-biotitické granodiority s plošně +-lineárně paralelní stavbou
- 412 - Prekambrium a (nebo) paleozoikum (nerozlišené) Českého masivu s horninou - ruly: nízký tlak (biotit a sillimanit-biotitické ruly místy s cordieritem, dílem migmatizované
- 417 - Variská intruziva Českého masivu, vnitřních Karpat s horninou biotitické a dvojslídne granity až granodiority vnitřních Karpat

Geomorfologické členění

Z hlediska geomorfologie je řešené území součástí hercynského systému České vysočiny.

Dle geomorfologického členění (DEMEK J., 1987) náleží dotčené území do:

- I Česká vysočina (provincie)
- I₁ Šumavská soustava (subprovincie)
- I_{1B} Šumavská hornatina (podsoustava - oblast)
- I_{1B-2} Šumavské podhůří (celek)
- I_{1B-2C} Vimperská vrchovina (podcelek)
- I_{1B-2C-a} **Mladotická vrchovina (okrsek)**
- I_{1B-2C-b} **Vacovská vrchovina (oksek)**
- I_{1A-2C-c} **Bělečská vrchovina (okrsek)**

<i>I₁B-2F</i>	<i>Bavorovská vrchovina (podcelek)</i>
<i>I₁A-2F-b</i>	Prácheňská pahorkatina (okrsek)
<i>I₁A-2F-c</i>	Volyňská vrchovina (okrsek)
<i>I₁A-2F-d</i>	Miloňovická pahorkatina (okrsek)
<i>I₁A-2F-e</i>	Netonická vrchovina (okrsek)
<i>I₁A-2F-f</i>	Husinecká vrchovina (okrsek)
<i>I₂</i>	Česko-moravská soustava (subprovincie)
<i>I₂A</i>	Středočeská pahorkatina (podsoustava - oblast)
<i>I₂A-1</i>	Benešovská pahorkatina (celek)
<i>I₂A-1B</i>	Březnická pahorkatina (podcelek)
<i>I₂A-1B-d</i>	Mirovická pahorkatina (okrsek)
<i>I₂A-4</i>	Blatenská pahorkatina (celek)
<i>I₂A-4A</i>	Horažďovická pahorkatina (podcelek)
<i>I₂A-4A-c</i>	Kasejovická pahorkatina (okrsek)
<i>I₂A-4A-d</i>	Střelskohošťická pahorkatina (okrsek)
<i>I₂A-4A-e</i>	Radomyšlská pahorkatina (okrsek)
<i>I₂B</i>	Jihočeské pánve (podsoustava - oblast)
<i>I₂B-1</i>	Českobudějovická pánev (celek)
<i>I₂B-1A</i>	Putimská pánev (podcelek)
<i>I₂B-1A-a</i>	Strakonická kotlina (okrsek)
<i>I₂B-1A-b</i>	Kestřanská pánev (okrsek)
<i>I₂B-1A-c</i>	Mladějovická pahorkatina (okrsek)

Půda

Pedologické poměry

Půdy v ORP Strakonice převládají různé druhy kambizemí, od dystrických na rulách v oblasti Vacovska až po Krasejov na jihozápadě, tak především dominantní kambizemě modální na rulách moldanubika či na kyselých žulách středočeského plutonu v severní části. V oblasti rybníků jsou to výrazné pseudogleje, v pánevní části a ve vazbě na zejména Otavu, případně v menší míře Volyňku to jsou fluvizemě jak modální, tak i oglejené, v Putimské pánvi, zejména pak v Mladějovické pahorkatině jsou části s hnědozemí jak modální, tak i oglejenou, jižně od Cehnic v povodí Cehnického potoka se vyskytují i modální luvizemě na polygenetických hlínách. Na části Radomyšlské pahorkatiny kde dozrívá pestrá skupina s výskytem vápenců, erlanů apod. jsou modální rendziny na vápencových svahovinách.

Na zemědělské půdě jsou vylišené hlavní půdní jednotky (HPJ) jako součást BPEJ - bonitovaných půdně ekologických jednotek (vyhl. 546/2002 Sb.), které slouží mj. ke stanovení ZPF do 5 tříd ochrany půdy (vyhl. 48/2011 Sb.).

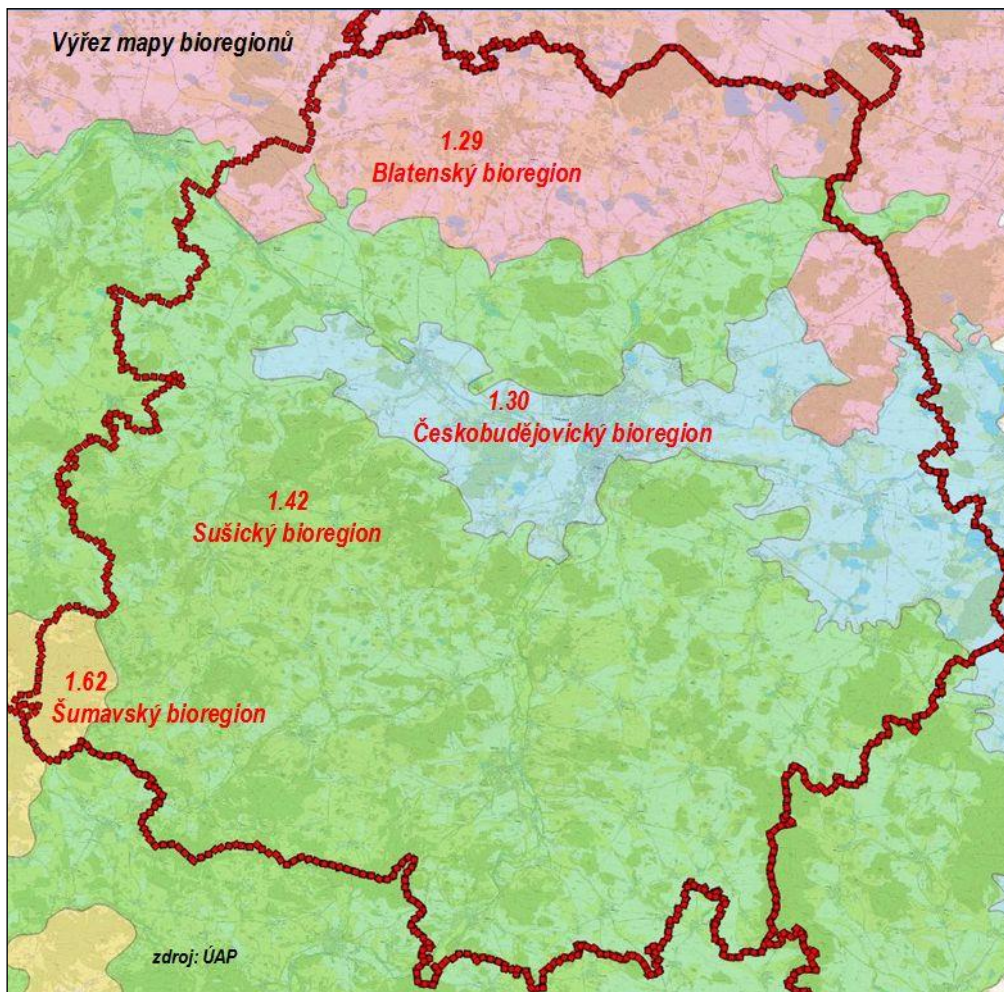
Na lesní půdě jsou v typologickém systému ÚHÚL vylišeny skupiny lesních typů (SLT), které jsou členěny v ekologických řadách na SLT v živné, kyselé, obohacené humusem (javorové), obohacené vodou (jasanová), oglejená (pseudoglejová), podmáčená (glejová) a rašelinná. Nejrozšířenější lesní půdou je kambizem (hnědá lesní půda). Na chudších substrátech nebo druhotným okyselením přecházejí do podzolů. Na periodicky provlhčených hlubokých půdách, kde se periodicky střídá dlouhodobější vyschnutí vznikají procesem oglejení pseudogleje. V mělkých terénních depresích na plošinách a pánvích, často v blízkosti vodních toků, prameništ' a v blízkosti rybníků, kde je trvalé zamokření alespoň spodní části půdního profilu vznikají glejovým procesem glejové půdy - gleje. Mělké půdy, kde kompaktní skála vystupuje v hloubce cca 10 cm, na karbonátových substrátech jsou pararendziny, na nevápnitých substrátech to jsou rankery - zde se jedná o kyselé na žulách, (zejména na ruwarech středočeského plutonu), či rulách, jsou to půdy s velkým obsahem skeletu (více jak 50%).

Biogeografická charakteristika, půda, lesy, biota

Biogeografická charakteristika

Řešené území náleží v soustavě biogeografického členění do (CULEK M. A KOL., 2005)

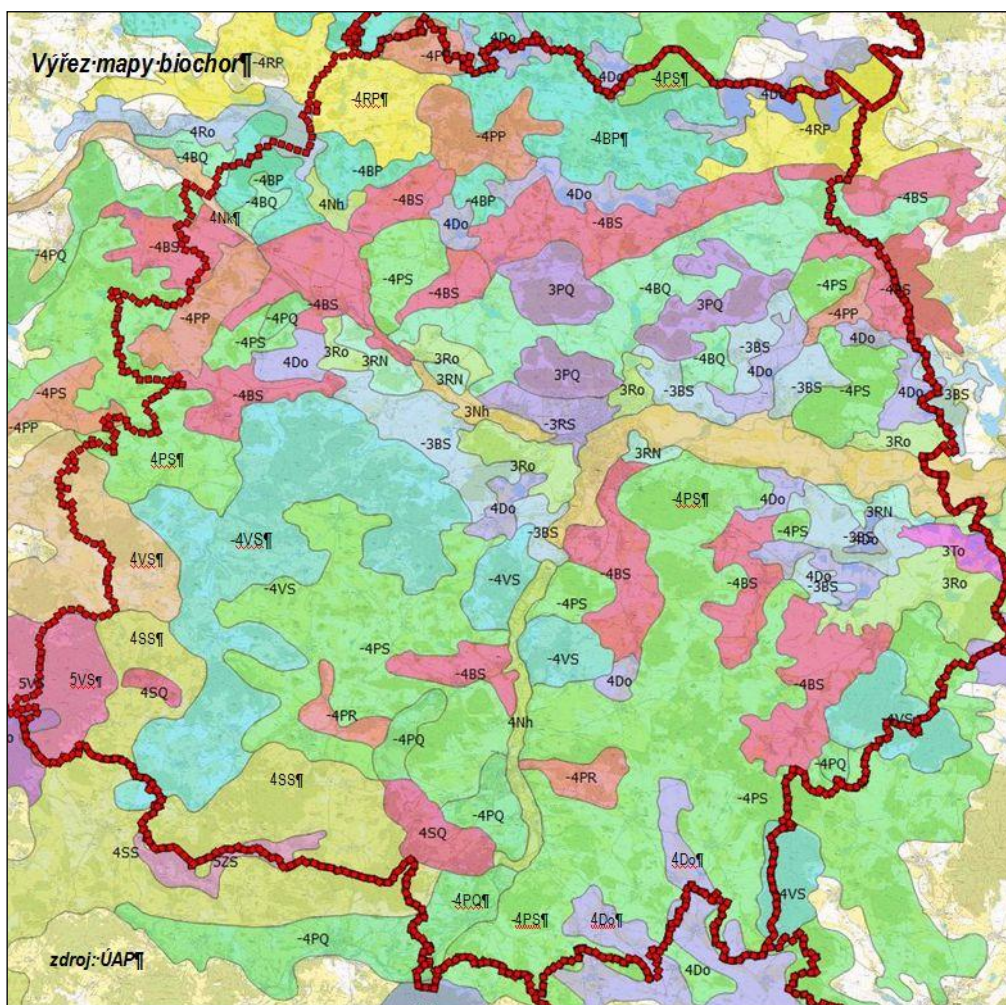
biogeografické provincie: středoevropských listnatých lesů
biogeografické podprovincie: hercynské
biogeografický region (bioregion):
1.29 Blatenský
1.30 Českobudějovický
1.42 Sušický
1.62 Šumavský

typy biochor v ORP dle bioregionů

1.29 Blatenský bioregion:	
-4BP	Erodované plošiny na neutrálních plutonitech v suché oblasti 4 v.s
-4BQ	Erodované plošiny na pestrých metamorfitech v suché oblasti 4
-4BS	Erodované plošiny na kyselých metamorfitech v suché oblasti 4
4Do	Podmáčené sniženiny na kyselých horninách 4 v.s.
-4PP	Pahorkatiny na neutrálních plutonitech v suché oblasti 4 v.s.
-4PS	Pahorkatiny na kyselých metamorfitech v suché oblasti 4 v.s.
-4RP	Plošiny na neutrálních plutonitech v suché oblasti 4 v.s.
1.30 Českobudějovický bioregion	
-3BS	Erodované plošiny na kyselých metamorfitech v suché oblasti 3
3Nh	Užší převážně hlinité nivy 3. v.s.
3RN	Plošiny na zahliněných píscích 3. v.s.
3Ro	Vlhké plošiny na kyselých horninách v 3. v.s.

-3RS	<i>Plošiny na kyselých metamorfitech v suché oblasti 3 v.s.</i>
3To	<i>Podmáčené roviny na kyselých sedimentech 3. v.s.</i>
4Do	<i>Podmáčené sníženiny na kyselých horninách 4 v.s.</i>
1.42 Sušický bioregion	
3PQ	<i>Pahorkatiny na pestrých metamorfitech 3 v.s.</i>
-4BQ	<i>Erodované plošiny na pestrých metamorfitech v suché oblasti 4</i>
-4BS	<i>Erodované plošiny na kyselých metamorfitech v suché oblasti 4</i>
4Do	<i>Podmáčené sníženiny na kyselých horninách 4 v.s.</i>
4Nh	<i>Hlinité nivy 4 v.s.</i>
4Nk	<i>Kamenité nivy 4 v.s.</i>
-4PP	<i>Pahorkatiny na neutrálních plutonitech v suché oblasti 4 v.s.</i>
-4PQ	<i>Pahorkatiny na pestrých metamorfitech v suché oblasti 4 v.s.</i>
-4PR	<i>Pahorkatiny na kyselých plutonitech v suché oblasti 4 v.s.</i>
-4PS	<i>Pahorkatiny na kyselých metamorfitech v suché oblasti 4 v.s.</i>
4SQ	<i>Svahy na pestrých metamorfitech 4. v.s.</i>
4SS	<i>Svahy na kyselých metamorfitech 4. v.s.</i>
4VR	<i>Vrchoviny na kyselých plutonitech 4 v.s.</i>
4VS	<i>Vrchoviny na kyselých metamorfitech 4 v.s.</i>
-4VS	<i>Vrchoviny na kyselých metamorfitech v suché oblasti 4 v.s.</i>
5ZS	<i>Hřbety na kyselých metamorfitech 5. v.s.</i>
1.62 Šumavský bioregion	
5Do	<i>Podmáčené sníženiny na kyselých horninách 5. v.s.</i>
6ZS	<i>Hřbety na kyselých metamorfitech 6. v.s.</i>

Plochy lesa, ať již hospodářského, ochranného nebo zvláštního určení ve smyslu zákona o lesích (§ 6 a násl. zák. 289/1995 Sb. - kategorizace lesů) jsou ekologicky nejstabilnější částí volné krajiny a to i v krátkém mezidobí "bezlesí" po těžebním zásahu při obnově lesa. Les má zpravidla 4-5 stupeň ekologické stability (SES), stejněvěké monokultury dřevin na nevhodných stanovištích pak mají 3, případně i přechod mezi 2-3 stupněm ES. Jejich schopnost retence, stabilita vůči větrné i vodní erozi, příznivé ovlivňování mikroklimatu a další faktory včetně příznivých podmínek pro migraci. Hospodaření v lese je dlouhodobého charakteru ve smyslu hospodářských plánů (LHP - lesní hospodářské plány na 10 let, případně pro menší rozlohy se jedná o lesní hospodářské osnovy). V lesích hospodářských se zpravidla o 100 leté či více leté "cykly" - doby obměny, přičemž je ze zákona povinnost hospodáře paseky (plochy po těžbě) zalesnit do dvou let! Je tak svým způsobem zajištěna kontinuita lesního porostu, když by se měla obnova lesa zaměřit na přirozenou obnovu, ať již pod porostem nebo vedle porostu (obnovní prvky).

Hodnocení přirozenosti lesních porostů (dle přílohy č. 2 k vyhlášce č. 60/2008 Sb.)

podle stupně přirozenosti

Stupeň přirozenosti je pro účely hodnocení přirozenosti lesních porostů vyjádřením míry ovlivnění lesního ekosystému člověkem, a to jak přímým lesnickým obhospodařováním tak nepřímo působícími antropickými vlivy. Stupně přirozenosti lesních porostů jsou:

- **1 - les původní, nebo-li prales** - člověkem téměř neovlivněný les, kde dřevinná skladba i prostorová struktura odpovídají stanovištním poměrům, tzn. potenciální přirozené vegetaci. Za původní les lze označit i porosty, které byly v minulosti ovlivněny člověkem, ovšem zásah neměl vliv na vybočení z přirozené vývojové trajektorie a stopy takového zásahu již dávno nejsou patrné - např. toulavá těžba jednotlivých stromů před více než 100 lety, odvoz odumřelých stromů z okrajů porostu před více než 50 lety apod. Termín prales lze ztotožnit s označením les původní. Tyto porosty jsou v současnosti ponechány samovolnému vývoji.
- **2 - les přírodní** - les vzniklý přírodními procesy, avšak člověkem v minulosti ovlivňovaný (zejména toulavou těžbou a pastvou, nikoliv sadbou nebo sítí). Jeho dřevinná skladba i prostorová a věková struktura převážně odpovídají stanovištním poměrům, pomístně se mohou odchylovat, např. vlivem samovolného vývoje, který proběhl v pozměněných podmínkách (např. po vykloučení lesa ve středověku a následném dlouhodobém ponechání plochy neřízené sukcesi lesa, území pod dlouhodobým vlivem vyšších stavů zvěře apod.). Tyto porosty jsou v současnosti ponechány samovolnému vývoji.
- **3 - les přírodě blízký** - les, jehož dřevinná skladba odpovídá převážně poměrům stanovištním, avšak prostorová struktura je jednodušší než v původním lese. Tyto porosty vznikaly pod vlivem člověka a jejich stav mohl být docílen i vědomou činností člověkem. Dlouhodobě docházelo k usměrňování jejich vývoje a stopy tohoto usměrňování jsou dosud patrné (odvoz odumřelého dříví, těžba dříví, výchovné zásahy apod.), v současnosti však v nich záměrné obhospodařování neprobíhá. V současnosti mohou být tyto porosty ponechány samovolnému vývoji anebo v nich probíhají účelové zásahy vedoucí k obnově přirozené dřevinné skladby a prostorové struktury.
- **4 - les přirozený** - souhrnné označení pro lesní porosty zařazené do stupňů přirozenosti les původní (prales), les přírodní a les přírodě blízký.
- **5 - les kulturní** - les, jehož dřevinná skladba odpovídá převážně poměrům stanovištním, ale jeho prostorová struktura je srovnatelná nebo jednodušší než v lese přírodě blízkém. Tyto porosty vznikaly a vznikají pod vlivem člověka a jejich stav byl docílen vědomou činností člověka. Jedná se o porosty obhospodařovaného lesa, v kterých jsou prováděny obvyklé hospodářské činnosti jako například pěstební práce, výchova, případně obnova porostů.
- **6 - les nepůvodní** - les, jehož dřevinná skladba převážně neodpovídá poměrům stanovištním. Tyto porosty vznikaly a vznikají pod vlivem člověka a jejich stav byl docílen činností člověka. Jedná se o porosty obhospodařovaného lesa, v kterých jsou prováděny obvyklé hospodářské činnosti jako například pěstební práce, výchova případně obnova porostů.

přirozený vývoj

Přirozený vývoj je pro účely hodnocení přirozenosti lesních porostů nerušený vývoj přirozených lesů s vyloučením současných přímých (tj. především pěstebních prací, výchovy a obnovy porostů, zásahů proti škodlivým činitelům včetně provádění nahodilých těžeb) i nepřímých lidských vlivů (např. vysoké stavy spárkaté zvěře nebo doznívající imisní zatížení atd.). Zejména nepřímé lidské vlivy působí dnes na lesy v různé podobě a intenzitě prakticky všude a je obtížné je pro tyto účely jakkoliv klasifikovat. Přirozený vývoj lesa je v současných podmínkách prakticky nedosažitelný stav. Zejména nepřímé lidské vlivy působí dnes na lesy v různé podobě a intenzitě prakticky všude a je obtížné je pro tyto účely jakkoliv klasifikovat. Např. nelze nazvat přirozeným vývojem stav, kdy dynamika vývoje lesa (byť se jedná např. o „přírodní“ les) je výrazně narušena nadměrnými stavy spárkaté zvěře (důsledkem činnosti člověka), jež prakticky blokují přirozenou obnovu lesa.

V některých případech se mohou subkategorie lesa překrývat, zde např. lesy ochranné a lesy zvláštního určení (např. MZCHÚ).

samovolný vývoj

Samovolný vývoj je pro účely hodnocení přirozenosti lesních porostů označení vývoje lesa s vyloučením přímých lidských zásahů (tj. především pěstebních prací, výchovy a obnovy porostů, zásahů proti škodlivým činitelům včetně provádění nahodilých těžeb). Ten shrnuje ve svém obsahu jednak spontánní působení přírodních sil v rámci vztahů jednotlivých složek ekosystému lesa, ale zároveň i ovlivnění porostů člověkem v minulosti (např. obhospodařování) i nepřímé ovlivnění vývoje porostů v současnosti (např. vysoké stavy spárkaté zvěře nebo doznívající imisní zatížení).

ponechání samovolnému vývoji

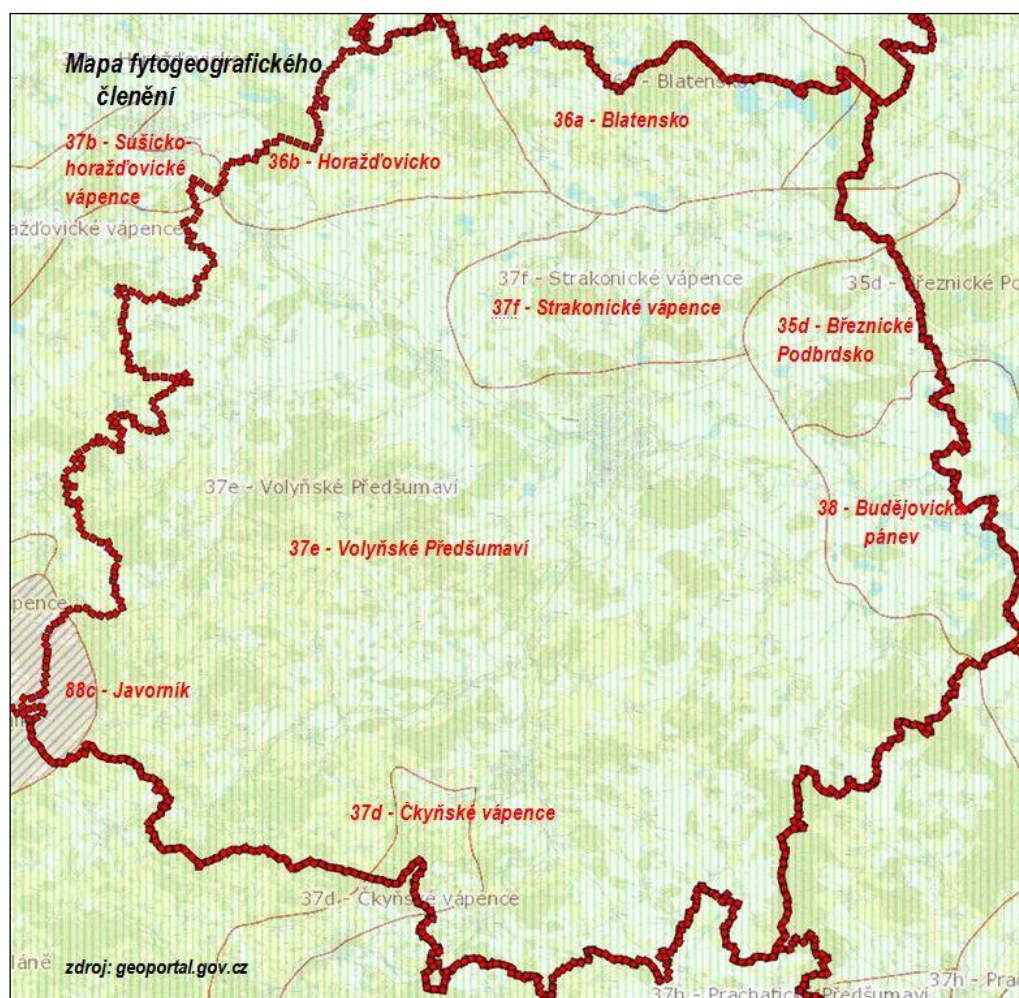
Ponechání samovolnému vývoji je pro účely hodnocení přirozenosti lesních porostů stav vzniklý úmyslným i neúmyslným trvalým vyloučením přímých lidských zásahů (tj. především pěstebních prací, výchovy a obnovy porostů a nahodilých těžeb) do lesních porostů a jejich vystavení spontánnímu působení přírodních sil v rámci vztahů jednotlivých složek ekosystému lesa. Tento stav nevylučuje přímé ovlivnění porostů člověkem v minulosti (např. obhospodařování) i nepřímé ovlivnění vývoje porostů v současnosti (např. vysoké stavy spárkaté zvěře nebo doznívající imisní zatížení).

stanovištně původní / stanovištně nepůvodní dřevina

*Stanovištně původní dřevina je pro účely hodnocení přirozenosti lesních porostů vymezena jako dřevina, která je na daném stanovišti součástí přirozené druhové skladby. Přirozená druhová skladba je taková skladba, která je utvářena podle abiotických ekologických podmínek lokality (stanoviště) bez vlivu člověka a odpovídá stavu lesního ekosystému na daném stanovišti, pro který se používá souhrnné označení **klimax**.*

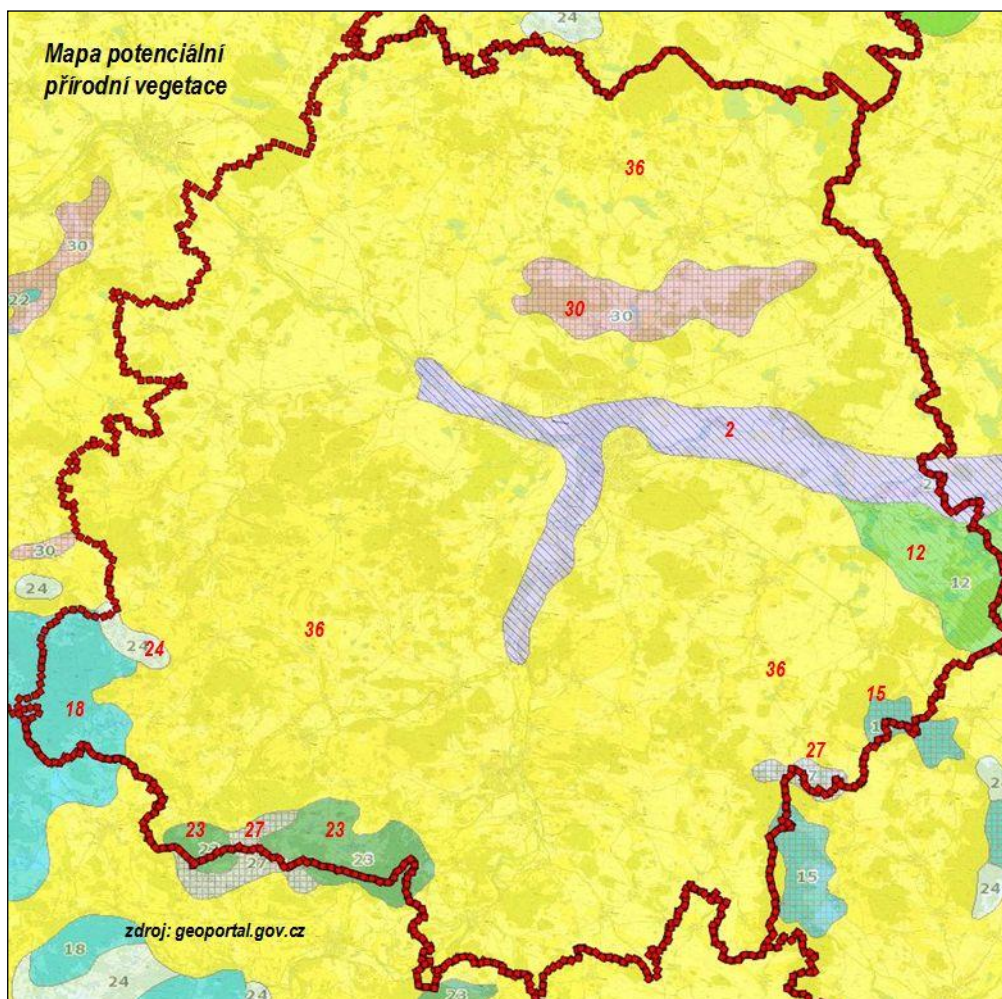
Území ORP Ize rozdělit z hlediska fytogeografického členění do dvou částí:

- České Oreofytikum -	88c	- Javorník
- Českomoravské Mezofytikum -	35d	- Březnické Podbrdsko
	36a	- Blatensko
	36b	- Horažďovicko
	37b	- Sušicko-horažďovické vápence
	37d	- Čkyňské vápence
	37e	- Volyňské Předšumaví
	37f	- Strakonické vápence
	38	- Budějovická pánev

Z mapy potenciální vegetace lze vyčíst, že na území ORP Strakonice je zcela dominantní postavení společenstev bikové a/nebo jedlové doubravy *Luzulo albidae-Quercetum petraeae*, *Abieti-Quercetum* (36), na teplém vápencovém podloží to jsou nerozlišené bazifilní teplomilné doubravy *Brachypodio pinnati-Quercetum* a další blíže neidentifikovatelné doubravy (30), v pánvích a údolních nivách podél Otavy a Volyňky střemchové doubravy a olšiny spol. *Quercus robur-Padus avium*, spol. *Alnus glutinosa-Padus avium* s ostřicí třeslicovitou *Carex brizoides*, místy v komplexu s mokřadními olšinami *Carici elongatae-Alnetum* a společenstvy rákosin a vysokých ostřic *Phragmito-Magnocaricetea* (2), které přecházejí na okrajích pánve do ptačincových lipových doubrav *Stellario-Tilietum* (12). V oblasti Javornicka jsou to pak bučiny s kyčelnicí devítilistou *Dentario enneaphylli-Fagetum* (18), které přecházejí na chudším podloží zápaně od Nové Vsi do bikových bučin (24). Z Vacovska (Altán a Küstrý) zasahují plochy společenstev žindavových jedlin *Saniculo europaeae-*

Abietum (23) spolu s metlicovými jedlinami *Deschampsio flexuosae-Abietetum* (27), které jsou rovněž jižně od Kváskovické Hůrky (571 m n.m.), severovýchodně od Radějovic (Radovec a Knížecí kámen) jsou lipové bučiny s lípou srdčitou *Tilio cordatae-Fagetum* (15).

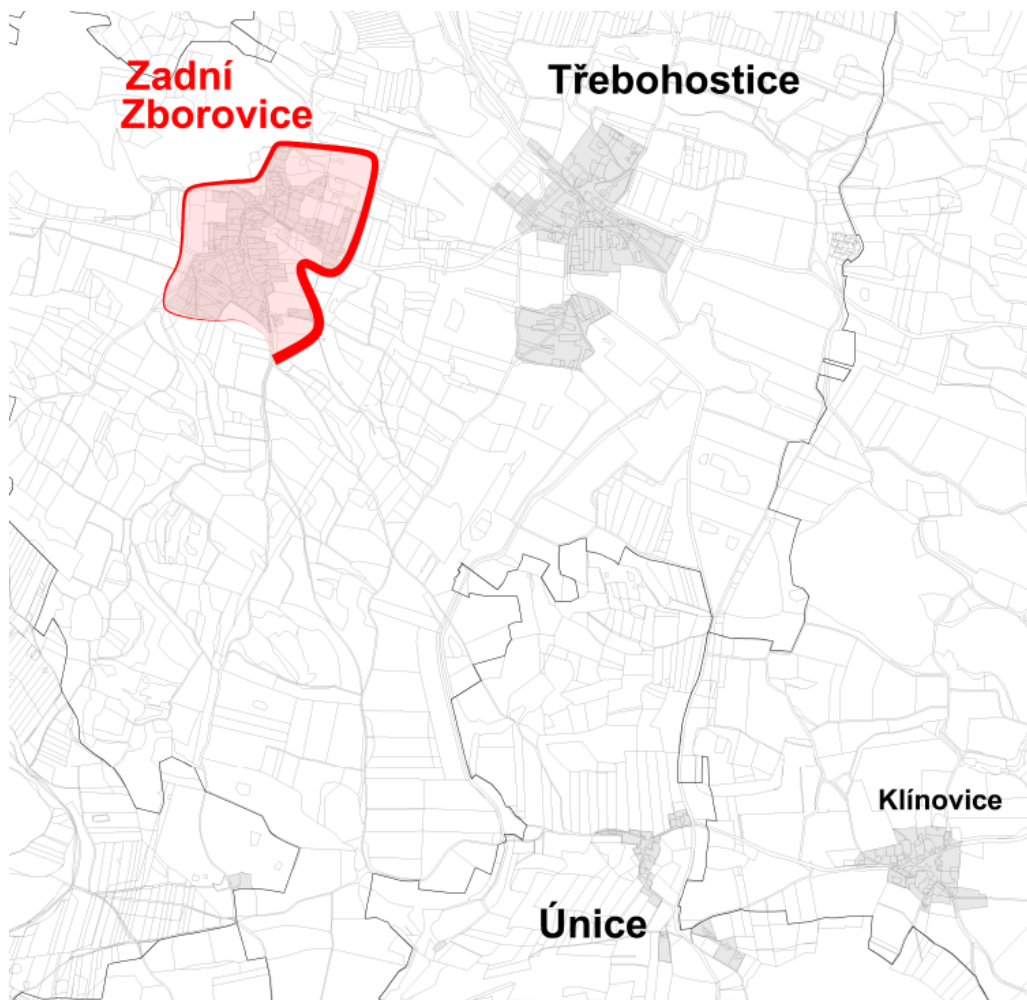

Faunu můžeme charakterizovat podle bioregionů, když ve všech je hercynského původu. V Blatenském bioregionu, který do ORP zasahuje ze severu, se vyskytuje běžná fauna hercynské zkulturněné krajiny, se západními vlivy, výrazně obohacujícím prvkem jsou rybníky a jejich okolí (ptáci, fauna měkkýšů, vážky apod.). Větší potoky a říčky díky malému spádu a slabě proudící vodě náležejí do pásma lipanového až parmového. Českobudějovický bioregion, který do ORP zasahuje svým západním výběžkem jako klín do Sušického bioregionu, se rozkládá ve Strakonické kotlině (aluvium Otavy a Volyně) a jeho fauna je výrazně hercynská se západními vlivy, ale silně ovlivněná lidskou činností. Přírodě blízká stanoviště a jejich faunu představují především mokřady, do velké míry nahrazované pobřežními lemy četných rybníků. Řeky mají podhorský charakter a náležejí do parmového pásma. Plošně dominantní v ORP je Sušický bioregion, kde převažuje ochuzená lesní fauna hercynského původu se západními a horskými vlivy. Na jednotlivých vápencových ostrovech jsou významná společenstva měkkýšů, tekoucí vody patří do pstruhového pásma, podhorské řeky (především Otava) do pásma lipanového.

Jihozápadní okraj ORP náleží malým segmentem do rozsáhlého Šumavského bioregionu, jež náleží do hercynské horské fauny, která v této části postupně vyznívá do Šumavského Předhůří (mj. zde byl opakovaně zaznamenán výskyt rysa ostrovida).

b) 1.2 Sekundární struktura - antropogenní funkční systémy (sídla, průmysl, doprava)

Pro potřeby územní studie je zaveden pojem „sídlo“, tj. odlišně vůči tradičnímu členění území dle obcí resp. katastrálních území. Sídlem je samostatné urbanizované území s historickým vývojem osídlení v řádech století. Sídlo má název, historii a existují k němu mapové a statistické podklady. Vzájemná koordinace s členěním území na územně samosprávné jednotky či katastrální území je pak patrná v grafické části průzkumů a rozborů.

Obr.: Abychom to neměli daleko, zde je výřez mapy reprezentující bodová sídla a jejich posun k urbanizovanému území:

- Únice- bodové sídlo s rozptýlenou sídelní strukturou
- Klínovice - ideální bodové sídlo
- Třebohostice - bodové sídlo s porušenou sídelní strukturou
- Zadní Zborovice – urbanizované území

Pojem „bodová sídla“ je použit v případě, kdy lze sídlo zobrazit a hodnotit samostatně vůči krajině ve smyslu jeho původního resp. současného urbanistického vývoje. Lze v tomto případě popsat či graficky zobrazit jeho přechod do krajiny z hlediska komunikačních vazeb i sídelní zeleně. V návrhové části pak lze tyto informace využít pro vymezení vzájemného vztahu sídlo – krajina včetně návrhových opatření. Současně má smysl použít tento vztah jako zásadní argument.

Obr.: bodová sídla v krajině: Únice s čitelným jádrem (těžištěm) obce, ostatní sídelní struktura je rozptýlená v krajině

Obr.: bodová sídla v krajině: Klínovice – pevná sídelní struktura s čitelným jádrem (těžištěm) obce, další zástavba sleduje komunikační kostru sídla. Zástavba není porušena novostavbami, humna jsou zaniklá a vazba zemědělské půdy na venkovská stavení neexistuje.

Kromě těchto „školních“ příkladů je častější formou bodové sídlo s porušenou sídelní strukturou:

Obr.: příklad Třebohostic: Nová zástavba v severní a západní části sídla nevratně narušuje původní napojení venkovských staveb na plužinu. Významná část obce – její jižní a východní část si však potenciál obnovy tohoto vztahu zachovává.

Pojem „urbanizované území“ je použit v případě, že původní sídlo či více původních sídel v důsledku změn v území (urbanistický rozvoj) ztrácí schopnost obnovy původního vztahu sídlo – krajina. Návrhová část zde respektuje dosavadní rozvoj = změny v území a původní vztah sídla a krajiny zde není zásadním ukazatelem korekcí návrhové části ÚSK.

Na následujícím schématu je urbanizované území ilustrováno na příkladu Zadních Zborovic. Na severní, západní i jižní okraj původního sídla navazuje nová zástavba vyžadující novou účelovou komunikační síť, která respektuje vše kromě původního vztahu zemědělských stavení a navazující plužiny. Nacházíme se v základním prostoru rozvoji sídla dle územního plánu, okolnosti nové zástavby pak vycházejí z právního prostředí a to bez ohledu na původní uspořádání sídla. Mimochodem severní zástavba vystupuje ze sídla do krajiny.

Vztah původního sídla a krajiny lze tak sledovat pouze v případě východní části sídla a jeho úporná ochrana ztrácí argumentační sílu. Harmonii sídla tak lze hledat v měřítku staveb a sídelní zeleni, která zprostředkuje jeho přechod do krajiny.

Porušení původní struktury sídla je na následujícím schématu zvýrazněno.

Obr.: urbanizované území Zdobovic.

ÚSK dále zavádí pojem „polyurbanizované území“ jako soubor sídel, ve kterých urbanizace území zásadním způsobem potlačila původní vztah sídlo – krajina. V případě ORP se jedná o města Strakonice a Volyni.

Ve výkresu č. 1 – výkresu současného stavu území jsou pak zobrazeny samostatně další projevy sekundární struktury v krajině. Jedná se o tyto informace:

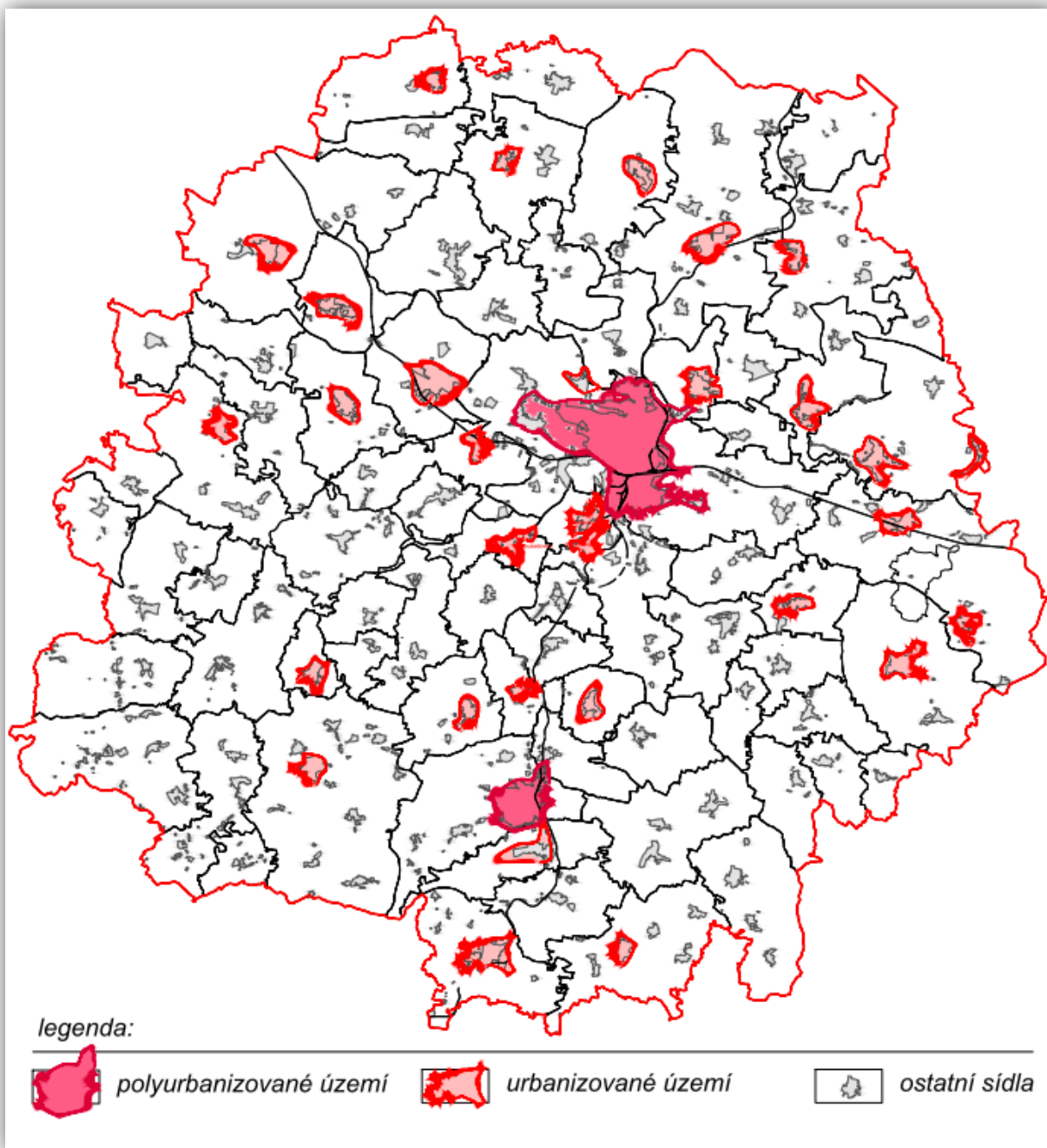
- objekty a skupiny objektů individuální rekreace – v rozhodujícím rozsahu se jedná o chatovou zástavbu, okrajově ve Strakonících a Volyni o plochy zahrádkových osad,
- nespécifikované objekty v krajině – samoty a technické veřejné infrastruktury, např. vodojemy, stožáry vysílačů, rozhledny, umělé objekty na vodních tocích (mosty, jezy, vodní elektrárny) s tím, že v odůvodněných částech textu a grafických přílohách
- plochy těžby nerostných surovin – kamenolomy, pískovny

Co nezobrazujeme:

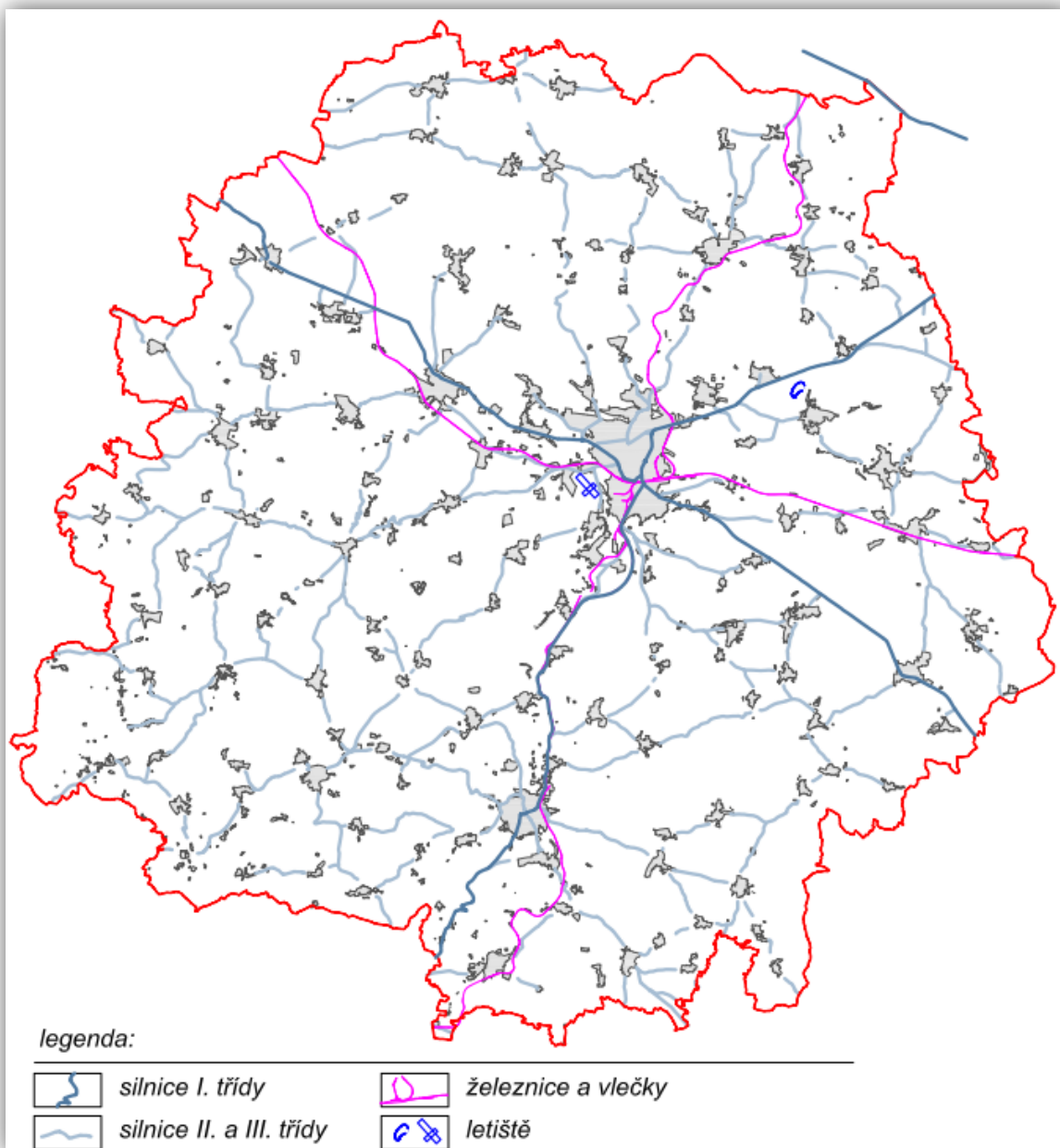
- energetické trasy, jakkoliv se projevují průřezky v krajině,
- drobné stavby historického nebo památného významu – pomníky, boží muka, křížky apod.

Ve výkresu č. 1 jsou samostatně zobrazeny stavby, které tvoří podstatu systému historických hodnot v rozlišení:

- hradiště, zříceniny hradů, tvrze
- poutní kostely,
- zámky,
- vodní mlýny.

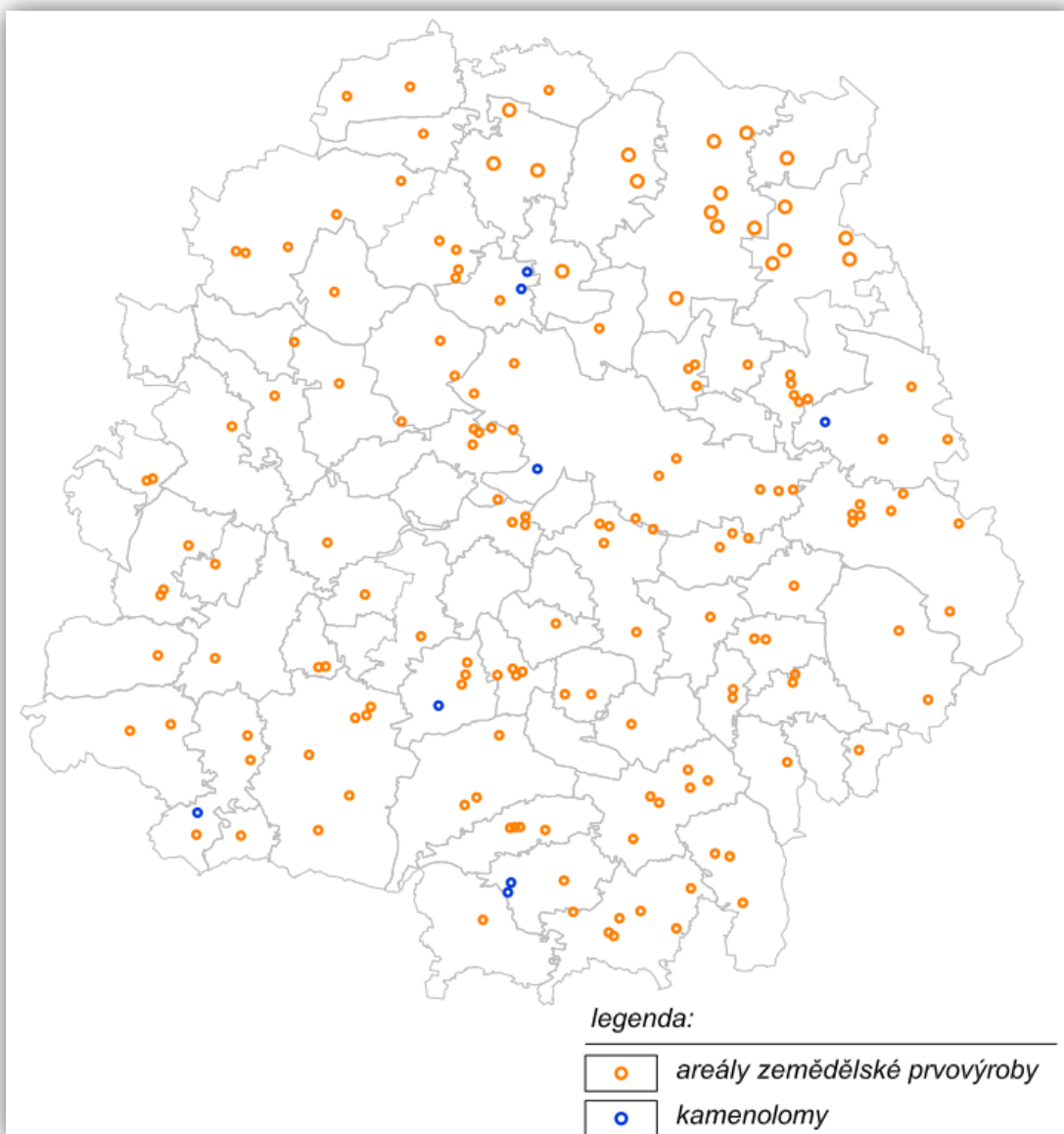

Obr.: Sídlní struktura ORP Strakonice: sídla zobrazená dle zastavěného území (databáze ÚAP) jsou zvýrazněna v případě, že se jedná o urbanizované území ve smyslu výše uvedené charakteristiky, města Strakonice a Volyně jsou hodnocena jako polyurbanizované urbanizované.

Obr.: Schéma veřejné infrastruktury ve sledovaných jevech silnice I. třídy, silnice II. a III. třídy (společné grafické zobrazení), železnice včetně vleček a letišť.

Analýza je vstupním podkladem, který bude v návrhové části dále specifikován podle kategorií, uvedených v textové části p+r ÚSK – analýze terciární struktury.

Obr.: zatížení území – výrobní areály, kamenolomy

P+R dále zavádí pojem „indikátory území“. Jedná se o otevřenou databázi, která je použita nad celým ORP. Indikátory jsou uvedeny v tabulkové příloze této analýzy v tomto (pracovním) rozsahu:

- další rozptýlená zástavba,
- kostel,
- kaple,
- hřbitov,
- vodojem,
- zemědělský areál,
- mlýn.

Jedná se o otevřenou databázi, která bude dále v průběhu ÚSK doplňována. Zobrazení nejsou absolutní, pouze ilustrační v případě, že je zpracovatel pokládá za relevantní v rámci předpokládaného argumentačního rámce.

Hodnocení sídel a je jich kategorizace v návrhové části ÚSK spočívá především ve zjištění estetických hodnot, které vychází:

- z prostorových vztahů uvnitř sídla,
- typických znaků dané zástavby,
- vnímatelné siluety sídla,
- dominant sídla,
- a vztahů sídla a jeho krajinného rámce.

Zachování estetické úrovně obrazu sídla v krajině spočívá v dodržování zásad zajišťujících jeho rozvoj v kontextu historického prostorového uspořádání sídla a krajiny s respektováním

- tradičních forem a proporcí
- v ochraně uplatňování hmot jednotlivých stavebních objektů a jejich celkového architektonického výrazu v průhledech do krajiny
- typických siluet a dominant sídla
- harmonických vztahů sídla a jeho krajinného rámce .

Ochrana obrazu sídla - představuje ochranu především estetické hodnoty vytvářené kombinací typických znaků daných výškou zástavby, barevností střech, základním i proporcemi stavebních objektů, zastavěností prostoru, uplatňování zeleně, uspořádáním okrajů sídla (zahrady, humna), dominantami a sítí komunikací.

Z pohledu krajinného rázu jsou sídla nositeli:

- kulturní a historické charakteristiky, kterou dávají tradiční prostorové uspořádání zástavby, tradiční architektonické formy a proporce objektů a jejich typických částí, sakrální architektura a různé památníky. To vše jsou viditelné a vnímatelné prvky utvářející obraz sídla v krajině,
- harmonických vztahů vyplývajících ze vzájemného souladu uspořádání objektů sídla (vnitřní komunikace, struktura zástavby, voda), obdělávání okolní krajiny obyvateli sídla (charakter plužiny a sítě úvozových cest a komunikací) a vztahů ke správním centrům (tvrze, hrady, zámky, města, střediskové obce) s přírodními i podmínkami, z prostupnosti krajiny a jejích částí,
- měřítko krajiny dané nejen proporcemi a hmotou jednotlivých staveb, dominantami, ale též velikostí zastavěného území a převažující velikostí jednotlivých ploch v krajině, a též vzdálenostmi a komunikacemi,
- kulturních dominant představujících i výškové dominanty sídla nebo svébytné dominanty převyšující svým významem a cenností o statní „běžné“ objekty sídla.

Kategorizace samostatných sídel

Kategorizace sídel představuje rozbor estetické kvality obrazu sídla v krajině. V řešeném území vyhodnocujeme dle následujících kritérií 109 sídel.

Mnoho z nich představuje samoty několika usedlostí, avšak velkou většinu zastupují řadové i návesní vsi různého založení a stáří. Sídla se v krajině uplatňují především zástavbou, jako svébytné krajinné elementy různé velikosti a výšky. Každé sídlo bylo analyzováno z pohledu těchto kritérií:

- kvalita krajinného rámce sídla v členění:
 - bez rušivých komponent
 - s rušivými komponentami
 - s výraznými rušivými komponentami
- začlenění sídla do krajinného rámce v členění:
 - bez rušivých objektů
 - mírné narušení
 - s rušivými objekty
- dochovanost prostorového uspořádání k založení sídla

- zachovalá
- částečně čitelná, dochované jádro
- setřená

- architektonická kvalita objektů sídla
 - převaha architektonicky kvalitních objektů
 - částečně narušená, nevhodné dostavby
 - setřená výrazným i přestavbami a dostavbami

- dominanty
 - sídlo
 - architektonický objekt
 - přírodní dominant
 - bez dominant

- podíl vzrostlé zeleně
 - zásadní podíl
 - významný podíl
 - malý podíl

- míra úprav a změn
 - výrazná až zásadní míra narušení
 - viditelná míra narušení
 - zanedbatelná míra narušení

- kulturní a historický význam sídla
 - vysoký, nadregionální, významné centrum
 - místní význam, regionální, centrum
 - zanedbatelný

Každý sledovaný obraz sídel hodnocen ve stupnici:

- výrazně pozitivní hodnota,
- běžná hodnota,
- snižuje pozitivní hodnotu,

Hodnocení sídel sleduje:

Zobrazení sídla:

- na dno údolí podél jeho osy,
- na dno údolí do rozšířené části,
- na okraj říční terasy či o kraj nivy nad údolím, na terénní hranu,
- do závěru údolí,
- do svahu,
- na návrší,
- do prostoru významného hřbetu,
- na ostroh.

Základní uspořádání sídla:

- hromadná ves (shluk zástavby bez plánu)
- řadová ves s rozvolněno u zástavbou
- řadová ves s řadovou zástavbo u a rozvolněnými okraji
- kompaktní zástavba s návsi
- sídlo s rozvolněným i okraji a samotami
- roztroušená zástavba
- samota, osada

Členění plužiny:

- převážně dochované tradiční členění, úvozových cest

- převážně změněné tradiční členění scelením honů do bloků

Původní vztah obec – krajina je nefunkční: v obou případech, tzn. jak obec = užívání původních zemědělských objektů) – tak krajina = užívání zemědělské půdy náležící majitelům obce, již neexistuje. Objekty původně zemědělské nemají hospodářský vztah k navazující zemědělské půdě a způsob (organizace) zemědělské prvovýroby dnes není na využití původních sídel vázané (závislé).

Obnova vztahu obec – krajina je tedy umělým a ze současného hlediska neopodstatněným požadavkem. ÚSK jej navrhne v těchto případech:

- *obnova tohoto vztahu má přidanou hodnotu s potenciálu obnovy původních (místně specifických) forem zemědělské prvovýroby,*
- *obnova má jednoznačně stabilizační význam z hlediska stabilizace velikosti, uspořádání a krajinném významu takto členěné (využívané) zemědělské půdy,*
- *obnova představuje návrat k optimální a přirozené prostupnosti krajiny a její přístupnosti ze sídla, nikoliv (v současnosti) ze silniční sítě.*

Hodnoty území (přírodní hodnoty, historické a kulturní hodnoty, estetické hodnoty), zpravidla vč. jevů, jež budou v souhrnném vyhodnocení doporučeny k doplnění do ÚAP (např. významné krajinné dominanty, krajinné horizonty, kompoziční osy v krajině, kulturně - historické hodnoty krajiny)

Znaky kulturní a historické charakteristiky:

- *dochovanost prostorového uspořádání sídla,*
- *intaktně dochovaná,*
- *dochovaná s drobnými změnami,*
- *do chovaná částečně,*
- *částečně setřená,*
- *setřená.*

s tímto výstupem:

- *intaktně dochovaná zástavba,*
- *převaha tradičních stavebních objektů sídla,*
- *velký podíl přestaveb a novostaveb nerespektujících tradiční formy a proporcí,*
- *s převažujícím novodobým charakterem.*

Sledované funkční vztahy sídla, vizuální projev sídla, obraz sídla v krajině - prostorové vztahy:

- *Zasazení sídla:*
 - *respektuje přírodní podmínky,*
 - *nerespektuje přírodní podmínky.*
- *Obraz sídla v krajině:*
 - *výrazný,*
 - *typický utvářející siluetu, nezaměnitelný až jedinečný,*
 - *uplatňující se dílčími průhledy,*
 - *nevýrazný.*
- *Dominanty sídla:*
 - *přírodní dominanta,*
 - *výšková dominanta kostela s kostelní věží,*
 - *dominantu panského sídla (s komponovaným prostorem),*
 - *jiná kulturní dominanta vysokého významu ,*
 - *jiná výšková dominanta,*
 - *dominantu potlačující pozitivní hodnot.*
- *Vztahy sídla a jeho krajinného rámce:*
 - *převážně dochované, krajina je obdělávána obyvateli sídla,*
 - *částečně dochované, krajina je obdělávána obyvateli sídla a zemědělským podnikem,*

- bez kontextu, krajina je převážně obdělávána zemědělským podnikem.
- Vztahy sídla s o statním i sídly:
 - správní centrum, páteřní státní komunikace,
 - střediskové sídlo , převážně okresní komunikace,
 - sídlo s vlastní samosprávou,
 - osada,

Rozvoj sídla z hlediska ochrany krajinného rázu:

Rozvojové možnosti sídla:

- bez rozvoje,
- možné do stavby v pro lukách,
- možná do stavba na rozvojových plochách.

Omezení rozvojových možností:

- zásadní zachování prostorového uspořádání sídla,
- do plnění zástavby s respektováním prostorového uspořádání sídla,
- do plnění zástavby s respektováním prostorového uspořádání sídla a tradičních proporcí a orientace,
- dotvoření struktury zástavby s ohledem a typické znaky vytvářející obraz sídla v krajině.

Omezující podmínky z hlediska ochrany forem zástavby:

- dbát na zachování tradičních forem, prvků a materiálů ve všech ohledech,
- respektování tradičních forem a proporcí,
- zachování charakteru zástavby při individuálním architektonickém výrazu v základních hmotách a členění.

Přehled hodnocení samostatných sídel:

Přehled sídel bude v návrhové části ÚSK ve smyslu výše uvedených kritérií vyhodnocen tabulkovou formou, přičemž každé sídlo bude pro kontrolu resp. diskusi (a tedy i pro objektivizaci výstupů) doplněno samostatným listem:

bodová expozice krajiny	krajinný rámec sídla			začlenění sídla do krajinného rámce		dochovanost prostorového uspořádání		architektonická kvalita objektů sídla			dominanty			podíl vzrostlé zeleně			míra úprav a změn			kulturní a historický význam sídla						
	bez rušivých komponent	s rušivými komponentami	s výraznými rušivými komponentami	be z rušivých objektů	mírné narušení	s rušivými objekty	zachovalá	část chybějící, dochované jádro	seřazená	převaha architektonicky kvalitních objektů	částečné narušení, nevhodné dostavby	seřazená výraznými přestavbami i a dostavbami	sídlo	architektonický objekt	přírodní do města	bez dominant	zásadní podíl	významný podíl	malý podíl	výrazné až zásadní míra narušení	viditelná míra narušení	zanedbatelná míra narušení	vyšoký, nadregionální, významné centrum	místní význam , regionální, centrum	zanedbatelný	kategorie sídla

Systém hodnocení sídel, který bude uplatněn v návrhové části ÚSK.

Kategorizace dalších antropogenních vstupů:

Dálnice:

Akceptována je postupná dostavba silnice I/4 : z hlediska krajinného rázu i funkce krajiny neobsahuje zásadně negativní stavební, technické a provozní závady. Stavby mostů nemají snahu uzurpovat okolí výraznými stavebními konstrukcemi.

Důležitější než vlastní dálnice je riziko urbanizace navazujícího prostoru, zejména ve vazbě na mimoúrovňové křižovatky. ÚSK v návrhové části uchopí tento problém jako průmět antropogenního potenciálu do (hájeného) potenciálu krajiny.

Srovnatelným problémem je vyhodnocení objízdných tras D4 a jejich vybavení, tj. situace, kdy z náhodných či plánovaných důvodů není dálnice propustná.

Ostatní komunikační spojení silniční:

Stávající komunikační síť je akceptovatelná a to včetně dílčích úprav, jak jsou avizovány rozvojovými záměry územních plánů.

Komunikační spojení železniční:

Jednoduché: chránit koridory železničních tratí, popř. vnímat železnici jako civilizační hodnotu.

Zařízení na vodní cestě:

Sledována budou technická a účelová zařízení na řece Otavě.

Letiště:

Jedná se o specifický prostor, jeho hlavní hodnotou je prostorová ochrana navazujícího území pro potřeby provozu (bezpečnosti) letového provozu. V žádném případě nekorigovat, naopak použít potřebu leteckých koridorů v rozhodovacím procesu ve prospěch ochrany nezastavěného území.

b) 1.3 Terciární struktura (člověkem poznávané nebo vytvářené symboly – esteticky, kompozičně a spirituálně vnímané prvky v krajině a vazby mezi nimi)

Krajina:

Území představuje prostor položený z jedné poloviny do území Blatenské pahorkatiny, Šumavského podhůří a okraje Českobudějovické pánve.

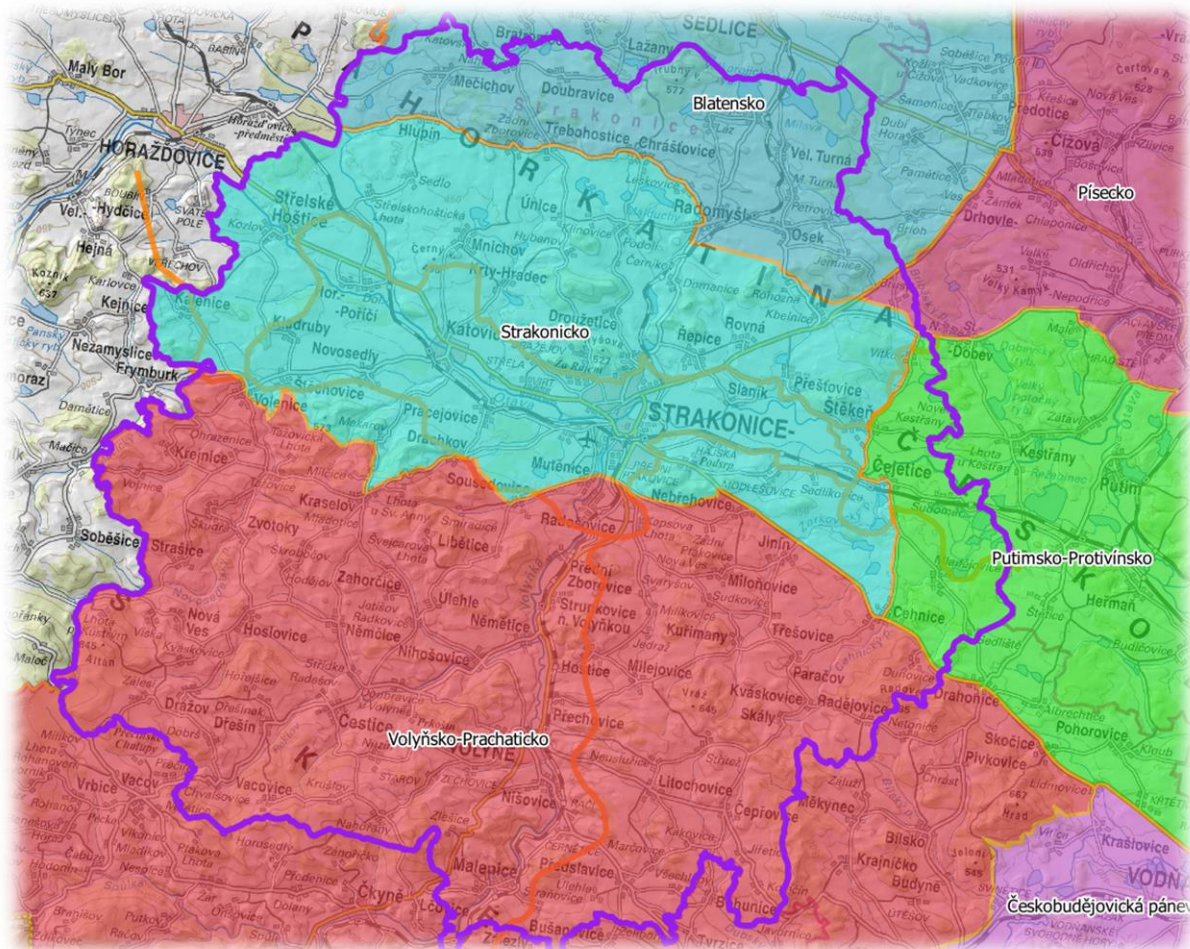
Výchozí podklady:

ÚAP Jihočeského kraje a ORP Strakonice

ZÚR Jihočeského kraje, zejm. Generel krajinného rázu Jihočeského kraje (dále generel)

Krajinný ráz území je utvářen několika základními aspekty. Jde o významný kontrast několika základních prostorů, který se projevuje jednak v uspořádání krajiny a jejím charakteru, ale zároveň v sídlech, jejich struktuře a uspořádání, stejně tak v prostorovém uspořádání sítě komunikací. Dalo by se říci, že území se nachází na styku tří velkých krajin: Blatenská, Strakonická a Volyňská (Šumavského podhůří).

Krajinný ráz nebyl doposud v území v detailu správního obvodu ORP Strakonice podrobně zkoumán a vymezen. V rámci ÚAP ORP Strakonice není proto k dispozici adekvátní vymezení oblastí a míst krajinného rázu. Na úrovni kraje byly ve zmíněném generelu vymezeny tzv. oblasti krajinného rázu, jejichž vymezení je pro úroveň měřítka správního obvodu neúplné a vystihuje charakter území pro účely územního plánování především rámcově. Tento podklad by si zasloužil doplnění, nebo nové konkrétnější zpracování. Následující mapa zobrazuje vymezení oblastí krajinného rázu předložené uvedeným generelem:

Krajinu Blatenska charakterizuje jako území, jemuž dominuje jemný reliéf Hvoždanské a Kasejovické pahorkatiny přecházející do rozlehlé krajiny Lnářska a Blatenské kotliny. Rybníční krajina s drobnější prostorovou strukturou lesů, lesíků a nelesní zeleně provázející rybníční soustavy vyniká vysokou diverzitou prvků prostorové scény, harmonií zástavby a krajinného rámce. V dílčích scénériích se uplatňují liniové struktury horizontů se siluetami bez výraznějších dominant. Krajina vyniká estetickými hodnotami, harmonickým měřítkem a harmonickými prostorovými vztahy s absencí výrazně rušivých prvků (zdroj generel).

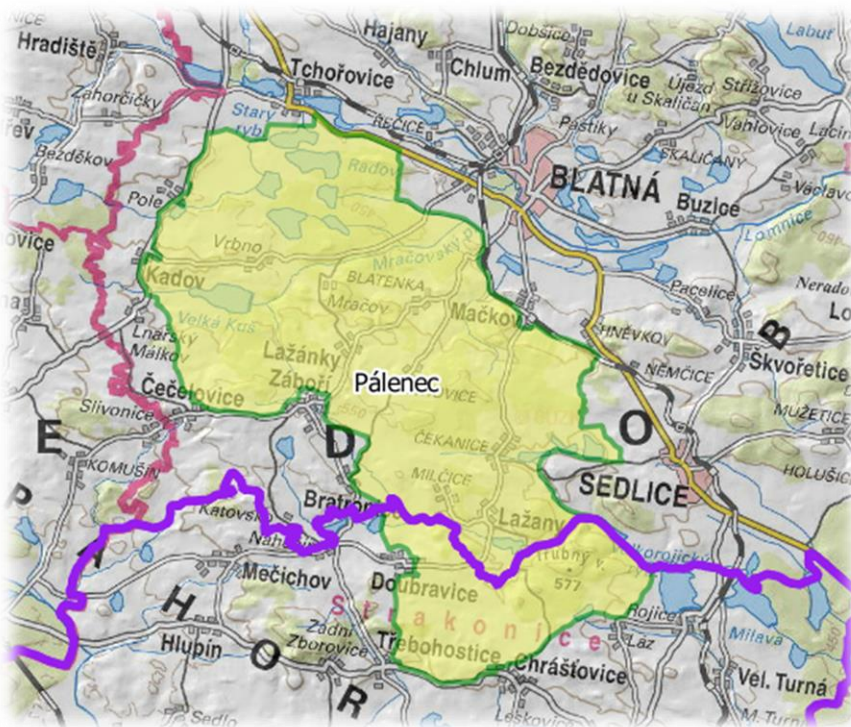
Krajinu Strakonicka charakterizuje jako krajinu, jejíž osu tvoří tok Otavy, zahrnuje okraj Blatenské vrchoviny na severu a na jihu již přechází do okraje Šumavského podhůří. Vzniká tak obraz otevřené zemědělské krajiny velkého měřítka se zřetelným prostorovým ohraničením a s výraznými horizonty. Právě v panoramatických pohledech tkví estetická atraktivnost krajinné scény. Město Strakonice

vytváří v přehledné krajině segment silně urbanizované krajiny (zdroj generel).

Krajinu Volyňska a Prachaticka charakterizuje jako rozsáhlou oblast zahrnující členitou, rozmanitou a vizuálně bohatou krajinu Šumavského Podhůří od Strakonicka až po Blanský les. Je to krajina s mimořádně jemně členitým terénem, vytvářejícím drobné prostorové členění s množstvím lokálních dominant a proměnlivou krajinnou scénou. Dynamice terénu odpovídá i mozaikovitost vegetačního krytu s množstvím lesů, lesíků a prvků nelesní zeleně. Směrem jihozápadním se terén zdvihá k okraji Šumavy a v krajinných panoramatech se projevují výrazné horizonty. Krajina vyniká estetickou atraktivností a harmonickým měřítkem. Na Prachaticku se měřítko krajiny zvětšuje, zvyšuje se podíl lesů a dynamika reliéfu je silnější (zdroj generel).

Z uvedeného výpisu vyplývá fakt, že zmíněný Generel krajinného rázu Jihočeského kraje předkládá především základní charakteristiku vybraných území z hlediska krajinného rázu, problematice se však věnuje jen v hrubých rysech. Je možné, že právě z toho důvodu se v 6. aktualizaci ZÚR Jihočeského kraje výstupy uvedeného materiálu nezobrazují a neuvádí.

Území soustředěných vysokých hodnot krajinného rázu je možné dle zákona č. 114/92 Sb. chránit pomocí institutu Přírodní park. Ve správním obvodu ORP Strakonice prozatím nebyl vyhlášen žádný přírodní park. Existuje však návrh přírodního parku Pálenec:

Z pohledu hodnot krajinného rázu by si zasloužilo území přehodnocení stavu v tomto ohledu, návrh by tak mohl přinést mj. návrh vymezení přírodních parků, které by na území ORP Strakonice lépe zajistily ochranu významných soustředěných hodnot krajinného rázu.

Ochrana krajinného rázu má v současné době v územním plánování své místo, o čemž svědčí i existence jevu č. 17 krajinný ráz. Současné zajištění ochrany krajinného rázu je na úrovni územního plánování zajištěno nedostatečně a především obecně. ZÚR Jihočeského kraje požadují v úvodní kapitole „STANOVENÍ PRIORITY ÚZEMNÍHO PLÁNOVÁNÍ KRAJE PRO ZAJIŠTĚNÍ UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚZEMÍ VČETNĚ ZOHLEDNĚNÍ PRIORITY STANOVENÝCH V POLITICE ÚZEMNÍHO ROZVOJE“ vnímá ochranu krajinného rázu jako jednu z priorit uvedenou v odst. 3) písm. c.: ...zajistit ochranu, zachování a obnovu jedinečného výrazu kulturní krajiny přispívající k vytváření charakteru typického krajinného rázu pro Jižní Čechy; tzn. minimalizovat necitlivé zásahy do krajiny, minimalizovat fragmentaci volné krajiny¹ a podpořit úpravy, činnosti a aktivity, které povedou k obnově a zkvalitnění krajinných hodnot v území (zdroj ZÚR Jihočeského kraje 6. Aktualizace). Z tohoto důvodu by měl návrh přinést určitá vodítka, podmínky a doporučení v tomto ohledu.

Stavby a krajina

Nacházíme se v krajině s historickým osídlením (hradiště), přičemž rozhodující podíl obcí má první zmínku datovanou ve 13. a 14. Století (Strakonice 1233, Volyně 1271). S určitým přesahem do minulosti se tak krajiny ORP utvářena po dobu 7 – 8 století. Je přitom obdivuhodné, že si většina sídel zachovala svojí původní sídelní strukturu.

Sídla dlouhodobě do krajiny neexpandovala – neměla k tomu důvod a obyvatelstvo bylo příliš zaměstnáno samo sebou. Otava nebyla hlavní trasou do vnitrozemí a tak v případě nebezpečí si musely obce vystačit svými opevněnými částmi – proto neobvyklý výskyt tvrzí jako součástí sídel.

Zmíněný počet století pak postačil k postupné harmonizaci sídel a navazující zemědělské půdy do prostorových celků. Vzájemné propojení sídel se zcela přizpůsobilo potřebám, schopnostem i reliéfu krajiny.

Sbíhavost cest vyšší jak křížení je dodnes zachované vedle Strakonic a Volyně o již zmiňovaných regionálních centrech Radomyšl a Katovice. Součástí cest byly mosty (pokud nestačily brody).

Postupná urbanizace území mimo rozsah původních sídel má několik příčin:

- a) vznik „lhot“ = skupin hospodářských usedlostí souvisí bezpochyby s omezenou úživností zemědělské půdy v kombinaci racionální dostupností sídla a na něj vázané zemědělské půdy. V řešeném území jsou tato sídla dosud zachována a v rozboru sekundární hodnoty vyznačena jako „ostatní izolované“ stavby v krajině.
- b) vznik vodních mlýnů a hamrů - zejména na Otavě a Volyně – a to včetně jezů a náhonů = nezbytného zajištění vodní energie,
- c) vznik rybníků jako alternativy potravinové základny.

Výše popsaná činnost má společnou vlastnost, je vázána na prosté přežití obyvatelstva.

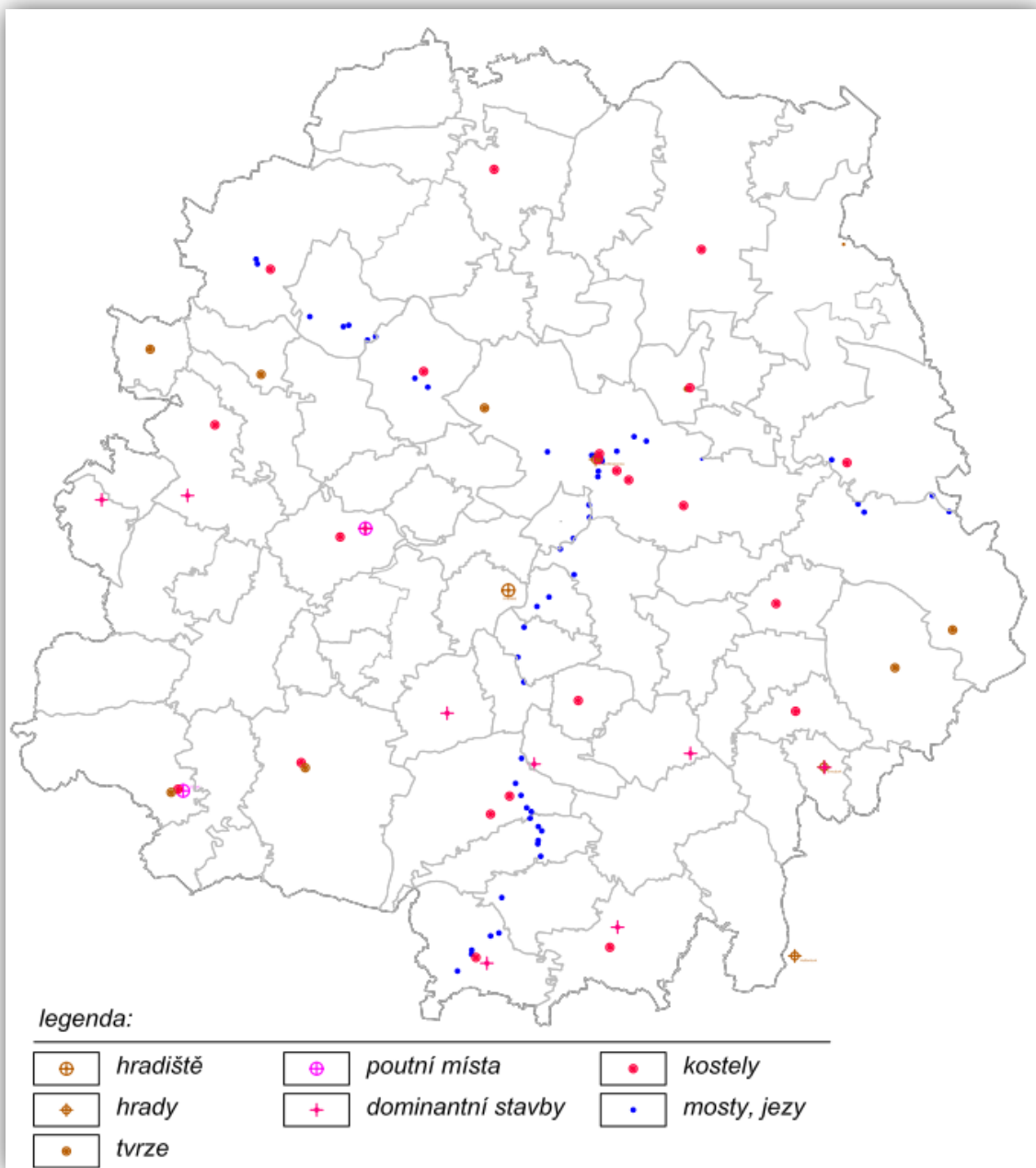
Stavby, které přesahovaly prosté přežití jsou kromě hradů kostely. Postavit kostel, to byla zásadní investice několika generací místních obyvatel a odpovídá tomu jejich četnost (nečetnost). Specifickou formou jsou poutní kostely a kaple. Zde se přidává k racii prostého přežití poprvé estetický, urbanistický či krajinný význam.

Cesty byly vždy doprovázeny drobnými stavbami náboženského charakteru – křížky, výklenkové kaple, boží muka apod.

Vše výše uvedené je základem kulturní krajiny, která má hodnotu jako celek a takto byla vnímána. Příčinou obnovy staveb bylo „dožití“ stavebních konstrukcí a tedy jejich náhrada, přirozeně

vždy v soudobém architektonickém (slohovém) výrazu. Stavby byly přitom realizovány na shodných (neměnných) materiálových a konstrukčních zásadách.

Lze fabulovat, že přenesení tohoto stupně urbanizace do dnešního pohledu představuje řešené území hodnotu jako celek.

Obr.: schéma urbanizace před nástupem průmyslové revoluce: hradiště, hrady, tvrze, kostely, poutní místa, poutní kaple a stavby na vodních tocích.

Vše výše uvedené se postupně mění příchodem průmyslové revoluce v 19. století spojené s uvolněním pracovní síly ze zemědělství. I v tomto ohledu je však řešené území specifické: pokud se zde nenacházely a nenacházely zdroje nerostných surovin, chybí i zpracovatelský průmysl. Nadmístní význam mělo jistě dřevo jako stavební materiál, ale jeho doprava do nadregionálních center po vodní cestě (přirozeně po proudu) nebyla tak jednoduchá a jednoznačná jako po Vltavě.

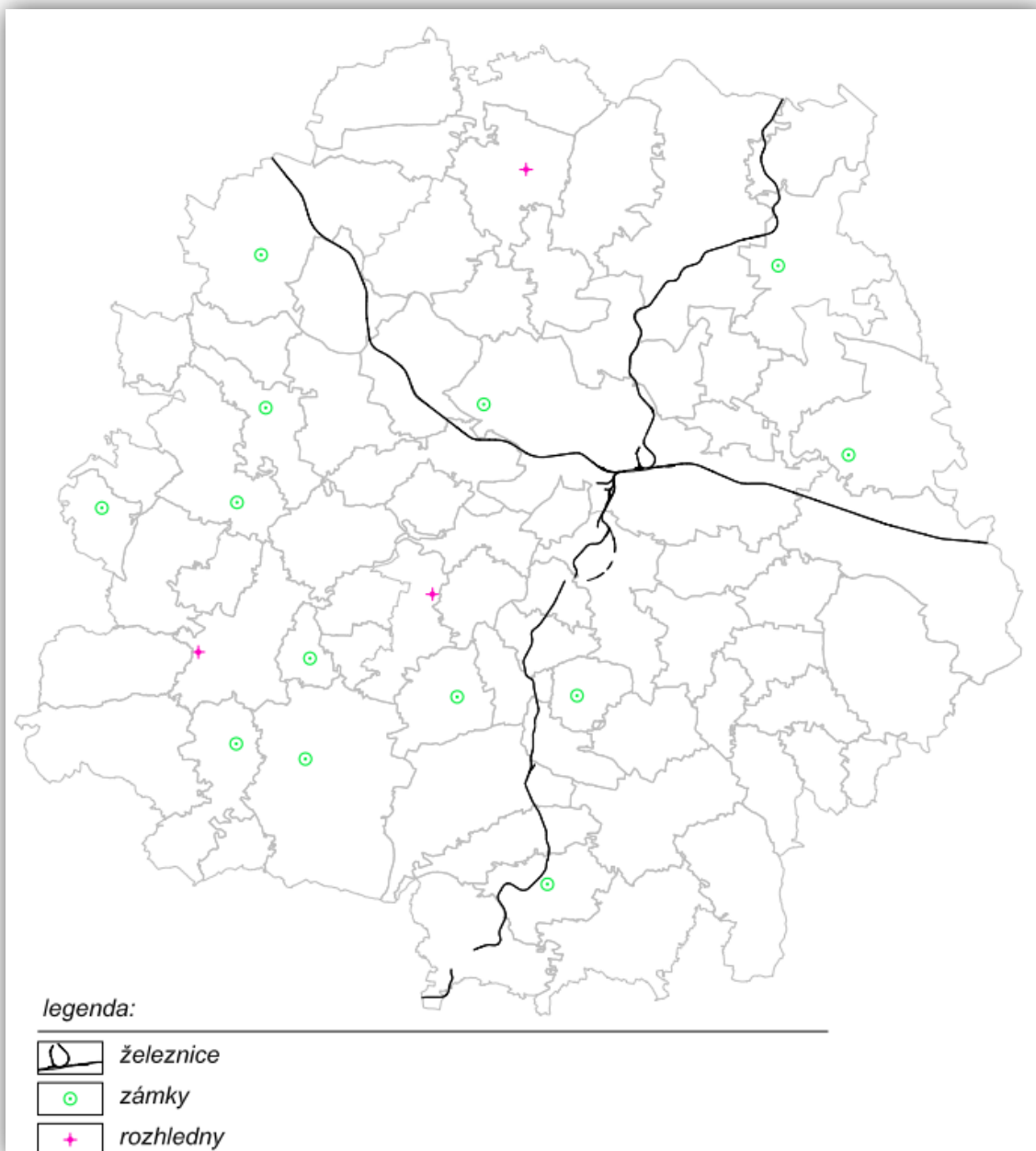
Podobně to dopadlo s železnicí – s výjimkou Strakonice - nepřináší vlastní přítomnost železnice zásadní rozvoj sídel, kterými prochází.

Jak však společnost bohatne, vznikají v obcích panská a šlechtická sídla. Jejich počet je v optickém rozporu s hospodářským potenciálem společnosti a je (bez ideového patosu) dokladem o polarizaci majetkových hodnot.

Poslední zásah tak přichází až nástupem nové doby: Plošně se rozvíjí město Strakonice včetně průmyslových ploch republikového významu, omezeně (formát místního hospodářství) pak Volyně (o dalších nevím).

Změna uspořádání venkovských sídel nastává po roce 1948: vznikají areály zemědělské prvovýroby takřka v každém sídle, střediskové obce jsou dostavovány bytovými domy a objekty občanského vybavení. S rozvojem sídel souvisí technická infrastruktura – zdroje a jímání pitné vody (nemáme v řešeném území žádnou přehradu), čištění odpadních vod.

Od 20. století se začíná projevovat přebytek času ve všech společenských vrstvách, projevujících se turistikou, výstavbou rozhleden.

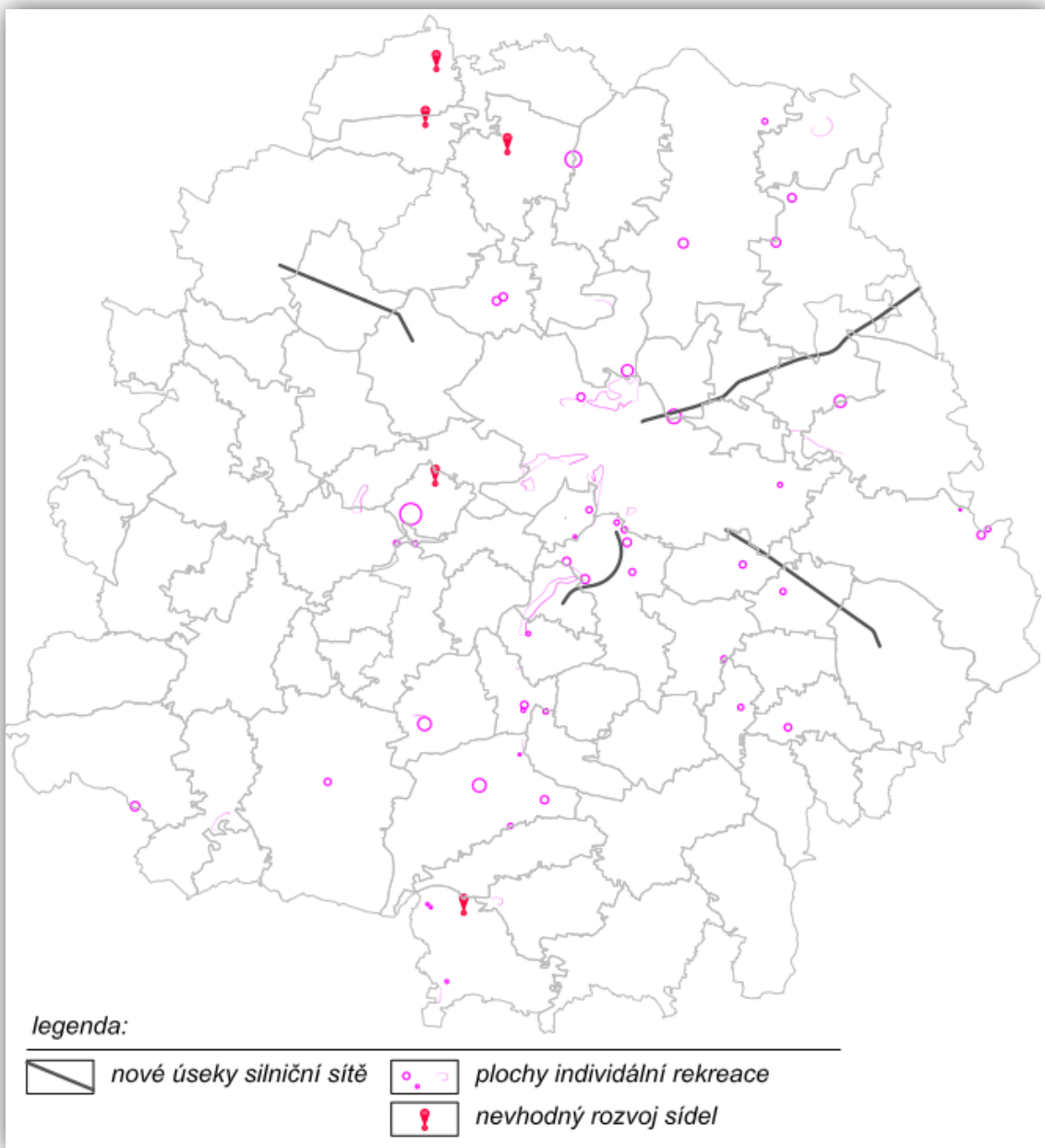

Obr.: schéma pozitivní urbanizace od 19. století: zámky, rozhledny, železnice

Nestačí – li původní směrové vedení silniční sítě, je tato nahrazena novými trasami, které si již podmaňují původní terén násypy, zářezy apod. Takto je k dispozici rozhodující rozsah silnice I4 a II/22.

Posledním zásahem do krajiny jsou projevy soudobé kolonizace prostřednictvím objektů individuální rekreace a rozvojem bydlení do posic, které porušují původní – tradiční vztahy.

Poznámka: Bližší specifikace jednotlivých objektů je součástí kapitoly definující hodnoty v území.

Obr.: negativní složka terciární struktury: nové úseky silniční sítě nerespektující krajinu, plochy ploch individuální rekreace, vykřičníkem pak nevhodný rozvoj sídel.

b) 2 Analýza vazeb sídel a krajiny (např. kvalita přístupu ze sídla do volné krajiny, schopnost krajiny zabezpečovat krátkodobou rekreaci, poměr mezi rozvojovými potřebami sídla a možnostmi jejich naplnění v krajině, vazba přírodních složek)

b) 2.1 Kvalita přístupu ze sídla do volné krajiny

Problém přístupu ze sídla do volné krajiny je na straně člověka nikoliv krajiny. V řešeném území přesto není zjištěn stav, který by zásadním způsobem omezoval

Morfologie krajiny vytváří (pro člověka) překážky, které musí překonat:

a) vodní toky

Především Otava – je přirozenou překážkou, kterou lze překonat mosty či brody (dříve).

Prostupnost vodních toků mohla být v historii proměnná:

- *v případě zamrznutí vodního toku*
- *v případě sucha*

Podobně Volyňka: četnost mostů odpovídá zapojení sídel do její údolní nivy. Omezená propustnost je u Volyňky výše proti proudu v úseku Nišovice – Malenice.

b) reliéf terénu

V řešeném území nevytváří terén zásadní překážky a nepodílí se tak na omezení prostupnosti krajiny.

c) specifický povrch – např. mokřady, vegetace apod.

Je podružná okolnost, nicméně při vzniku prvotní komunikační sítě měla schopnost povrchu "sloužit" ve všech klimatických stavech rozhodující vliv. Dílčí segmenty krajiny v okolí rybníčních soustav vytvářejí nepropustné lokality, není však problém tuto skutečnost respektovat

d) problematika polních a účelových cest

U malých sídel je zásadní pro přístup do volné krajiny úplné odstranění původních polních cest při kolektivizaci či jejich nynější zarůstání. Některé části krajiny jsou dostupné pouze po vyjetých cestách na sklizených polích či na polích s nízkým porostem, poté po vzrůstu porostu či zorání pole je přístup prakticky nemožný.

Opačným problémem je přílišná perforace krajiny ze silniční sítě, která otevírá rizika vzniku černých skládek.

V principu jde tedy o potřebu revize systému účelových cest. Prostupnost územím je zásadní pro správu a využití krajiny (zemědělství, lesy, vodní plochy a toky), jejich vazba na konkrétní sídla. Systém turisticky značených cest bude respektován.

b) 2.2 Schopnost krajiny zabezpečovat krátkodobou rekreaci

Charakter krajiny zcela naplňuje možnost denní rekreace v krajině a to bez omezení.

V řešeném území lze vysledovat specifické prostory specifické rekreace, která má spíše turistický charakter – vodácký sport na Otavě, popř. středisko rekreace v prostoru rybníční soustavy Milavy.

b) 2.3 Poměr mezi rozvojovými potřebami sídla a možnostmi jejich naplnění v krajině

Máme za to, že našim úkolem není rozvojové potřeby sídla vymezovat.

Klíčem k řešení je načtení rozvojových záměrů dle územních plánů a uvést je do vztahu k systému ochrany přírody a krajiny, popřípadě dalším potřebám krajiny, která vznikne naším náhledem na krajinu u hlediska této územní studie.

Návrhové plochy jsou tedy opět potenciálem, který bude vyhodnocen v návrhové části. Ve fázi P+R je identifikujeme a navrhujeme hodnotící kritéria pro návrhovou část..

b) 2.4 Vztah potřeb sídla a přírodních složek

Pojem vazba přírodních složek:

Přírodní složky existují jako takové. Člověk je (pod dojmem kontroly nade vším) pojmenoval a kategorizoval a stanovil jejich právní ochranu včetně institucí, které mají oprávnění je chránit (dotčené orgány) a spravovat (účelové organizace – např. AOPK).

Přírodní složky jsou však funkční – nefunkční ze své podstaty a tento „dohled“ lidí nepotřebují.

Problematika je popsána v rozboru sekundární struktury území. Všechna bodová sídla budou vyhodnocena vůči navazující krajině z hlediska:

- *police sídla a hydrologie území,*
- *možnosti obnovy záhumenní části obce ve smyslu stabilizace sídla v konkrétní krajině.*

V případě polyfunkčního území budou fragmenty přírodních složek vnímány jsou součástí denní rekreace obyvatel dotčeného území. Současně však budou stanoveny v návrhové části plošné či kapacitní limity chránící hodnotu konkrétních přírodních složek a chránící potřebu navazující krajiny jako funkčního celku z hlediska přirozené funkce a stability.

b)3 Hodnoty území (přírodní hodnoty, historické a kulturní hodnoty, estetické hodnoty), zpravidla vč. jevů, jež budou v souhrnném vyhodnocení doporučeny k doplnění do ÚAP (např. významné krajinné dominanty, krajinné horizonty, kompoziční osy v krajině, kulturně-historické hodnoty krajiny)

b) 3.1 Přírodní hodnoty

Velkoplošné chráněné území:

V ORP Strakonice nejsou vyhlášeny chráněné krajinné oblasti ani národní park

Maloplošné chráněné území:

Národní rezervace a národní přírodní památka: NPP Rovná

Přírodní rezervace:

- Míchov,
- Kovašínské louky,
- Kněží hora, Kuřidlo,
- Bažantnice u Pracejovic,

Přírodní památka:

- Ryšovy (EVL),
- Na Vysokém, Chvalšovické pastviny,
- Na Opukách,
- Sedlína,
- Pastvina u Přešťovic (EVL),
- Tůně u Hajské,
- Kozlovská stráž (EVL),
- Štěkeň (EVL)

Evropsky významné lokality (EVL) a Ptačí oblasti (PO) - NATURA 2000:

Evropsky významné lokality (EVL) v ORP:

- 2686 CZ0313122 Štěkeň,
- 5415 CZ0310067 Ryšovy
- 2654 CZ0312036 Kozlovská stráž
- 5405 CZ0310063 Pastvina u Přešťovic

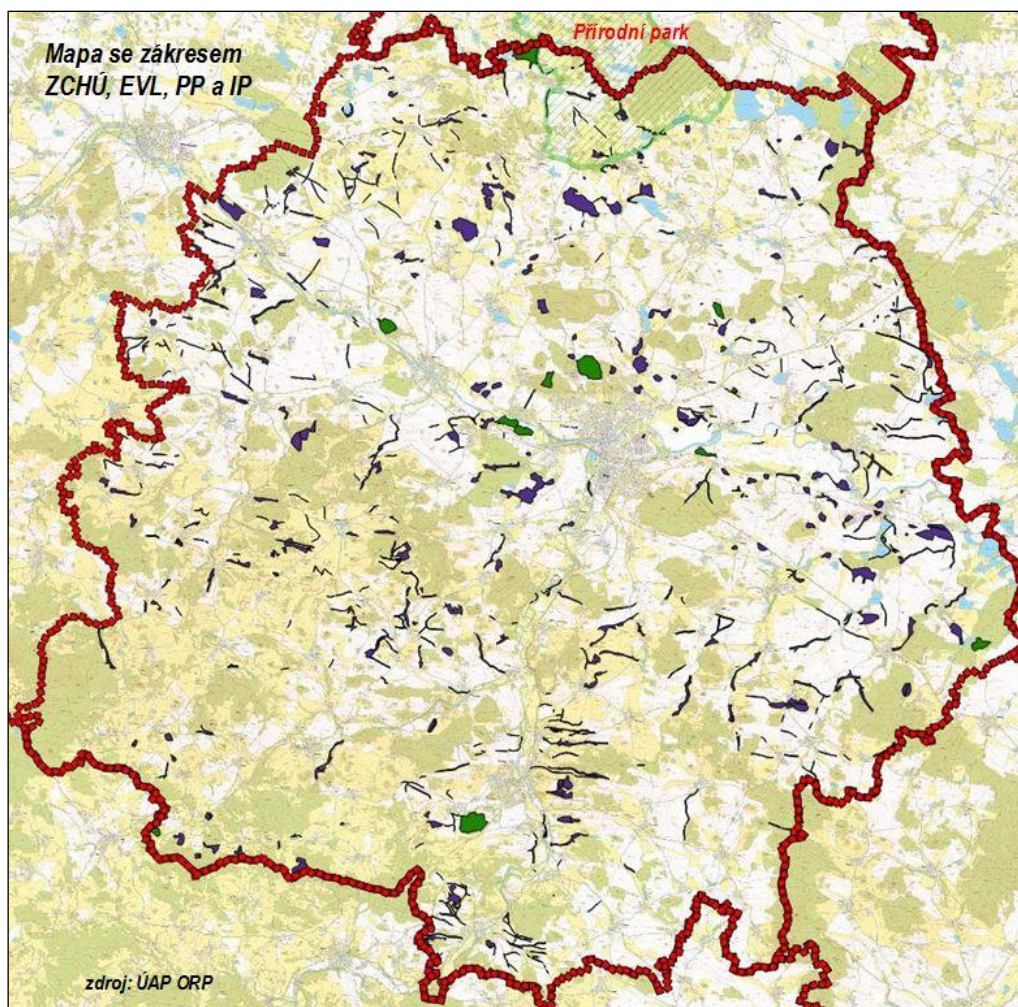
Ptačí oblasti (PO) v ORP nejsou.

Významné krajinné prvky

Jednak jsou to obligatorní ze zákona (§3 zákona č. 114/1992 Sb.) Dle podkladů ÚAP jsou v ORP registrovány dva VKP – viz výkres limitů

Přírodní park

Do ORP Strakonice zasahuje od severu z ORP Blatná Přírodní park.

Stabilita krajiny:

Zemědělské plochy, na rozdíl od ploch lesa (PUPFL) jsou již mnohem méně ekologicky stabilní, zejména proto, že jejich "cyklus" obměny je velmi krátký (střídání plodin) a je tak de facto neustále narušován půdní kryt (orba, vláčení atd.). Ekologická stabilita, vyjádřená stupněm ekologické stability je u zemědělské půdy téměř v celé škále rozpětí, která se ještě v relativně krátkém čase mění (např. orná půda nechaná ladem je pod silným sukcesním tlakem a během krátké doby několika let je pokrytá osídlovači - pionýrskými dřevinami ve formě předlesových sukcesních stádií).

Stupeň ekologické stability jednotlivých druhů pozemků (SES) (podle výkazu úhrnných hodnot druhů pozemků Českého statistického úřadu)

Druh pozemku		Průměrný stupeň stability - SES	Rozmezí skutečných možných hodnot SES
2	orná půda	1	1
3	chmelnice	1	1
4	vinice	1,5	1 - 2
5	zahrady	2,5	2 - 3
6	ovocné sady	2	1 - 3
7	TTP (louky a pastviny)	3	2 - 4
10	les	4	3 - 5
11	rybníky	3,5	3 - 4
	ostatní vodní plochy	3	1 - 5
13	zastavěné plochy a nádvoří	1,5	1 - 2
14	ostatní plochy	3	1 - 5

Stanovování aktuálního stavu ekologické stability pouze ze statistických údajů je velmi zavádějící, zvláště v posledních letech, kdy dotace na zatravnění orné půdy způsobily, že v celých oblastech de facto není orná půda (neore se), ale převládají louky a pastviny, někde dokonce se pouze mulčuje pro získání příslušné dotace. Rada pozemků, a to jak orná, tak i TTP (trvalé travní porosty) jsou po rozpadu zemědělských družstev a státních statků (vrácení původním majitelům, restituce apod.), případně plochy "brownfields" jsou ponechány "ladem" a postupně zarůstají sukcesními druhy. Některé, po více než 25-letém "působení" sukcesního tlaku, vykazují již charakter "přírodního" lesa, přestože v katastru nemovitostí jsou vedeny jako ZPF nebo zastavěné území.

Hodnocení krajiny, její ekologická stabilita lze předběžně stanovit podle převažující hodnoty koeficientu ekologické stability (KES), která se odvozuje v rámci katastrálního území. KES je poměrové číslo a stanovuje poměr ploch tzv. stabilních a nestabilních krajinnotvorných prvků v řešeném území (MICHAL I., 1985). Jedná se tedy o podíl součtu tzv. ekologicky stabilních ploch (lesní půda, rybníky, mokřady a ostatní vodní plochy, louky + pastviny = TTP – trvalé travní porosty, ovocné sady a vinice) ku součtu tzv. ekologicky nestabilních ploch (orná půda, chmelnice a antropogenizované plochy = zastavěné plochy, zpevněné plochy, plochy bez vegetace). Ostatní plochy se do poměru zpravidla neuvádějí, poněvadž ze zkušeností z mapování aktuálního stavu krajiny pro stanovení stupňů ekologické stability je zpravidla 50 % ploch ekologicky nestabilních (ve stupni ekologické stability 0 - 2) a 50 % je ploch ekologicky stabilních (ve stupni 3-5). Hodnoty koeficientu ekologické stability jsou obecně klasifikovány následovně:

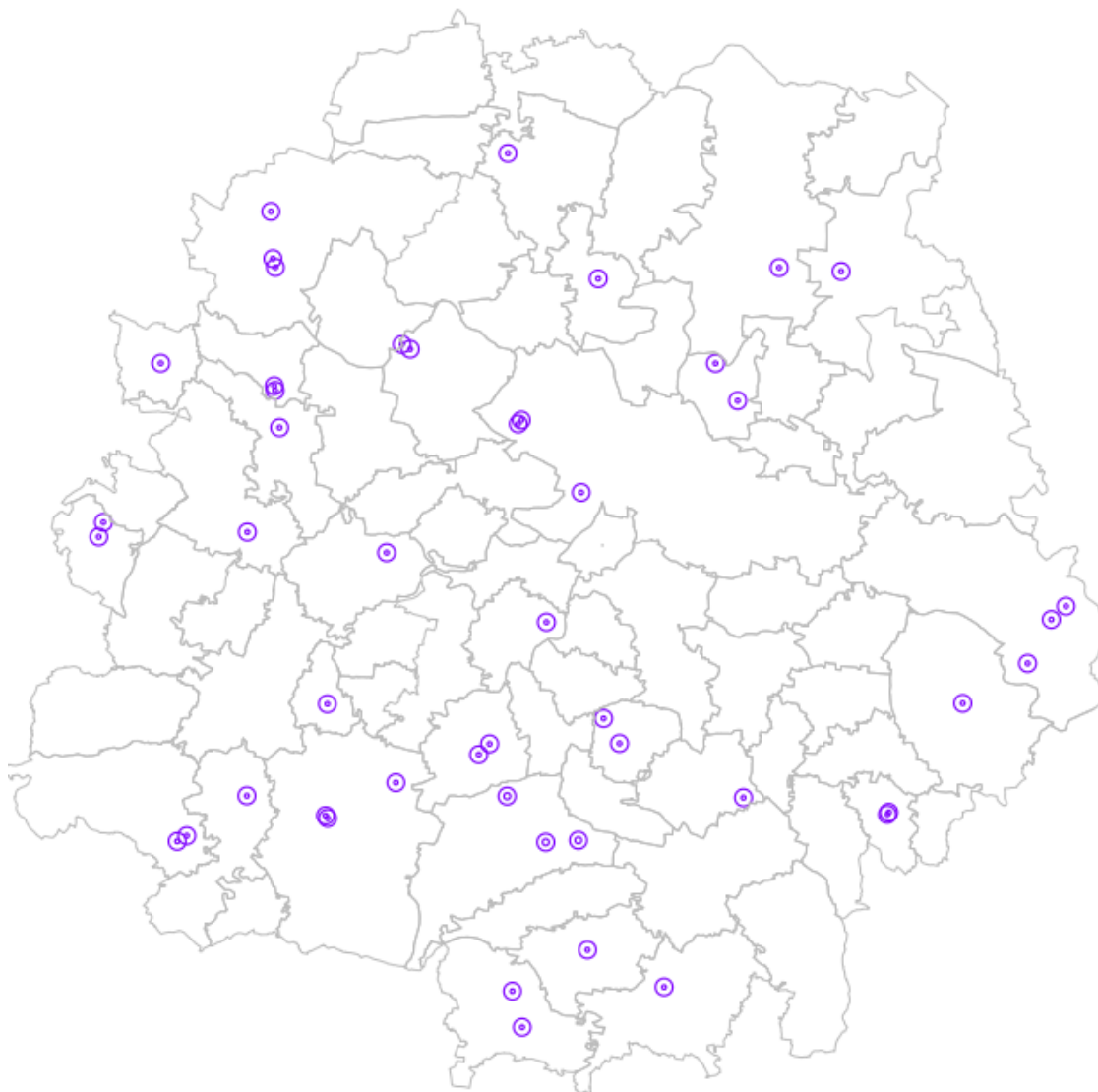
A. $KES \leq 0,10$	území s maximálním narušením přírodních struktur, základní ekologické funkce musí být intenzivně a trvale nahrazovány technickými zásahy
B. $0,10 < KES \leq 0,30$	území nadprůměrně využívané se zřetelným narušením přírodních struktur, základní ekologické funkce musí být soustavně nahrazovány technickými zásahy
C. $0,30 < KES \leq 1,00$	území intenzivně využívané zejména zemědělskou velkovýrobou, oslabení autoregulačních pochodů v ekosystémech způsobuje jejich značnou ekologickou labilitu a vyžaduje vysoké vklady dodatekové energie
D. $1,00 < KES < 3,00$	vcelku vyvážená krajina, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami, důsledkem je i nižší spotřeba energo-materiálových vkladů
E. $KES \geq 3,00$	přírodní a přírodě blízká krajina s výraznou převahou ekologicky stabilních struktur a nízkou intenzitou využívání krajiny člověkem

b) 3.2 Historické a kulturní hodnoty

Průzkumy a rozborů vymezují rozsah této problematiky účelově pro potřeby návrhu ÚSK. V obou případech se jedná o exaktní vstupy které jsou sledovány v těchto kategoriích:

- a) *jaké části krajiny mají historické hodnoty potřebné pro uplatnění specifických požadavků na řešení krajinných okrsků,*
- b) *jaké části krajiny mají prostorovou interakci.*

Pro potřeby ÚSK tedy nesledujeme nemovité kulturní památky jako takové a ni je nerozlišujeme z hlediska památkové péče od jiných stavebních dominant.

Obr: Posice historických a kulturních hodnot pro případné zapracování do návrhové části ÚSK – viz výkres č. 1 – výkres současného stavu území

V případě jejich zapracování do koncepce územní studie krajiny budou vymezeny jako podrobnější forma krajinných okrsků – viz samostatné téma dále v textu.

Kostely a prostorové dominanty, určující charakter jednotlivých sídel, budou rovněž zobrazeny na kartogramech jednotlivých sídel v návrhové části ÚSK.

Zpracovatel se rovněž vyznamenal k negativním projevům v krajině – viz terciární struktura.

Zásadní hodnoty území:

Velice opatrně vyčleňujeme hodnoty zásadní – bavme se o zásadních hodnotách v krajině. Nevylučujeme tento významový posun památek v návrhové části ÚSK a to zejména z hlediska hledání a vymezení cílových kvalit krajiny.

1. Radomyšl - Areál poutního kostel sv. Jana Křtitele se hřbitovem a křížovou cestou

Areál poutního kostel sv. Jana Křtitele se hřbitovem a křížovou cestou na návrší je architektonicky hodnotným areálem z první poloviny 18. století. Kostel, který tvoří monumentální krajinný prvek má bohatě členěný exteriér a cenný interiér. Nedaleko něj stojí bývalá poustevna (poté sloužila jako hájovna, nyní soukromá rekreace).

Filiální kostel pro římskokatolickou farnost Radomyšl s nepravidelně slouženými mšemi.

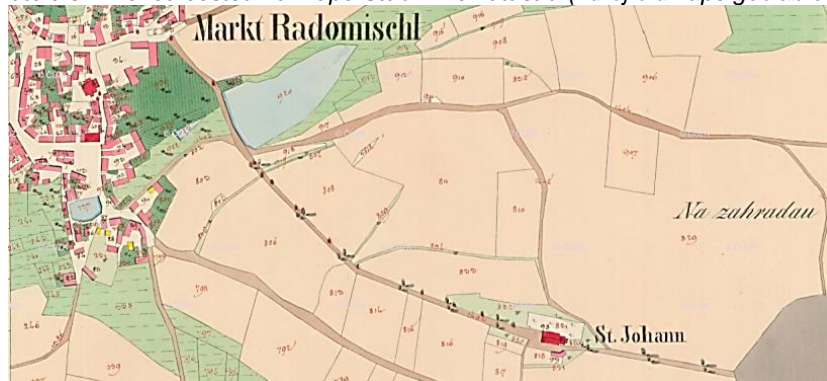
Kostel sv. Jana Křtitele od Malé Turé (foto Eva Jonešová):

Kostel sv. Jana Křtitele (foto Eva Jonešová):

Kostel sv. Jana Křtitele s křížovou cestou na mapě Stabliního katastru (zdroj oldmaps.geolab.cz):

Současný 3D pohled (zdroj Mapy.cz):

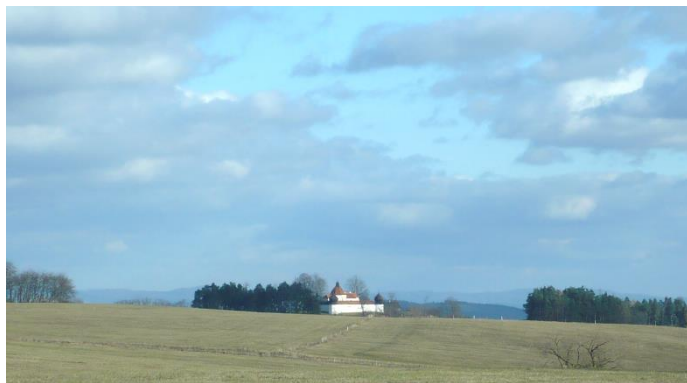
2. Kraselov – poutní kostel sv. Anny

Barokní poutní areál na vyvýšenině u silnice z Kraselova do Lhoty u sv. Anny vznikl na přelomu 17. a 18. století. Areál tvoří kostel, kaple, byt kaplana, ambity s kaplemi a zvonící. Velmi cenné exteriéry a interiéry (klenby, kupole, trámové stropy, podlahy), (zdroj: Památkový katalog).

Areál je významnou krajinnou dominantou.

Mše se v tomto poutním kostele slouží pouze o prázdninách v sobotu.

Kostel sv. Anny v krajinném rámci (foto Eva Jonešová):

Kostel sv. Anny (foto Eva Jonešová):

Kostel sv. Anny mezi Kraselovem a Lhotou u sv. Anny na mapě Stabilního katastru (zdroj oldmaps.geolab.cz):

Současný 3D pohled (zdroj Mapy.cz):

3. Čestice – poutní areál

Soubor z 18. a 19. století tvoří klasicistní kaple Povýšení sv. Kříže v podobě antického chrámu na vrcholu kopce, kaple P. Marie Bolesné na východním úbočí kopce, čtyři barokní kaple kolem centrální kaple a poustevna. První dřevěné kříže a kaple Křížové cesty zde byly postaveny v roce 1626.

Areál je na zalesněném kopci, takže samotné stavby se při dálkových pohledech neuplatňují.

Zalesněný kopec Kalvárie při pohledu z východu od hřbitova v Česticích (foto Mapy.cz):

Kaple Povýšení sv. Kříže na Kalvárii (foto Mapy.cz):

Kopec Kalvárie nad Česticemi s kaplemi na mapě Stablního katastru (zdroj oldmaps.geolab.cz):

Současný 3D pohled (zdroj Mapy.cz):

4. Strakonice - hrad

Románsko-gotický hrad na soutoku Otavy a Volyňky je výjimečný spojením středověké šlechtické hradní architektury a církevní komendy. Později se hrad změnil v sídlo významných církevních hodnostářů. Ochranu hradu kromě polohy na soutoku řek zajišťují hluboké příkopy na jižní a západní straně.

Dominantami hradu při dálkových pohledech jsou kostel sv. Prokopa a obranná věž Rumpál.

Strakonický hrad – vlevo obranná věž Rumpál, vpravo věž kostela sv. Prokopa (foto Mapy.cz):

Hrad Strakonice (foto Mapy.cz):

Areál hradu s vodními příkopy na mapě Stablního katastru (zdroj oldmaps.geolab.cz):

Současný 3D pohled se zatravněnými příkopy (zdroj Mapy.cz):

5. Štěkeň – zámek s parkem a komponovaná krajina

Zámek stojí na místě bývalé tvrze a jeho původní barokní vzhled byl upraven koncem 18. a v 19. století. K zámku přiléhá krajinářský park z 19. století.

Z hlediska krajinářského je významná soustava vodních kanálů v záplavovém území mezi obcí a řekou Otavou. Na místě 4 rybníků z 18. století vznikly v 19. století louky a pole a na místě rybníka Buzov víceřadý rondel stromů. Nynější soustava převážně dubových alejí podél odvodňovacích kanálů je zhruba 150 let stará a je chráněna jako Přírodní památka Štěkeň.

Některá stromořadí jsou komponována ve směrech ke kaplím a kostelům (hřbitovní kostel sv. Havla Čejetice – kaple Vítkov), hlavní stoka směřuje od zámeckého areálu na kapli v Sudoměři.

Zámek Štěkeň (foto Šumava.cz):

Zámek Štěkeň (foto Eva Jonešová):

Zámek Štěkeň s parkem a lokalita Buzov s vodními příkopy a alejemi na mapě III. vojenského mapování 1877 – 1880 (zdroj oldmaps.geolab.cz):

Současný 3D pohled s vodotečemi doprovázenými vzrostlou zelení v lokalitě Buzov (zdroj Mapy.cz):

Lokální hodnoty území:

1. Zadní Zborovice – kostel sv. Ludmily

Novogotický kostel z roku 1935 je postaven uprostřed vsi.

Lokální krajinná dominanta.

Kostel je filiální pro římskokatolickou farnost Radomyšl a mše je každou 1. sobotu v měsíci.

2. Radomyšl – kostel sv. Martina

Původ kostela je románský, dnešní podoba barokní se zachovanými románskými a gotickými klenbami. Areál tvoří dále bývalý hřbitov s ohradní kamennou zdí, bývalá kostnice na severní straně hřbitova, kaple sv. Jana Nepomuckého v jižní ohradní zdi s balustrádou a kalvárie při východním průčelí kostela.

Kostel je farní pro římskokatolickou farnost Radomyšl a mše je každou neděli

3. Střelské Hoštice – kostel sv. Martina

Klasicistní kostel na místě bývalého gotického, jenž vyhořel začátkem 19. století.

Lokální krajinná dominanta.

Kostel je farní pro římskokatolickou farnost Střelské Hoštice a mše je sloužena každou neděli.

4. Katovice – kostel sv. Filipa a Jakuba

Pseudorománský kostel na místě původně raně románského, často přestavovaného. Kostel je farní pro římskokatolickou farnost Katovice a mše je sloužena každou nedělí.

foto: Mapy.cz

5. Kraselov – kostel sv. Vavřince

Původně gotický kostel sv. Vavřince z první poloviny 14. století byl ve druhé polovině 17. století zbarokizován. Jednolodní kostel s pravoúhlým presbytářem, bočními kaplemi a sakristií na severní straně má cenné interiéry s křížovými a valenými klenbami (zdroj: Památkový katalog).

Kostel je farní pro římskokatolickou farnost Katovice a mše je sloužena vždy v sobotu od září do června.

6. Řepice – kostel sv. Máří Magdalény

Raně barokní kostel je přestavěný z původní gotické stavby a věž je z roku 1713. Cenné jsou klenby a nástěnné malby ze života sv. Máří Magdalény. Ke kostelu patří hřbitov s ohradní zdí a kostnicí z roku 1864.

Kostel je filiální pro římskokatolickou farnost Štěkeň a bohoslužba se pravidelně neslouží.

7. Volenice – kostel sv. Petra a Pavla

Kostel je výraznou dominantou obce a vznikl přestavbami z pozdně románského kostela. Poslední úpravy jsou z roku 1909. Na okolním hřbitově už se nepohřbívá. Nový hřbitov je severně od obce u silnice na Frymburk a jeho umístění a bíle omítnutá zeď mají výrazně krajinnotvorný charakter. Kostel je farní pro římskokatolickou farnost Volenice s bohoslužbami každou neděli.

Dálkový pohled na kostel.

Hřbitov Volenice.

8. Vojnice – kostel navštívení P. Marie

Jednoduchý kostelík s rodinnou hrobkou dal postavit nad svým sídlem ve Vojnicích Václav Markvart z Branišovic roku 1687. Je zachován téměř v původní podobě.

Poloha na úbočí hory Klokočín mu zaručuje dobrou viditelnost z krajiny, zejména z východní strany.

foto: Wikipedia.cz

9. Strakonice – kostel sv. Markéty

Původní gotický kostel z 16. století má nyní barokní podobu z roku 1777.

Poloha nad řekou Otavou, blízkost Velkého náměstí a vysoká věž ukončená štíhlou špicí z něj dělají dominantu městského parteru. Původně stál na ostrově mezi rameny Otavy a často byl ohrožován záplavami.

Jde o filiální kostel římskokatolické farnosti Strakonice s bohoslužbami několikrát týdně.

foto: Mapy.cz

10. Strakonice – kostel sv. Prokopa

Kostel je součástí areálu strakonického hradu, kde je dominantou jednoho ze 3 nádvoří a pohledovou protiváhou obranné gotické věže Rumpál.

Je to původně románský kostel vybudovaný na skalním ostrohu.

Jde o farní kostel římskokatolické farnosti Strakonice s bohoslužbami každý týden v pátek.

foto: Mapy.cz

11. Strakonice – kostel sv. Václava

Hřbitovní kostel je součástí areálu na vyvýšeném místě nad hlavní silnicí do Českých Budějovic. Areál kromě kostela tvoří: kaple Nejsvětější Trojice v JV části hřbitova, dále kaple sv. Vojtěcha v JZ rohu hřbitova a ohradní zeď s bránou na západní straně. Součástí areálu je také márnice. Kostel je původně gotický, barokní přestavba je z první třetiny 18. století.

Jde o filiální kostel římskokatolické farnosti Strakonice, kde se neslouží pravidelné bohoslužby.

foto: Mapy.cz

12. Strakonice (Podsrb) – kostel sv. Panny Marie Bolestné

Hodnotný barokní kostel z poslední třetiny 18. století sloužil jako poutní a ze západní strany k němu přiléhá trojkřídlý ambit.

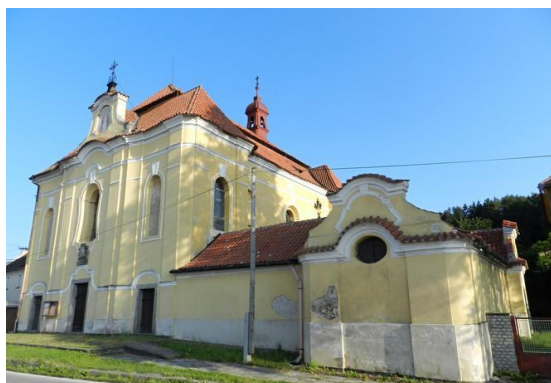

foto: Mapy.cz

13. Štěkeň – kostel sv. Mikuláše

Barokní kostel je postaven na místě gotického kostelíka. Současná podoba je z poloviny 18. století. Kostel je obklopený hřbitovem s ohradní zdí. Součástí areálu je kaple Božího hrobu (kostnice). Jde o farní kostel římskokatolické farnosti Štěkeň s pravidelnými nedělními bohoslužbami.

14. Jinín – kostel Nanebevzetí Panny Marie

Je to původně gotická stavba přestavěná v době baroka, postavená na urbanisticky cenném místě – je dominantou protáhlé návsi a obklopena malým hřbitovem s ohradní zdí. Nedaleko je cenná barokní fara. Kostel je jedinečnou památkou zejména pro své dochované interiéry s klenbami a další dochované řemeslné a architektonické prvky z různých slohových období.

Kostel je výraznou dominantou obce také při dálkových pohledech zejména z jihovýchodní strany.

Jde o filiální kostel římskokatolické farnosti Jinín s pravidelnými nedělními bohoslužbami.

15. Hoštice – kostel Narození Panny Marie

Kostel tvoří severozápadní část návsi a je obklopen funkčním hřbitovem s ohradní zdí, do níž vestavěna márnice s valbovou střechou. Byl postaven na konci 16. století a přestavěn v době baroka. Jde o farní kostel římskokatolické farnosti Hoštice s pravidelnými nedělními bohoslužbami.

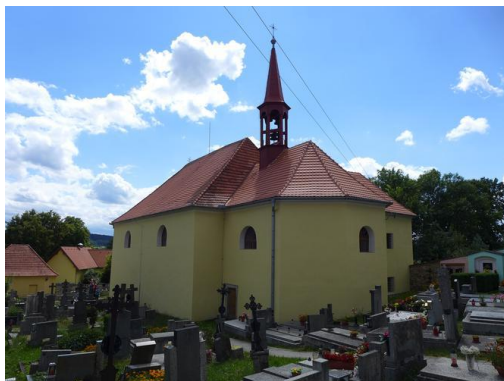

foto: Mapy.cz

16. Paračov – kostel sv. Petra a Pavla

Klasicistní kostel je z roku 1840 a vznikl na starších základech. Součástí areálu je i raně barokní kaple na již neužívaném hřbitově.

Jde o farní kostel římskokatolické farnosti Paračov s pravidelnými sobotními bohoslužbami v intervalech 14 dnů.

17. Čestice – kostel Stětí sv. Jana Křtitele

Původně zde stál románsko-gotický kostel ze 13. století. Současná podoba je z počátku 20. století. Nejvýraznějšími pozůstatky románské podoby jsou zvonová okna věže a západní průčelí. Hřbitov, obklopující kostel, se dnes již nepoužívá.

Jde o farní kostel římskokatolické farnosti Čestice s každonedělními bohoslužbami.

18. Volyně – kostel Proměnění Páně

Současná podoba kostela je z 30. let 20. století po mnoha úpravách a dostavbách od roku 1580, kdy začala jeho výstavba. Na okolním hřbitově jsou cenné hrobky. Celý areál na kopci "Na Malsičce" nad Volyní je významnou krajinnou dominantou.

Jde o filiální kostel římskokatolické farnosti Volyně, kde se bohoslužby neslouží pravidelně

19. Volyně – kostel Všech Svatých

Původně gotický kostel je ve středu města na vyvýšenině obklopen dnes již nepoužívaným hřbitovem. Částečně je dochovaná ohradní zeď. Tvoří jednu z dominant městské památkové zóny.

Jde o farní kostel římskokatolické farnosti Volyně, kde jsou bohoslužby třikrát týdně.

foto: Mapy.cz

20. Dobruška – kostel Zvěstování P. Marie

Původně románský kostel přestavěný goticky a renesančně. Nemá věž se zvonem, tuto funkci plní nedaleký kostel sv. Jana a Pavla. Kostel je obklopen funkčním hřbitovem s ohradní zdí.

Jde o farní kostel římskokatolické farnosti Dobruška, kde jsou bohoslužby každou sobotu.

21. Malenice – kostel sv. Jakuba Většího

*Původně gotický kostel s cennými nástěnnými malbami.
Kostel je ve zvlněné krajině výraznou dominantou.
Jde o farní kostel římskokatolické farnosti Malenice, kde jsou bohoslužby dvakrát týdně.*

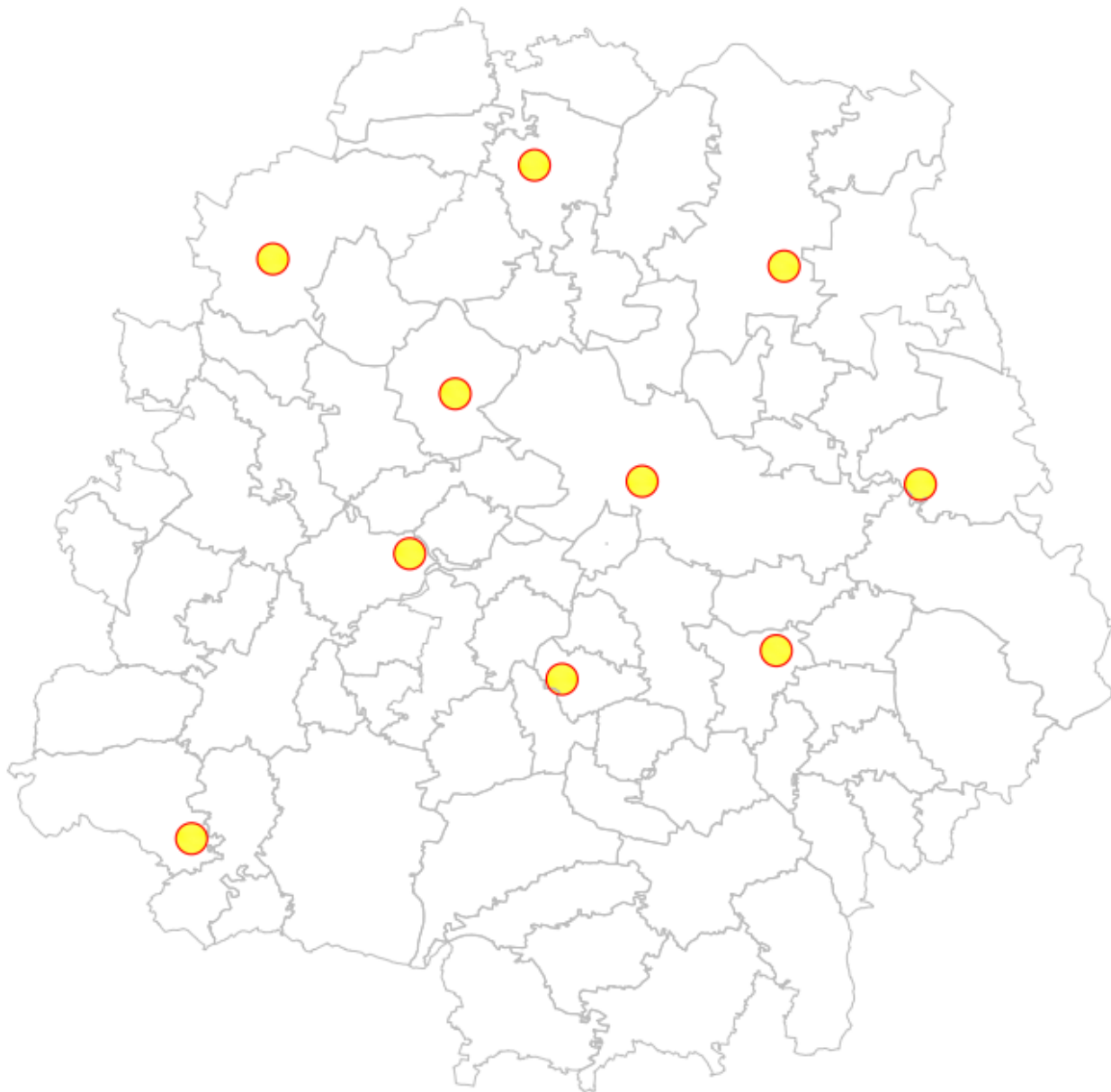
22. Předslavice – kostel Nejsvětější Trojice a sv. Václava

*Původně románský kostel byl goticky přestavěn a barokně upraven. Věž je z roku 1839.
Kostel stojí na hřbitově ohraničeném zdí. Je to mohutná, z dálky viditelná dominantní stavba.
Jde o farní kostel římskokatolické farnosti Předslavice, kde jsou bohoslužby každou neděli.*

b)3.3 Estetické hodnoty

Na rozdíl od ÚAP = projektového podkladu tvorby územních plánů – nelze pro potřeby USK hodnotit zjištěné objekty historického a kulturního významu samostatně. Zavádíme tedy zkušební pojem „kompoziční celek“, který spojuje charakteristické místo s objekty kulturního a historického významu, popřípadě s přírodním prostředím do jednoho celku, platí – li současně podmínka, že tento kompoziční celek má potenciál kompozičního řešení v měřítku územního plánu krajiny. Jedná se o tyto kompoziční celky:

Obr.: posice kompozičních celků

Kompoziční celky mohou být dále rozpracovány v návrhové části. Kromě avizovaných souborů sídlo – krajiny – viz dále lze do komponovaných celků zahrnout i potenciál budoucích změn v krajině – například výsledné uspořádání prostorů se zásahem do zemské kůry - kamenolomů, štěrkoven.

Z výše uvedeného schématu je opět patrná hodnota území jako celku.

- hrad Strakonice a navazující prostor soutoku Otavy a Volyně

- průtok Otavy vybranými sídly

Katovice

Střelské Hoštice

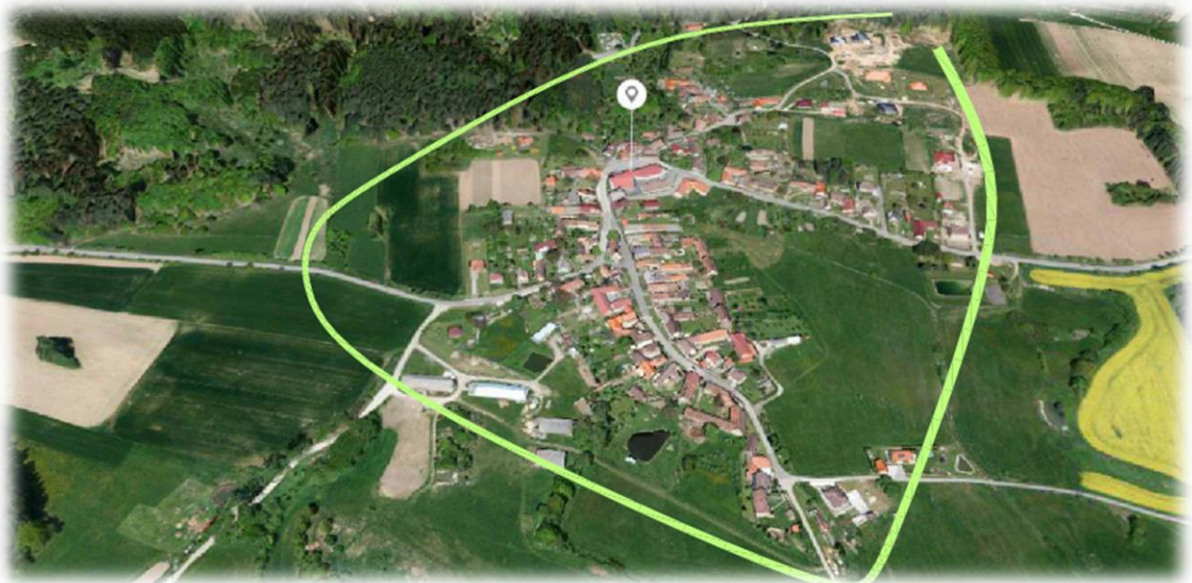

Štěkeň

- obce, nacházející se v panoramatu krajiny ve střední pohledové vzdálenosti 3 – 5 km:

Miloňovice

Zadní Zborovice

- poutní místa jako celek s krajinou

Radomyšl

Kraselov

Dobruška

- mlýny s náhonem tvořící stavebně technický a přírodní útvar

Příklad: Slukův mlýn na Volyřce

Součástí estetických hodnot je dále krajina, její kompoziční prvky a určující přírodní útvary. Jejich vazba na urbanizované území pak může generovat další kompoziční celky.

Výstupem návrhové části ÚSK pak bude požadavek na jejich vymezení v územních plánech obcí, v případě obcí pak zavedení regulačních prvků v budoucích řešení územních plánů či jejich změn. Jejich vymezení = přijetí pak bude vyjádřeno v rámci zpřesnění či podrobnějšího členění krajinných okrsků.

b)3.4 Ochrana krajinného rázu

V předložených ÚAP nejsou obsaženy jevy č. 17 oblast krajinného rázu a č. 18 oblast krajinného rázu. Tyto jevy nejsou pro území vymezeny.

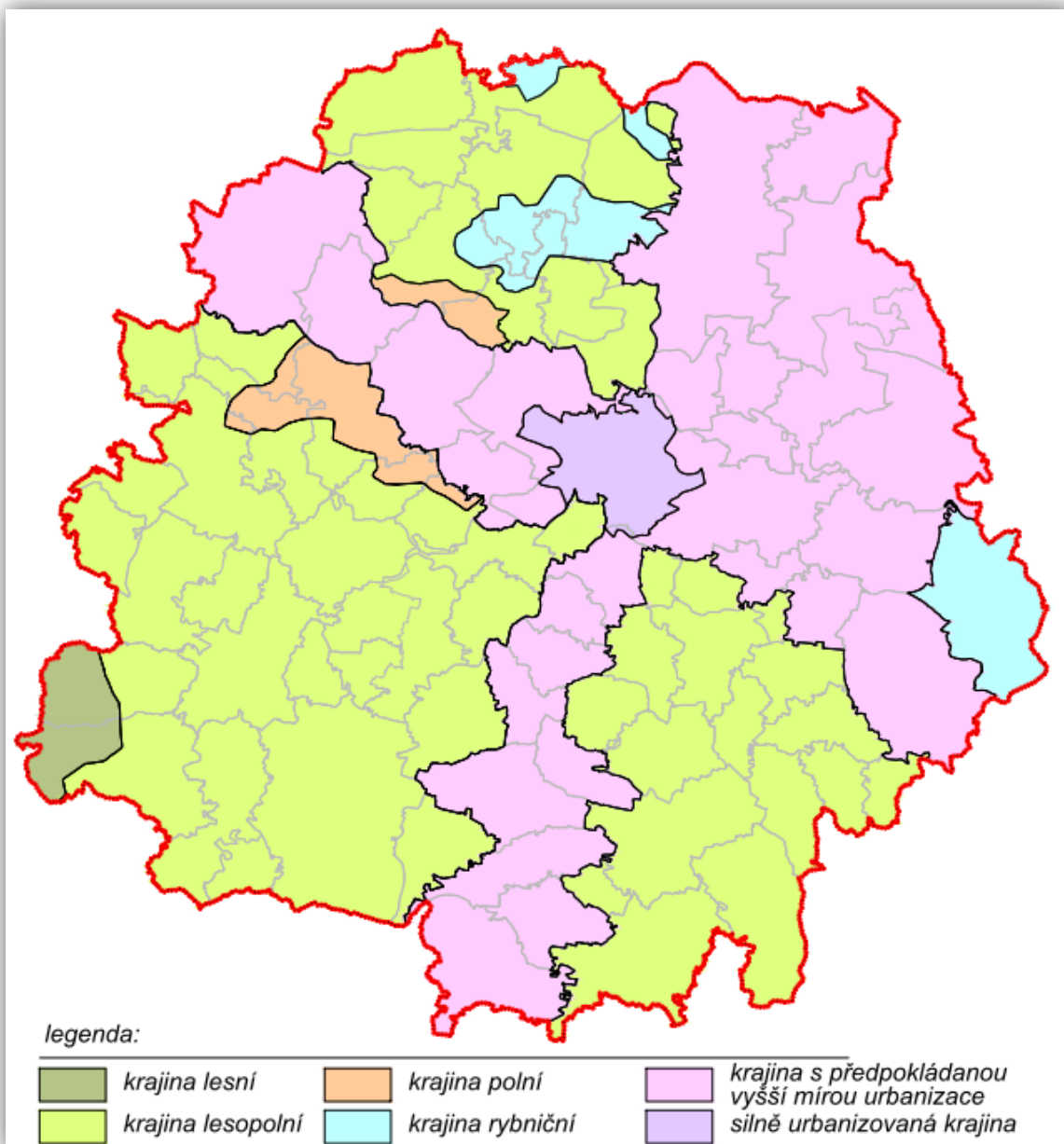
Rozbor území z hlediska typů krajiny

ZÚR Jihočeského kraje (6. aktualizace) vymezuje v řešeném území tyto typy krajiny:

- krajina lesní
- krajina lesopолní
- krajina polní
- krajina rybniční
- krajina s předpokládanou vyšší mírou urbanizace
- silně urbanizovaná krajina

Zpracovatel toto členění podrobil rozboru z hlediska skutečného stavu krajiny a lze říci, že v základních rysech je možné se s uvedeným členěním ztotožnit. Problematické je však zobecnění typů krajiny a k diskusi je krajina s předpokládanou vyšší mírou urbanizace.

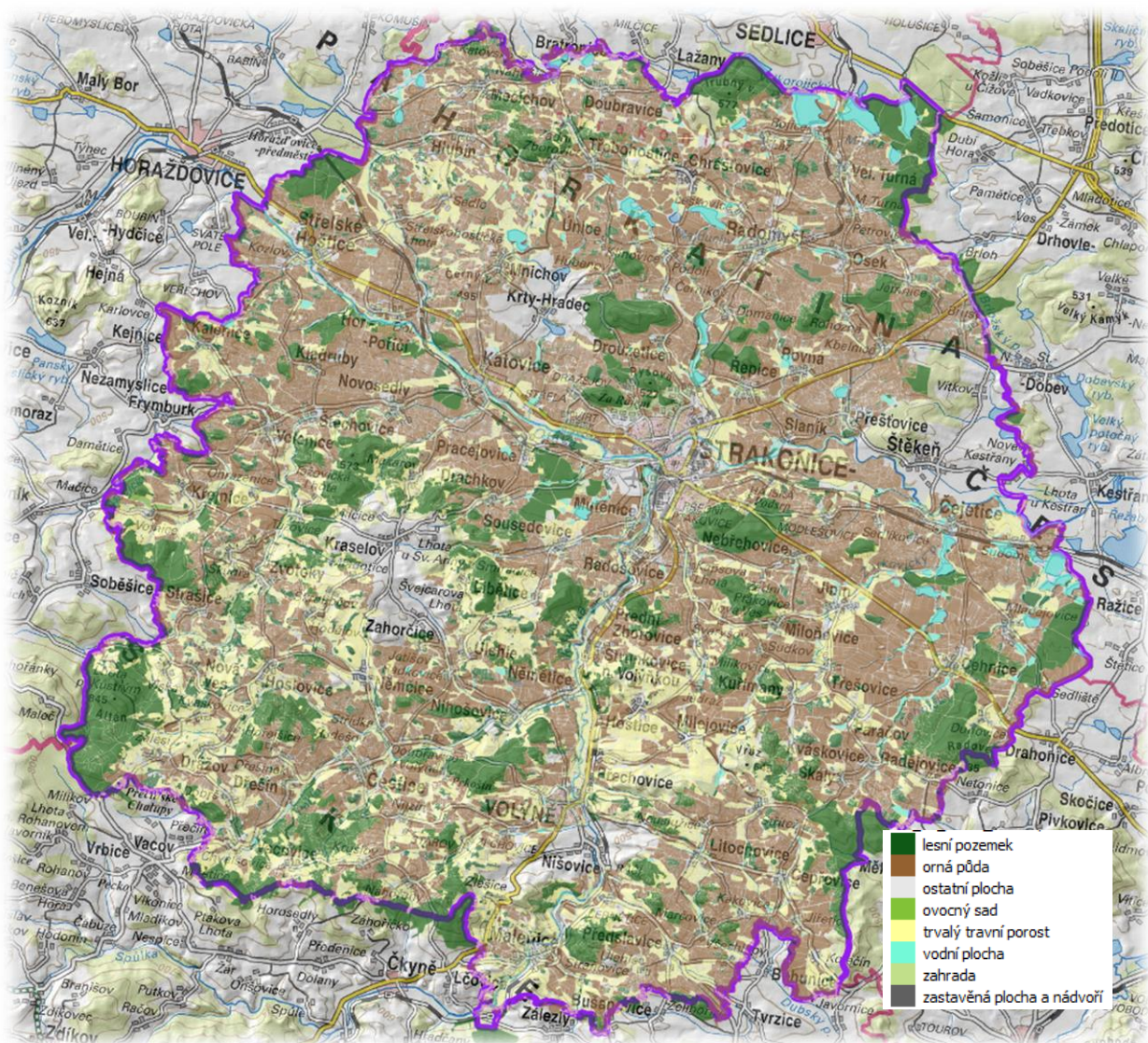
Návrh by měl určité zpřesnění a přiměřenou korekci vymezených krajinných typů a jejich zasazení do určitého kontextu. Problematické je navíc i měřítko pohledu, které by mělo respektovat detail území ORP, ale zároveň jeho širší vztahy, tak aby lesní krajinou nebyl vymezen lesní komplex na okraji území, ale prostor, který skutečně tvoří lesy.

Mapa vymezení krajinných typů dle ZÚR (zdroj: ZÚR Jihočeského kraje)

Lesní komplexy tvořící lesní krajinu se v území nevyskytují, okrajově do prostoru v JV části zasahují lesní komplexy vytvářející zemědělsko lesní partie v okolí Kašperských hor.

Správní obvod je převážně tvořen mozaikou zemědělské krajiny s lesy s venkovskými sídly v charakteristickém uspořádání. Místy se uplatňuje jako krajinný prvek soustavy rybníků. Pokud budeme studovat území podrobněji zjistíme, že severní části dominuje mozaika lesů, polí a luk doplněná rybníky, střední část tvoří především plochy orné uspořádané do scelených bloků nepravidelné bloky orné v drobné krajinné struktuře. Oproti tomu je jižní část území odlišná především uspořádáním ploch a vysokým procentem trvale zatravněných prostorů, které místy dominují. Tato část je utvářena harmonickou mozaikou lesů, polí a luk s venkovskými sídly v závěrech dobných údolíček a podél Volyňky. Typické jsou zde četné prvky historického členění krajiny.

Těžištěm území je město Strakonice, které postupným rozvojem opustilo staré tradiční hranice a „rozlilo“ se do prostoru Strakonické kotliny a jejích okrajů. Tato změna má za následek vznik urbanizovaného prostoru města s přilehlými partiemi.

Zásady územního rozvoje Jihočeského kraje stanovují charakteristiku jednotlivých typů krajiny, cílovou charakteristiku jednotlivých typů krajiny a též základní zásady pro činnost v území a rozhodování o změnách následovně (stručný výtah, zdroj ZÚR Jihočeského kraje 6. Aktualizace):

KRAJINA LESNÍ

Charakteristika krajiny: horský, vrchovinný a pahorkatinný reliéf, výrazné zastoupení lesních porostů (nad 70%), malý podíl produkčního intenzivního zemědělství, menší sídla či rozptýlená zástavba s výraznou rekreační funkcí, přírodní či relativně přírodní lesy, potoční a říční nivy, mokřady, přírodě blízké louky

Cílová charakteristika krajiny:

zachování charakteru tohoto typu krajiny

Zásady pro činnost v území a rozhodování o změnách v území:

- a) minimalizovat negativní zásahy do PUPFL, zejména omezit zábor těchto pozemků na nezbytně nutnou míru,
- b) předcházet riziku narušení kompaktního lesního horizontu vhodným vymezením zastavitelných ploch, resp. zabránit umístění nevhodných staveb (zejména dominant obytného charakteru) do území, tzn. dbát na vhodnost vymezení zastavitelných ploch a volbu dalších možných podmínek využití v územně plánovací dokumentaci,
- c) územně plánovacími nástroji podpořit respektování cenných architektonických a urbanistických znaků sídel i jejich vhodnou dostavbu formou nejmenšího možného zásahu do charakteristických rysů okolní krajiny,
- d) rozvíjet cestovní ruch ve formách příznivých pro udržitelný rozvoj, v rámci územně plánovací činnosti omezit možnost rozšiřování a intenzifikace chatových lokalit pro individuální rekreaci.

KRAJINA RYBNÍČNÍ

Charakteristika krajiny: odlesněná či naopak lesní krajina, plochý reliéf, složité rybníční soustavy propojené umělými či přirozenými kanály a toky, četné vlhké louky, vodní nádrže s přirozenými břehy a dnem, vodní a mokřadní společenstva, vlhké louky, olšiny, četná avifauna, liniové porosty na hrázích rybníků, četné památné stromy, říční a potoční nivy

Cílová charakteristika krajiny:

zachování charakteru tohoto typu krajiny

Zásady pro činnost v území a rozhodování o změnách v území:

- a) zachovat v nejvyšší možné míře vodní plochy v území a dále podporovat doplňování rybníční soustavy,
- b) dbát na vhodnost vymezení zastavitelných ploch, dalších ploch s rozdílným způsobem využití a volbu dalších možných podmínek využití v územně plánovací dokumentaci s cílem eliminovat riziko zhoršení kvality vod,
- c) územně plánovacími nástroji podpořit respektování cenných architektonických a urbanistických znaků sídel, případně umožnit i jejich vhodnou dostavbu,
- d) rozvíjet cestovní ruch ve formách příznivých pro udržitelný rozvoj.

VODNÍ (PŘEHRADNÍ) NÁDRŽE

Charakteristika krajiny: rozsáhlé vodní plochy obklopené lesními porosty v širokých údolích (Lipno) nebo se strmými svahy (skalnaté kaňony na Orlíku), vodní biotopy, doprovodná vegetace, přírodě blízká rostlinná společenstva na prudkých skalnatých svazích, cenné živočišné biotopy na skalních masívech

Cílová charakteristika krajiny:

zachování charakteru tohoto typu krajiny

Zásady pro činnost v území a rozhodování o změnách v území:

1. u vodních nádrží sloužících jako zdroj pitné vody:
 - a. zachovat stávající vodní nádrže,
 - b. prověřit možnost využití nádrže též jako protipovodňového opatření,
2. u vodních nádrží s rekreačním potenciálem:
 - a. dbát na vhodnost vymezení zastavitelných ploch, dalších ploch s rozdílným způsobem využití a volbu dalších možných podmínek využití v územně plánovací dokumentaci s cílem eliminovat riziko zhoršení kvality vod,
 - b. podporovat opatření vedoucí k revitalizaci,
 - c. prověřit možnost využití nádrže též jako protipovodňového opatření,
 - d. rozvíjet cestovní ruch ve formách příznivých pro udržitelný rozvoj.

KRAJINA LESOPLNÍ

Charakteristika krajiny: reliéf vrchovin a pahorkatin, zemědělská krajina je střídána s lesní krajinou (lesy na 30-70% plochy), výrazná struktura historické kulturní krajiny, potoční a říční nivy, mokřady, lesní porosty se segmenty přírodě blízkých lesů, přírodě blízké louky

Cílová charakteristika krajiny:

zachování charakteru tohoto typu krajiny

Zásady pro činnost v území a rozhodování o změnách v území:

- a) zachovat v nejvyšší možné míře stávající rozmanitost krajiny a dále tuto rozmanitost podporovat doplňováním vhodných krajinných prvků, resp. nepřipuštěním vymizení prvků stávajících (např. minimalizací záborů PUPFL),
- b) podporovat retenční schopnost krajiny,
- c) územně plánovacími nástroji podpořit respektování znaků historicky kulturní krajiny, cenných architektonických a urbanistických znaků sídel i jejich vhodnou dostavbu,
- d) rozvíjet cestovní ruch ve formách příznivých pro udržitelný rozvoj.

KRAJINA POLNÍ

Charakteristika krajiny: ploché pahorkatiny až vrchoviny, vysoké zornění, velké bloky orné půdy, lesní porosty v plošně nevýznamných segmentech (do 30% plochy), skalní výchozy (kamýky)

Cílová charakteristika krajiny:

zachování charakteru tohoto typu krajiny

Zásady pro činnost v území a rozhodování o změnách v území:

- a) eliminovat zábor zemědělské půdy s vyšší třídou ochrany,
- b) při vhodných územních podmínkách podpořit zvýšení rozmanitosti krajiny,
- c) podporovat retenční schopnost krajiny,
- d) územně plánovacími nástroji podpořit respektování cenných architektonických a urbanistických znaků sídel i jejich vhodnou dostavbu,
- e) rozvíjet cestovní ruch ve formách příznivých pro udržitelný rozvoj.

SILNĚ URBANIZOVANÁ KRAJINA

Charakteristika krajiny: městské prostředí historických center, prostředí industriálních, obytných a rekreačních zón s parky, bodovou a liniíovou zelení nepůvodních druhů, městské a zámecké parky, doprovodná zeleň vodních toků, městská zeleň

Cílová charakteristika krajiny:

krajina směřující k obnově ekologické rovnováhy založená na postupné obnově přírodního prostředí v narušených částech

Zásady pro činnost v území a rozhodování o změnách v území:

- a) s ohledem na vysokou míru urbanizace vytvářet podmínky pro vznik ucelených ploch zeleně,
- b) vhodnými územně plánovacími nástroji umožnit zajištění rozmanitosti krajiny,
- c) preferovat využití brownfields,
- d) dbát na zajištění dostatečné dopravní obslužnosti urbanizovaného území.

KRAJINA S PŘEDPOKLÁDANOU VYŠŠÍ MÍROU URBANIZACE

Charakteristika krajiny:

území vymezených rozvojových os a oblastí, do nichž má především směřovat urbanistický rozvoj kraje, vyjma území, kde rozvojové osy protínají specifické oblasti

Cílová charakteristika krajiny:

krajina s vyšší mírou urbanizace a s tím spojeným vyšším podílem zastavěných území vhodně zakomponovaných do krajiny

Zásady pro činnost v území a rozhodování o změnách v území:

- a) rozvoj zastavitelných ploch v území navrhovat s ohledem na hospodárné využívání zemědělského půdního fondu a PUPFL, eliminovat zábor zemědělské půdy s vyšší třídou ochrany a PUPFL, přednostně ve vazbě na stávající sídla a vymezené trasy,
- b) vzhledem k nárůstu zastavitelných ploch zajistit vhodnými urbanistickými nástroji dostatek doprovodné zeleně (resp. krajinné rozmanitosti) v území,
- c) dbát na zajištění prostupnosti krajiny vhodně vymezenými souvislými plochami zeleně, cestní sítí a realizací ÚSES,
- d) preferovat využití brownfields,
- e) dbát na zajištění dostatečné dopravní obslužnosti urbanizovaného území,
- f) rozvíjet cestovní ruch.

Zpřesnění typů krajiny bude vyžadovat změnu určitých kritérií, které fungují na úrovni měřítka území kraje či celorepublikového, zatímco v detailním pohledu na území správního obvodu ORP Strakonice fungovat nemusí. Jde především zobecnění na krajiny lesní, zemědělsko-lesní, lesně zemědělské apod. Diskutabilní je poslední uvedený typ, který nereflektuje v měřítka kraje na charakteristiku území, zasahuje do prostorů krajiny, které se jeví spíše jako „opuštěné“. Rozvoj populace resp. poptávka po dalších plochách bydlení zde pak neodpovídá zobrazení dle ZÚR. Sídla jsou „vybavena“ areály zemědělské prvovýroby v naddimenzovaném rozsahu a průmyslové plochy ve Strakonících nejsou po kolapsu zbrojovky řádně využity. Potenciál rozvoje podél „předpokládaných změn“ silniční sítě (obchvaty při silnici I/22 a hledání trasy pro R4) by měly být určeny výhradně pro komunikační účel a další urbanizace přilehlých ploch – zejména při budoucích MÚK – by měla být v případě R4 a priori vyloučena. S typologií však takový pohled nemá souviset.

Dle názoru zpracovatele by navíc typ krajiny neměl být charakterově spojován s vizí rozvoje území, ale měl by vystihovat stávající a tedy výchozí charakter dané krajiny. Typ je v tomto případě vždy výsledkem, nikoliv cílem. Zpracovatel se bude tomuto tématu dále věnovat v návrhu. Krajinné typy by měly být skladebnou součástí krajin, krajinných okrsků a základního členění území, pokud mají být na úrovni územního plánování dále využívány.

C) Rozbor a rámcové vymezení krajinných potenciálů v území a vyhodnocení míry jejich využitelnosti

c) 1 Hodnoty a krajinné potenciály dle způsobu využití

Vymezení krajinných okrsků dle vlastností území je podkladem pro návrh cílové charakteristiky (kvality, vize) krajiny. Krajinné celky okrsky budou vymezovány na základě přírodních vlastností území, aktuálního využití, přírodních a kulturních hodnot, územních a funkčních vazeb, na základě potenciálů limitů území, dle způsobů a míry ohrožení a rizik.

Krajinný potenciál naváže na rozborovou část ÚSK a zachová resp. vyhodnotí získané informace v členění:

- potenciál biotický (přírodní, ekostabilizační),
- kulturní
- produkční (zemědělský, lesní),
- vodohospodářský
- surovinový
- sídelní
- rekreační
- smíšený

Biotický potenciál

Biotický potenciál krajiny je hodnocen vůči současnému stupni uplatnění v krajině. ÚSK v principu akceptuje stávající přírodní potenciál ve smyslu projekce syntetických (člověkem vytvořených) forem ochrany, které v rozhodujících kritériích (je-li správně nastaveno jeho poznání).

Biotický potenciál zahrnuje nad rámec vstupních dat estetické hodnoty krajiny a její členění z hlediska krajinného rázu včetně indikačních prvků – horizontů, údolních niv, vedut atd.

Biotický potenciál v tomto rozsahu je podkladem krajinného potenciálu jako celku, do kterého návrh územní studie – mimo jiné následující potenciály:

Kulturní potenciál

Je vyjádřen mírou uplatňování zjištěných historických a kulturních hodnot a návrhem kompozičních celků v případě, že historické, kulturní a přírodní hodnoty avizují možnost kompozice krajiny.

Je vyjádřen hodnotami jednotlivých bodových sídel, určuje tak vzájemnou interakci, vymezuje možnosti dalšího rozvoje území včetně vymezení specifických podmínek nad rámec běžné praxe územního plánu.

Produkční (zemědělský, lesní) potenciál

Zemědělský potenciál bude vyhodnocen z hlediska těchto kritérií:

- a) skutečné využití zemědělské půdy v porovnání s údaji dle katastru nemovitostí, vyjádřeno:
 - plošným ukazatelem - výměra zemědělské půdy (ha), která není pro potřeby, zemědělské prvovýroby v současnosti využita,
 - porovnáním zemědělské půdy podle druhu pozemků a jejich skutečného využití
- b) vztahem sídlo – krajina ve smyslu možného podchycení kontaktních prostorů sídlo – krajiny (humna, sady),
- c) možností revize komunikačního propojení obec – zemědělské využití krajiny,
- d) obnovou původních zemědělských cest,
- e) obnovou specifické původní produkce (např. sady), popř. produkci nové generace – plodiny pro rostlinné oleje,

- f) možnosti pěstování náročných plodin ve vztahu ke specifickým potřebám (závlahy, hnojení, chemické ošetření, oplocení, ochrana.

Zemědělský potenciál byl z hlediska lesních hospodářských plánů ve vztahu k územní studii krajiny vyhodnocen kladně. Potenciálem je vyhodnocení sukcesních ploch a jejich zapojení do hospodářského potenciálu lesa a reciproční vyjmutí vybraných lesních útvarů a jejich převod do lesů zvláštního určení v případech, kdy druhová skladba, popř. pozice (např. v městech, sídlech), převyšuje hospodářský potenciál lesa.

Vodohospodářský potenciál

Představuje pochopení váhy neměnných vstupních informací o krajině a neměnných vlivech na její uspořádání – tedy včetně klimatologie – možností, které člověk v rozsahu svých reálných možností a v rozsahu respektu vůči možným důsledkům svého ovlivňování může změnit.

Vodohospodářský potenciál je vázán na poznání a následně akceptování, potlačení či naopak podporu přirozených přírodních procesů, ve kterých se schopnost krajiny udržet dobu v intervalu, kdy ji krajina získá a kdy ji ztratí, může měnit.

Surovinový potenciál

Je výhradně náhledem a potřebou člověka. Surovinový potenciál je v řešeném území překvapivě omezený, přičemž těžba hnědého uhlí v povrchové technologii je vůči krajině zhoubná. Člověk v tomto případě neumí předvídat důsledky těžby a neměl by ji tedy ani připustit. Těžba kamene je přiměřenou činností a lze ji mimo rozhodující pozice krajinného rázu přijmout.

Specifický problém představuje možnost těžby sedimentů a to jak ze surovinového, tak vodohospodářského hlediska.

Sídelní potenciál

Je souhrnem zjištěných záměrů na rozvoj sídel, rozvoj dopravní a technické infrastruktury. S výjimkou realizace zásadních staveb – obchvaty sídel při silnici I/22 a trasa budoucí R4 – předpokládáme ve střednědobém horizontu využití zastavěného území a rozvojových ploch již vymezených.

ÚSK bude v polyurbanizovaných územích vycházet ze sídelního potenciálu jako projekčního podkladu, který zde nahradí potenciál biotický.

Rizikem další expanse do krajiny je i vedlejší efekt rozvoje silniční sítě ve smyslu využívání navazujících ploch (dálničních křižovatek) pro plošnou zástavbu nadmístního významu. Tyto záměry budou jako civilizační potenciály vyhodnoceny v návrhové části ÚSK. Již dříve v textu se však proti další urbanizaci území v tomto smyslu vymezujeme.

Rekreační potenciál

Je přirozeným střetem současné životní úrovně obyvatel s krajinou. S výjimkou produkčních zahrádkových osad – a zde se jedná tedy spíše o produkční potenciál – se individuální rekreace zásadním způsobem přizpůsobí potřebám krajiny.

Průzkumy a rozborů akceptují stávající statisticky evidované i (ve funkčních plochách) skryté formy hromadné rekreace.

Průzkumy a rozborů nezastihly nedostatek ploch pro denní rekreaci. Krajina jako celek nevytváří překážky pro prostupnost krajiny a její volné užívání.

Záporně je hodnocena individuální rekreace v krajině, kdy si majitelé těchto nemovitostí a společnost v širším významovém rámci která tuto formu urbanizace umožňuje) přivlastňují esteticky atraktivní segmenty krajiny.

Smíšený potenciál

Specifická forma v případě, že nelze použít výše uvedená kritéria samostatně nebo v případě, že výsledek projekce potenciálu do krajiny není jednoznačný. Charakteristickým smíšeným potenciálem jsou kompoziční celky, tedy situace, kdy vzájemným působením přírodních a kulturních hodnot získáme vyšší úroveň potenciálu jako celku.

c) 2 Vymezení krajinných okrsků

Zpřesnění krajinných okrsků v návrhové části ÚSK bude vycházet (pokud možno):

- z krajinných typů, jak jsou zobrazeny v aktuální verzi ZÚR s výhradou jiného hodnocení krajiny s předpokládanou vyšší mírou urbanizace,
- z avizovaných kompozičních celků, jejich rozšíření ve smyslu naznačených forem,
- z prostorů s probíhající či připravovaným zásahem do zemské kůry,
- z vymezení údolních niv jako prostorů s jednoznačnou prioritou přirozeného projevu vodního toku (eroze, záplava, ukládání sedimentů).

Krajinný okrsek představuje základní skladebnou relativně homogenní část krajiny, která se od sousedních krajinných okrsků odlišuje svými přírodními, popř. jinými charakteristikami a způsobem využití (určitými charakteristikami, či specifickými znaky přírodní, historické a kulturní charakteristiky).

Základními vstupy pro vymezení okrsků území správního obvodu ORP Strakonice jsou již uvedené podklady definující primární strukturu krajiny, zejména však morfometrické a geomorfologické členění území, geologické podloží, charakter potenciální vegetace a působení vodního prvku utvářejícího hydrologickou charakteristiku území.

Ze sekundární struktury krajiny jsou podstatné pro vymezení území především aktuální pokryv krajiny (ladcover) a její využití reprezentované určitými funkčními plochami (landuse).

Terciální struktura ovlivňuje vymezení krajinných okrsků především historickými vazbami, které utváří i v současnosti určité čitelné vztahy v krajině a dále přítomností hodnot v krajině, jako jsou památky, památné (historicky cenné) prostory, existence významných přírodních území (zvláště chráněná území, EVL, ptačí oblasti), která jsou určitými ostrovy přírodního a přídě blízkého krajinného prostředí poskytující cenné biotopy zvyšující přirozenou biodiverzitu v krajině. Dále byly zohledněny jako podklad hranice oblastí krajinného rázu zpracované pro Jihočeský kraj uvedené v ÚAP Jihočeského kraje vymezené v rámci Generelu krajinného rázu Jihočeského kraje.

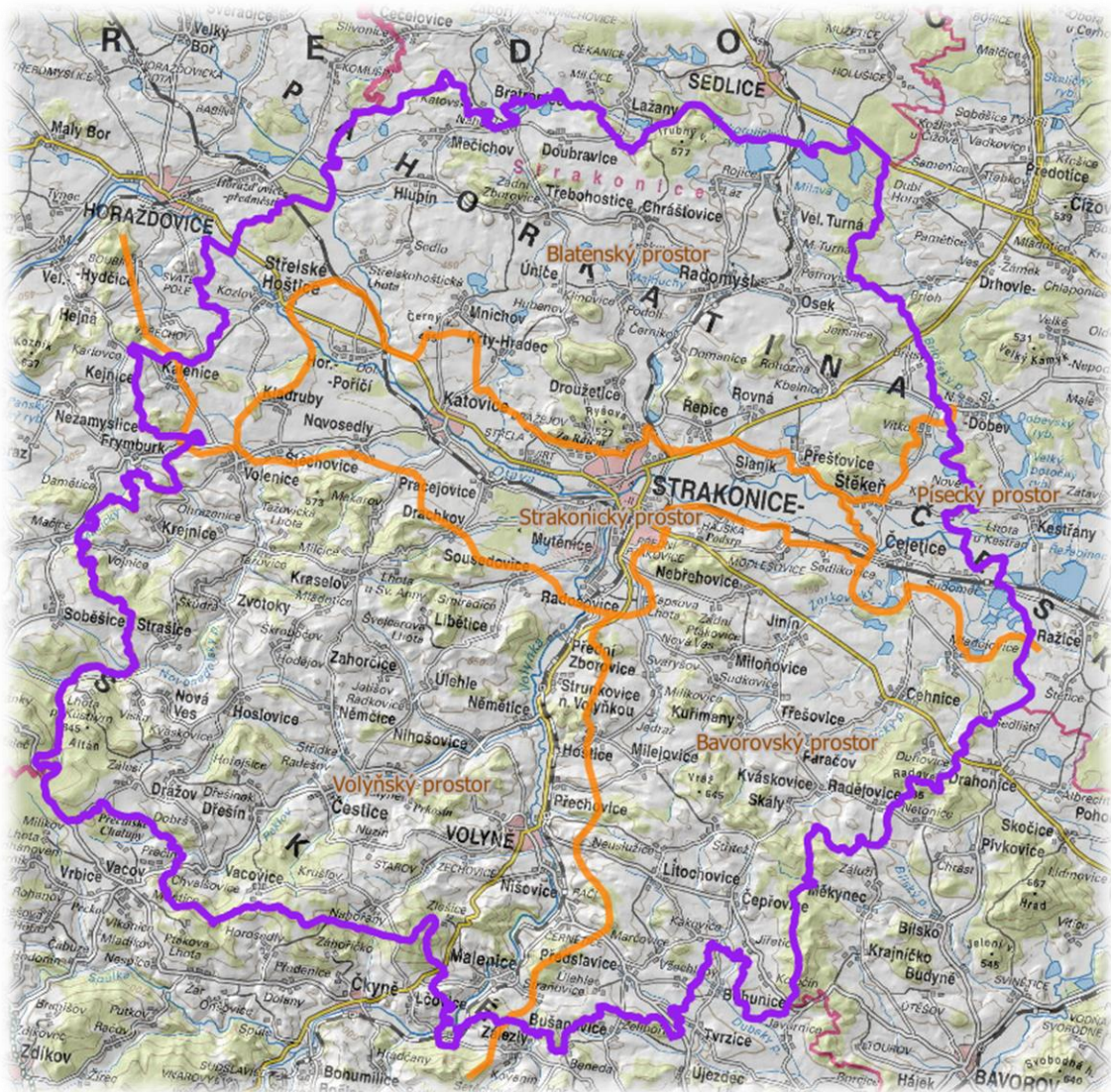
Krajinný okrsek je určitou funkční skladebnou jednotkou krajiny, která by měla v rámci územní studie krajiny zajistit přesnější a lokalizovatelnou formulaci rámcových podmínek využití krajinných okrsků a rámcových doporučení pro opatření. K okrskům budou vztaženy:

- rámcové podmínky využití, které pak budou sloužit jako podklad pro podrobnější zpracování řešení krajiny zejména v územních plánech. Tyto podmínky budou zahrnovat požadavky na řešení plošného i prostorového uspořádání území (včetně základních podmínek ochrany krajinného rázu) a na stanovení podmínek pro využití jednotlivých ploch v územních plánech,
- rámcová doporučení pro opatření, která budou podkladem pro činnost jiných orgánů veřejné správy a dalších subjektů (např. správci, hospodáři), kteří mohou uložit a realizovat opatření ke zlepšení stavu krajiny.

Z pohledu analýzy uvedených podkladů rozbor předkládá návrh základního členění území:

- Blatenský prostor,
- Strakonický prostor,
- Bavorovský prostor,
- Volyňský prostor.

Tyto základní územní jednotky byly dále podrobným rozbohem rozděleny na jednotlivé okrsky, jež slouží jako podklad k vymezení krajinných okrsků.

Obr.: Základní členění území

Krajinné okrsky představují významné územní prostory, které se vyznačují z hlediska územní studie krajiny určitou homogenitou. V rámci správního obvodu ORP Strakonice byly vymezeny následující okrsky:

Město Strakonice – zahrnuje urbanizovaný prostor města Strakonice situovaný do rozšířené části údolí Otavy k soutoku řek Otavy a Volyňky. Charakteristické je především uspořádání historického jádra města s dominantami hradu a kostela sv. Markéty, zástavba je uspořádána výrazně podél údolní osy.

Strakonicko – Katovice – prostor Strakonické kotliny údolí Otavy s charakteristickými venkovskými sídly položenými k řece k údolní ose s charakteristickým uspořádáním reagujícím na reliéf údolí. Krajinu prostoru utváří mozaika zemědělské krajiny nepravidelně členěných ploch drobných lesů, bloků orné a luk.

Volyňsko, Volyně – výrazně odlišná část území oddělená ze severní strany údolím Otavy, ze západní strany Volyňkou utvářená vrchovinnou krajinou Šumavského podhůří. Území utváří mozaika lesů, luk a polí s výrazně se uplatňujícími prvky historického uspořádání krajiny, jako jsou meze, remízky, úvozové cesty mezi zalesněnými a často dominujícími vrchy. Sídla jsou v území situována především do závěrů údolíček drobných potoků, především přítoků Otavy a Volyňky, charakteristické je jejich uspořádání odpovídající především podhorským typům venkovských sídel se zemědělskými dvory uspořádanými kolem návsi s rozvolněnými okraji.

Strakonicko – západní okraj Strakonické kotliny s drobnými venkovskými sídly situovanými podél údolní osy avšak v kompaktním uspořádání nad údolím v okraji Šumavského podhůří. Centrální část prostoru vyplňuje ploché dno údolí vytvořené meandrujícím tokem řeky utvářený v současné době mozaikou bloků orné, pastvin a luk,

Kestřansko - Čeječice – Štěkeň – specifický prostor západní území zahrnující poměrně široký prostor údolí Otavy charakteristický četnými rybníky, jde o okraj rybníční krajiny zasahující až k Písku.

Řepicko – západní část Radomyšlské pahorkatiny specifické strukturními hřbety v JZ – SV orientaci s charakteristickými pahorky výrazně vystupujícími nad území. Krajina prostoru je utvářena scelenými bloky orné uspořádanými v základním členění původní plužiny. Charakteristická jsou i sídla, často lánové vsi orientovaná ke správnému centru k městu Strakonice.

Radomyšlsko – centrální část Radomyšlské pahorkatiny vymezené zalesněnými strukturními hřbety, charakteristická četnými rybníky různé velikosti. Krajina prostoru je utvářena drobnou mozaikou lesů, polí scelených do nepravidelných bloků a pastvin. Těžištěm sídelní struktury je městys Radomyšl s typickou dominantou kostela sv. Martina. Převažují venkovská sídla v původním prostorovém uspořádání se zemědělskými dvory soustředěnými kolem návesního prostoru, místy jsou zachována humna a fragmenty prvků historického uspořádání krajiny.

Blatensko – Doubravice – část blatenské krajiny s typickými sukami a nevýraznými strukturními hřbety s rybníky ve sníženinách charakteristická především drobnou mozaikou lesíků s fragmenty prvků historického uspořádání krajiny, polí a pastvinami s těžištěm v sídle Doubravice. Převažují drobná venkovská sídla s charakteristickými zemědělskými dvory.

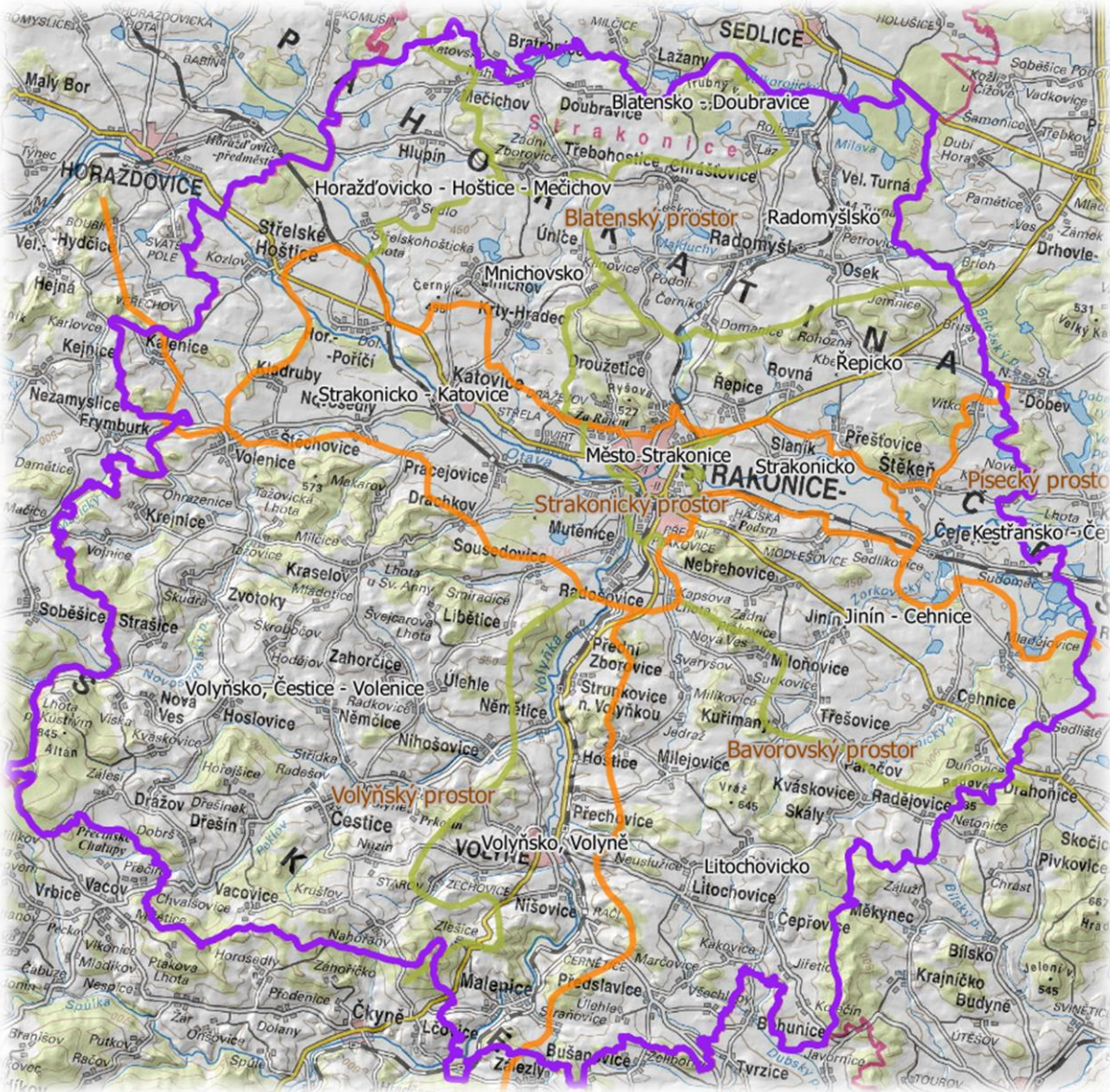
Mnichovsko – specifický pahorkatinný prostor charakteristický velkým množstvím mělkých údolíček drobných potoků, jež tvoří spolu s břehovými porosty základní osnovu drobné mozaiky krajiny tvořené drobnými lesy, pastvinami a menšími bloky orné. Charakteristický je plošší reliéf s vystupujícími sukami a hřbítky, které jsou místy zalesněny. Těžiště prostoru tvoří venkovské sídlo Mnichov pod kopcem Háj. Sídelní struktura je v území řídká tvořená venkovskými sídly, především drobné vsi a místy i samoty, osady.

Horáždovicko - Hoštice – Mečichov – charakteristický slabě rozčleněný pahorkatinný prostor s mělkými úvalovitými údolními, místy plošinatý, utvářený drobnou mozaikou lesů, polí, luk a pastvin s venkovskými kompaktními sídly se zemědělskými dvory uspořádanými kolem návsi.

Volyňsko, Čestice – Volenice – prostor členěný údolím Volyňky s typickými oblými strukturními hřbety v okrajích utvářený pestrou mozaikou lesů, polí a luk s četnými prvky historického uspořádání krajiny s charakteristickým pásem zeleně doprovázejícím řeku volyňku a její přítoky. Sídla jsou položena podél údolní osy, avšak se jedná především o kompaktní sídelní útvary, především venkovská se zemědělskými dvory. Těžiště sídelní struktury je situováno ve městě Volyni s typickou dominantou kostela Všech Svatých, která je určitým centrem prostoru. Charakteristická je pravoúhlá orientace ploch k údolí, daná především uspořádáním jednotlivých polních honů, které byly místy sceleny do nepravidelných bloků.

Litochovicko – prostor ploché vrchoviny s širokými sníženinami omezenými hrástovitými hřbety utvářený především mozaikou lesů a orné, místy luk. Okraje území tvoří mírně zvlněný převážně zalesněný prostor s izolovanými pahorky. Převažují drobná venkovská sídla, která jsou zde situována především do závěrů údolí drobných potoků především přítoků Blanice.

Jinín – Cehnice – okrajový členitý prostor typický izolovanými hrástovými vrchy a drobnými hřbety s místy výraznými zlomovými svahy, okraj prostoru tvoří rozevřená místy sklonově asymetrická údolí utvářená velkými bloky orné, místy s pastvinami rozčleněnými vodními toky a cestní sítí. Převažují drobné zemědělské vsi situované do drobných údolí s těžištěm v Jiníně s charakteristickou dominantou kostela Nanebevzetí Panny Marie a Cehnici s tvrzí.

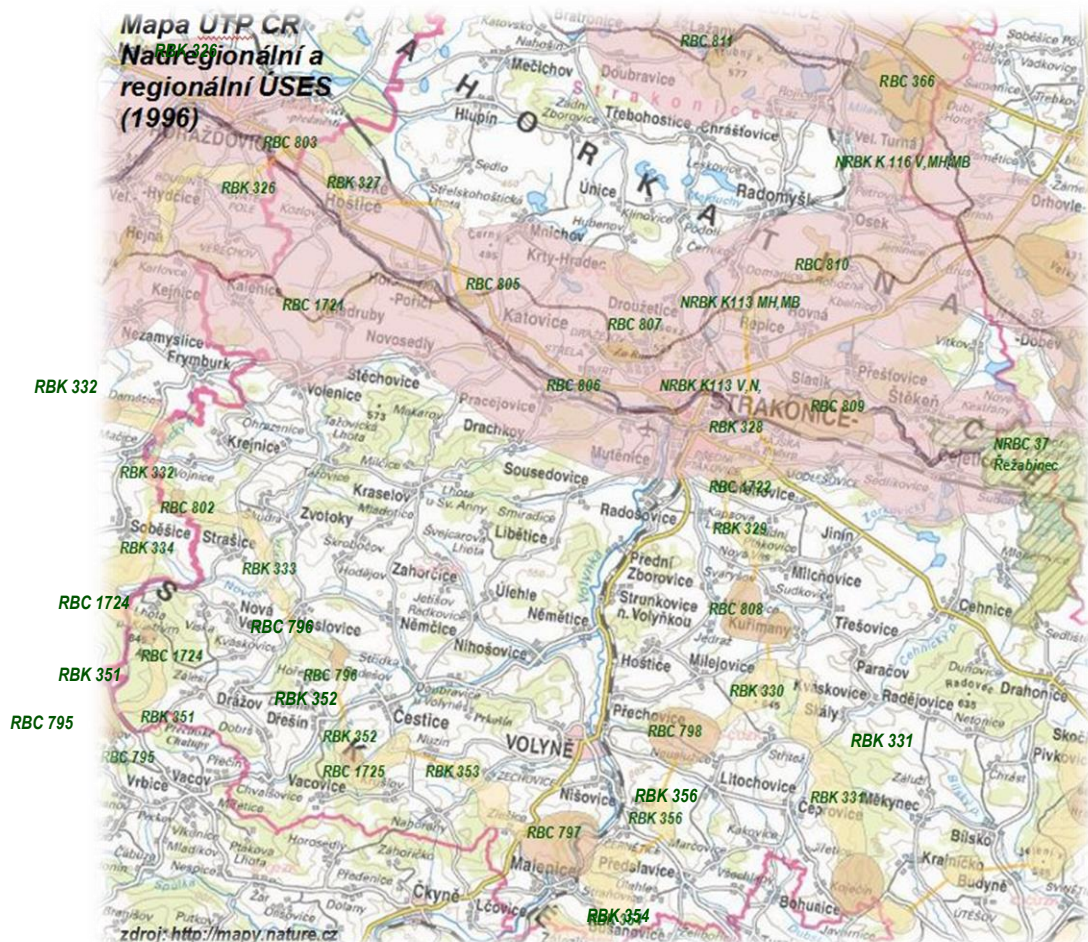

Uvedený návrh vymezení okrsků vychází z předchozích rozborů a bude upřesněn a dále využit v návrhové části územní studie.

c) 3 Územní systém ekologické stability

Územní systém, ekologické stability (ÚSES) je vybraná, ve smyslu zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, závazně vymezená, nepravidelná síť endogenně ekologicky stabilnějších segmentů krajiny, které v ní jsou na základě funkčních a prostorových kritérií účelně rozmístěny. **Územní systém ekologické stability se řadí k základním a určujícím prostorovým systémům krajiny. Jedná se o dlouhodobý, cílový stav postupné strukturální přestavby v krajině.** (cit. z Metodiky vymezení ÚSES MŽP 2017)

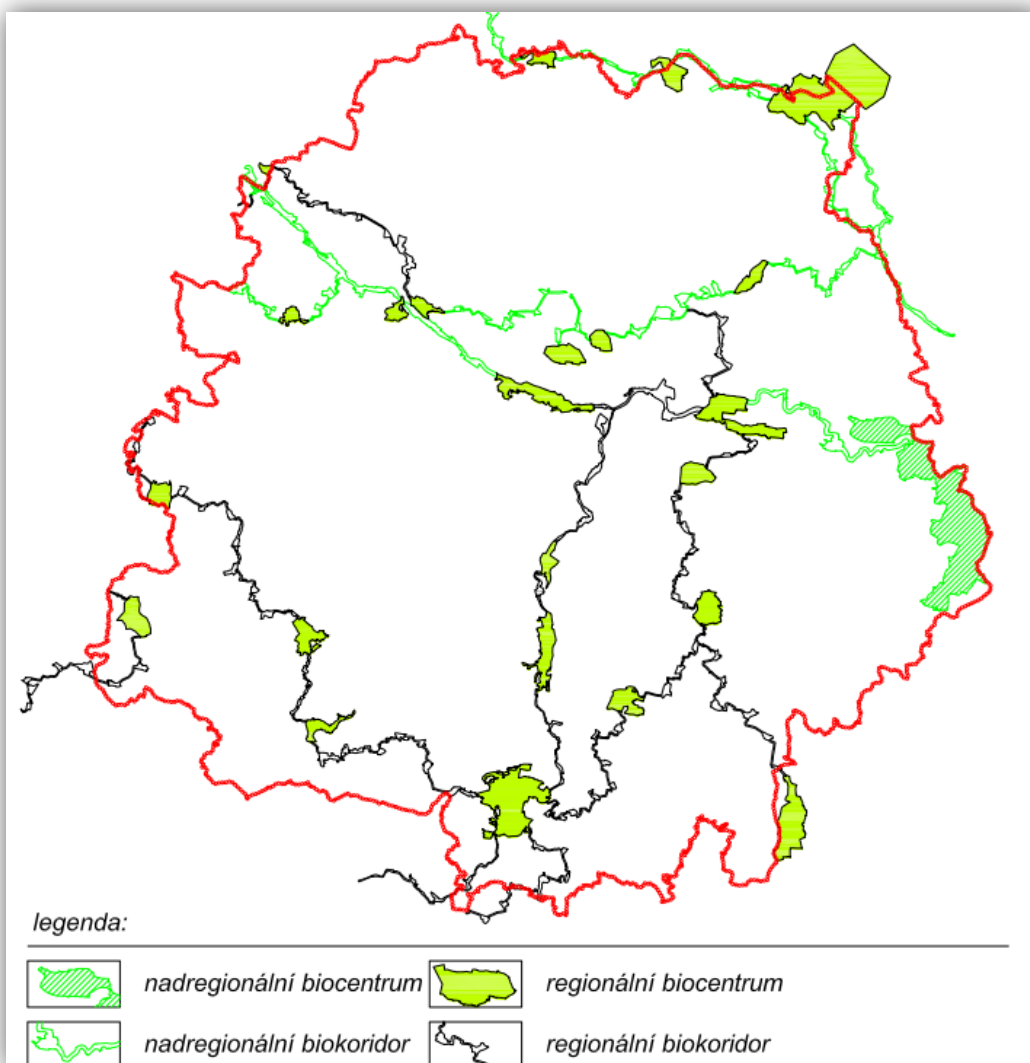
Pro základní posouzení ÚSES ORP Strakonice byl y použity jako podkladové materiály : ÚTP ÚSES ČR (Nadregionální a regionální ÚSES ČR Územně-technický podklad, 1996) podle AOPK ČR (<http://mapy.nature.cz>)

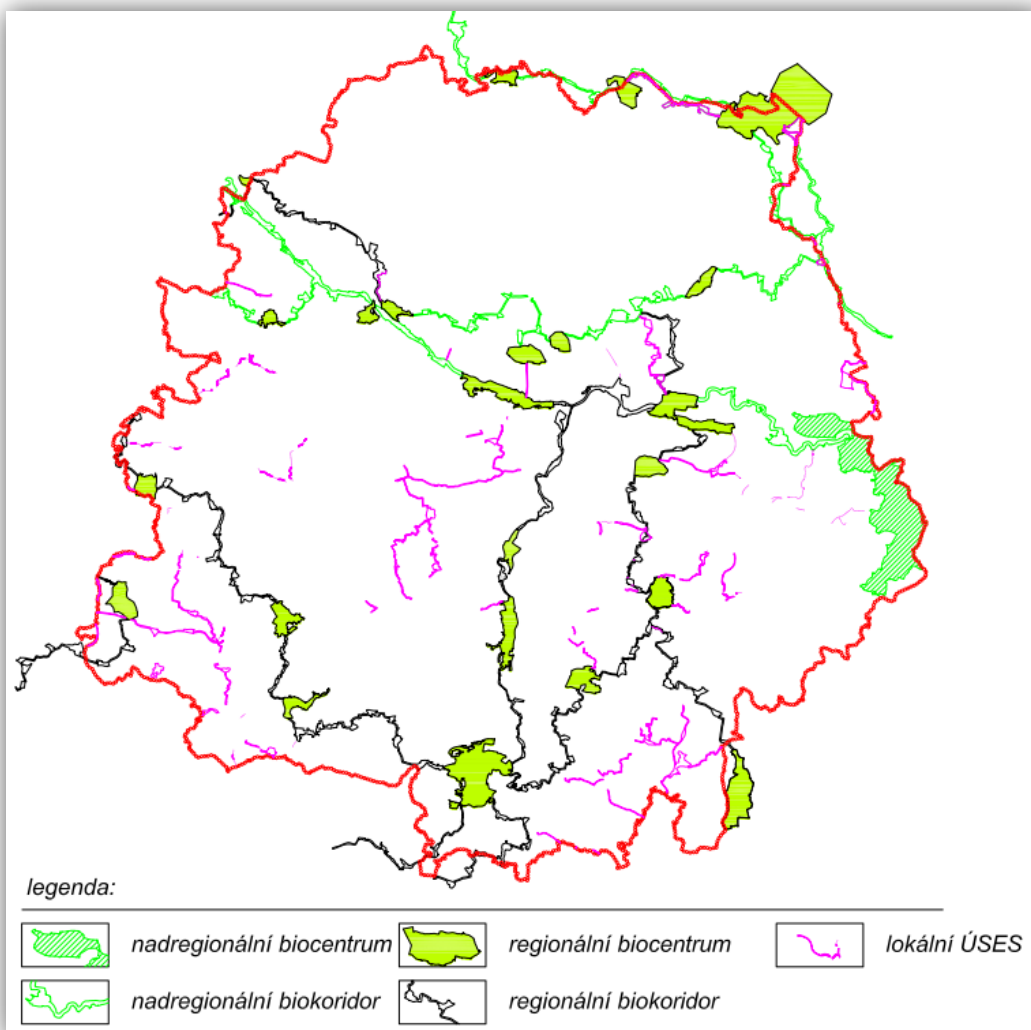
Skladebné části vyšší hierarchie dle ÚTP (1996):

- NRBC 37 Řežabinec
- NRBK 113: Albrechtice, Milčice - Řežabinec (V,N,MH,MB)
- NRBK K116 Velká Kuš - Řežabinec (V,MH,MB)
- RBC 366 Sedlická obora (L-SM,BO,BK,V,M,B)
- RBC 769 Helfenburk (L-SM)
- RBC 795 Javorník (L-SM,BO,BK)
- RBC 796 Osičina (L-SM)
- RBC 797 Betaň (L,A)
- RBC 798 Manina (L,A)
- RBC 802 Bloudím (L)
- RBC 803 Kacle (A,L-SM)
- RBC 804 Poříčí (A,P,L,B)
- RBC 805 Katovická hora (L,A)
- RBC 806 Bažantnice (L,P,B,V)
- RBC 807 Kuřidlo (L2)

RBC 808 Vrchy u Kuřiman (L-SM,BO)
 RBC 809 V lučinách (A,P,B,V)
 RBC 810 Chlum (L)
 RBC 811 Trubný vrch (L)
 RBC 1721 Divoš (L)
 RBC 1722 Velká Kakada (L)
 RBC 1724 Kůstrý (L2)
 RBC 1725 Na Kobylce (L2)
 RBK 326 Kacle - K113 (L,A,P)
 RBK 327 Kacle-Katovická hora (A,L)
 RBK 328 K113-Velká Kakada (L,A,P)
 RBK 329 Velká Kakada - Vrchy u Kuřiman (L,A,P)
 RBK 330 Vrchy u Kuřiman - Manina (L-BO,SM,A,P)
 RBK 331 RBK 330- Helfenburk (L-BO,SM,A,P)
 RBK 332 Zelenov - Bloudím (L,A,P)
 RBK 333 Bloudím - Osičina (L,A,P)
 RBK 334 Bloudím - Kůstrý (L-SM,A,P)
 RBK 351 Kůstrý - Javorník (L-SM,BO)
 RBK 352 Osičina - Na Kobylce (L-SM,P,A)
 RBK 353 Na Kobylce - Betaň (L,A)
 RBK 354 Betaň - Mařský vrch (L-SM,BO,P,A)
 RBK 356 Betaň - Manina (L,A)

Obr.: Schéma nadregionálního a regionálního systému USES dle ÚAP

Obr.: Celkové schéma ÚSES dle ÚAP

Základní ÚSES je složením jednotlivých segmentů z vydaných územních plánů a umožňuje tak komplexní náhled na celistvost a úplnost systému.

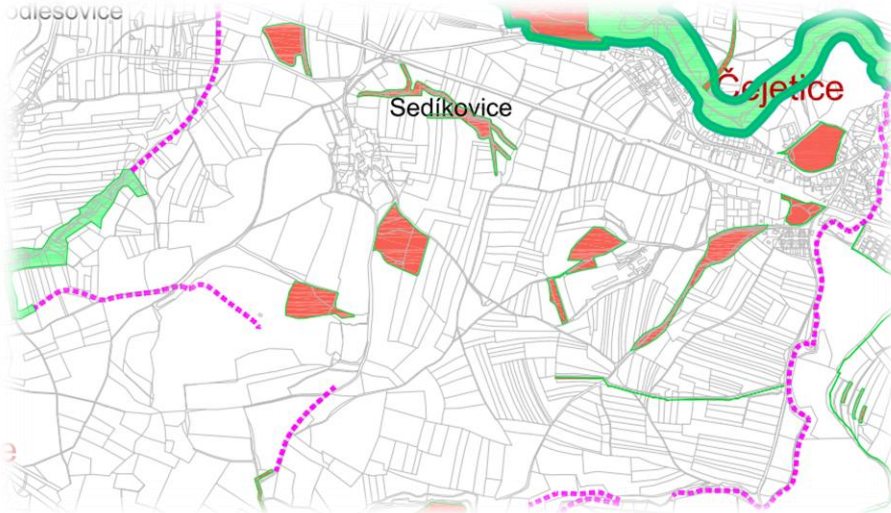
Územní systém ekologické stability jako celek je potenciálem území a podílí se zásadně na propustnosti krajiny z hlediska migrace.

Výše uvedené vektorové vrstvy byly vloženy do společné výkresové matrice. Přidáním vrstvy interakčních prvků lze definovat problematiku ÚSES, která bude řešena v návrhové části ÚSK takto:

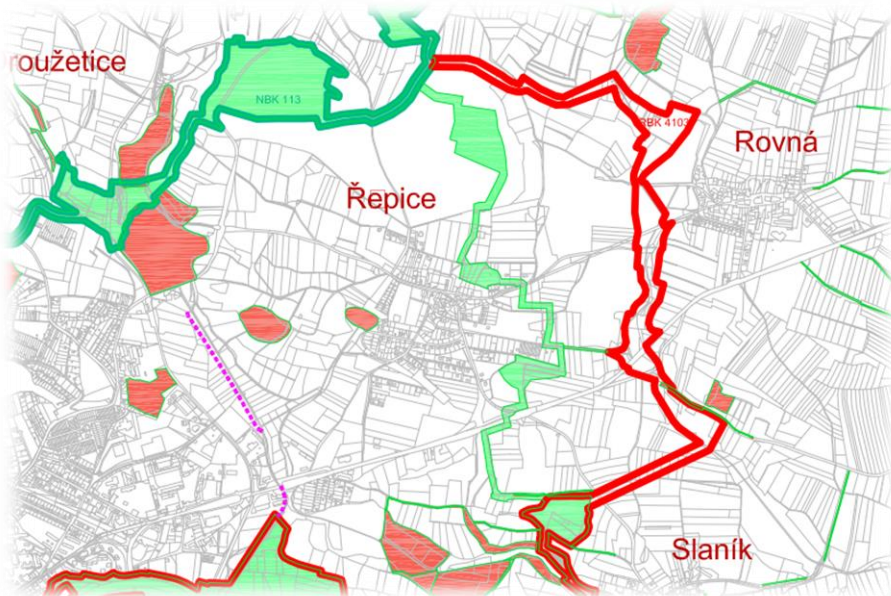
- zpřesnění nadmístního systému ekologické stability v místech, kde bude ÚSK prosazovat další zájmy krajiny (např. kompoziční celky na Otavě)
- doplnění místního systému ekologické stability o segmenty lokálních biokoridorů, které nejsou v územních plánech obcí vymezeny či v přenesené databázi ÚAP zobrazeny,
- revize – sloučení databází regionální a lokální úrovně ÚSES s využitím existujících interakčních prvků či segmentů přírodně blízkých společenství do jednoho – přednostně – funkčního systému ÚSES,
- odstranění již vymezených segmentů ÚSES popř. jejich zdvojení v případech, kdy nemohou či mohou výrazně omezeně zprostředkovat migrační funkci krajiny.

Obr.: zpřesnění nadregionálních biokoridorů v sídlech
 Sedlesovice

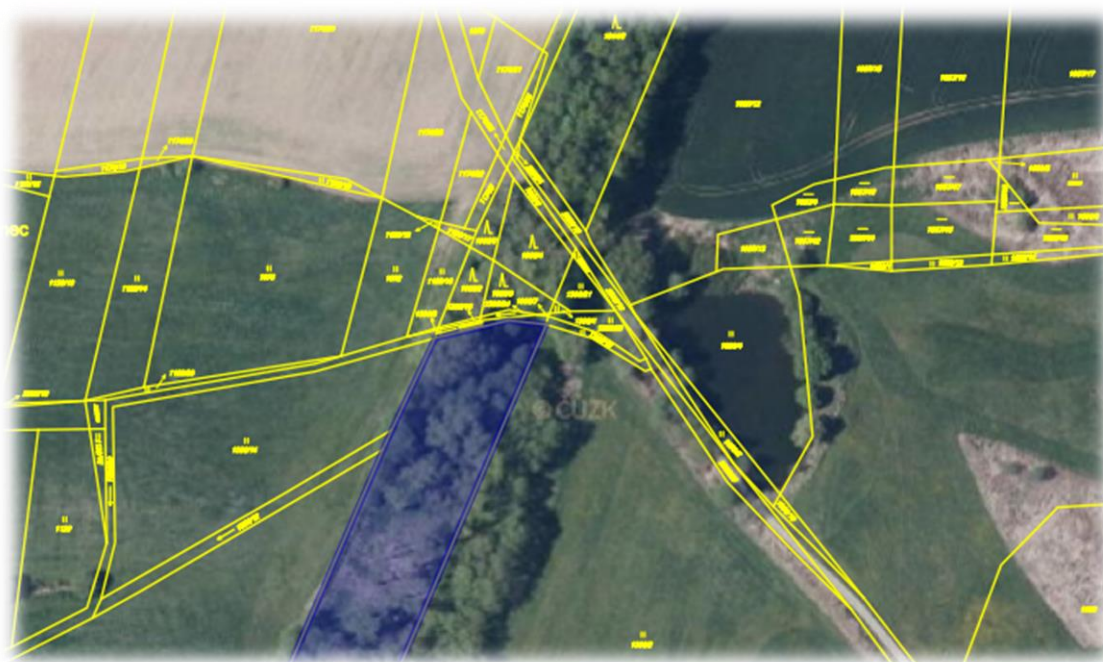

Obr.: doplnění systému ÚSES

Obr.: souběh nadregionálního a regionálního ÚSES

Poznámka: Prověříme - zpracujeme lesní novotvar realizovaný v SZ sektoru řešeného území:

d) Rozbor využívání volné krajiny člověkem a vyhodnocení jeho požadavků a potřeb

Volná krajina je vyplněna plochami pro zemědělskou výrobu, lesními pozemky, vodními plochami a ostatními plochami v přírodně blízkém stavu.

d) 1 Zemědělství, lesnictví

d) 1.1 Zemědělská půda

V obecné posici lze konstatovat, že (shodou soudobých technologií, potřeby a ekonomiky) zemědělská krajina opouští náročnější stanoviště ve prospěch sukcesních procesů. Základní příčinou je „přebytek“ zemědělské půdy, lépe řečeno absence potřeby ji zcela využít.

V rozhodující míře není vlastníkem hospodářem, tento stav je nevratný a směřuje k postupnému vytěžení úživosti půdy včetně ztráty její přirozené úrodnosti.

Z hlediska ÚSK si vymezujeme prostor na podchycení skutečného stavu krajiny, který se od kultur pozemků dle katastru nemovitostí liší.

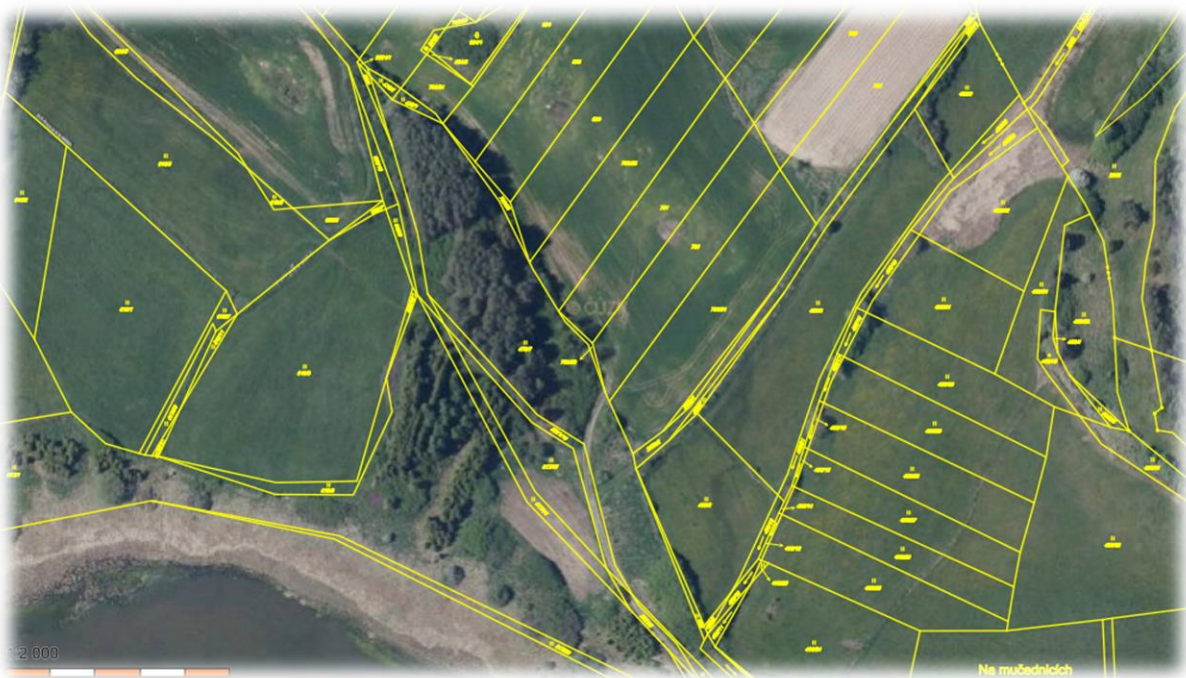
Zde jsou příklady, charakterizující výše popsany proces:

Obr.: Svah u Mečichova – příklad, kdy skutečné využití území tvoří soustavy zemědělské půdy a skupiny přírodních ploch. Lesní pozemky – označení dle katastru nemovitostí – zcela určitě neplní funkci lesa, mají však významnou hodnotu z hlediska biodiverzity území.

Obr.: Svah nad cestou u Milejovic – zde katastrální mapa nereflktuje postupně klesající niveletu polní cesty, svah je využíván odlišně od kultura pozemku dle katastru nemovitostí.

Obr.: stav nad rybníkem u Mníchova: v důsledku zamokření ztrácí původní trvalý travní porost svoji funkci, přirozený proces.

Všechny výše uvedené procesy jsou přirozené a není důvod je nerespektovat a využít ve prospěch skutečné funkce krajiny.

Obr.: dtto – celek – zde je patrné, že proces sukcese je zapotřebí dále posílit břehovou zelení.

Obr.: Mnichov – Pojeziny – opět zcela odlišné využití území v porovnání s katastrem nemovitostí – opět je vhodná preference přijetí sukcesních procesů.

Obr.: Nebřehovice – ukázka sjednocení přírodně blízkého porostu spolu s lesní plochou do jednotného a hodnotného přírodního prostoru.

Obr.: Louka nad Paračovem – fragmenty kamenic resp. původní plužiny. Je zřejmé, že kamenice snižují riziko eroze.

V obou výše uvedených příkladech jsou zachyceny přírodní procesy, které reagují na rozsah a způsob hospodaření člověka v krajině. Přijetí těchto procesů vyžaduje právní úpravu zákona č. 114/1992 Sb., z hlediska podpory a následné ochrany těchto prvků na úrovni VKP.

Obr.: Příklad velkoplošné sukcese, resp. prosazení přírodně blízkého stavu jednotlivých teras údolní nivy Otavy.

Obr.: Skutečný stav bioty přírodní památky „Na Opukách“ u Zechovic. Opět zcela odlišný stav od katastru nemovitostí.

V návrhové části ÚSK bude projekčním podkladem pro posuzování hodnot a potenciálů území právě skutečný stav krajiny, doplněný o opatření, která budou nutná pro její řádnou funkci.

Návrh územní studie vyhodnotí jako hospodářský potenciál možnost lokalizace ploch pro pěstování náročných plodin (vinice, intenzivní sady, chmelnice, zelinářské plochy, plantáže – jahody, drobné ovoce, RRD, stálé resp. dlouhodobě pěstované kultury), dle těchto kritérií:

- potřeba závlahy – jiné mikroklima, potřeba vody (zdroj, akumulace),
- hnojení a další specifické dotace půdního profilu,
- používání chemických prostředků pro prevenci a ochranu produkce,
- technické prostředky – oplocení, ochranné sítě.

d) 1.2 Lesnictví

Na lesní - porostní půdě (PUPFL) je způsob obhospodařování značně odlišný od způsobu, jak je využívána zemědělská půda. Hospodaří se podle lesních hospodářských plánů (event. osnov), které se zpracovávají na období deseti let (tzv. decenální plány) s obmýtní dobou 100 a více let (např. v doubravách 140 let), kde je jednoznačný předpis, jaká druhová skladba (které dřeviny) na příslušné části lesa (porostu) má být atd. Je to dlouhodobý a de facto trvalý "návod", jak pěstovat les (stromy) od vzniku (zalesnění - přirozeného zmlazení či výsadby), přes pěstební zásahy (prostrhávky, probírky, předmýtní těžba) až po vlastní těžbu s následnou obnovou porostu. Tento zjednodušený příklad hospodaření v lese chce jen ukázat na velkou rozdílnost mezi využíváním zemědělské a lesní půdy.

V principu není důvod zasahovat do procesu LHP. Případné vymezení přírodních prvků a jejich převod do režimu ochrany jako VKP ze zákona (114/1992 Sb.) lze ošetřit změnou statutu lesních pozemků (les zvláštního určení).

Přijetí resp. podpora těchto procesů může být dále posílena zapojením těchto (skutečných) segmentů do (funkčního) územního systému ekologické stability.

d) 1.3 Revize ploch pro zemědělství a lesnictví včetně ploch nejkvalitnějších půd

Nejkvalitnější "lesní" půdy byly v historické minulosti přeměněny na zemědělskou půdu a současné nejkvalitnější lesní půdy ve smyslu lesnické typologie vyjádřené skupinami lesních typů (SLT), případně lesním typem jsou, jak již bylo uvedeno, obhospodařovány podle lesních hospodářských plánů (LHP). V LHP jsou stanoveny cíle s maximální produkční schopností lesa na dané jednotce při zachování stability lesních porostů a jejich trvalé produkčnosti. Toto platí v hospodářských lesích (LH), kde jsou, až na výjimky (lesy zvláštního určení) všechny nejkvalitnější lesní půdy.

V lesích ochranných (LO) je hlavním cílem udržení funkce lesa pro důvod zařazení těchto porostů do kategorie lesa ochranného. Jde především o uchování podstaty lesa na:

- a) mimořádně nepříznivých stanovištích - sutě, kamenná moře, prudké svahy, strže, nestabilizované náplavy a písky, rašeliniště, odvaly, výsypky apod.,
- b) vysokohorských lesích pod hranicí stromové vegetace chránící níže položené lesy a lesy na exponovaných hřebenech,
- c) lesy v klečovém lesním vegetačním stupni.

Lesy zvláštního určení (§8 zákona o lesích) jsou to mj. lesy v ochranných pásmech vodních zdrojů, léčivých a minerálních vod, národních parků, rezervací a dále v) tam, kde veřejný zájem na zlepšení a ochraně životního prostředí nebo jiný oprávněný zájem na plnění mimoprodukčních funkcí lesa je nadřazen funkcím produkčním (mj. CHKO, rezervace, lázně, příměstské a rekreační, pro výzkum a výuku, atd. a rovněž, kde jiný důležitý veřejný zájem vyžaduje odlišný způsob hospodaření. Vlastníci lesů zvláštního určení jsou povinni strpět omezení při hospodaření v nich (§ 36 odst. 2 zákona o lesích). Z výše uvedeného vyplývá, že i na nejkvalitnějších lesních půdách může být odlišně

hospodařeno, poněvadž "jiný" zájem - funkce, je v těchto lesích povýšen nad produkci - "výrobou dřeva".

Závěr: na nejkvalitnějších zemědělských a lesních půdách je hospodařeno tak, jak toto dovolují právní předpisy nebo jak je určuje cenová politika státu a tržní hospodářství (dotace do půdy, "zelená" nafta, výkup zemědělských produktů jak z rostlinné, tak živočišné výroby).

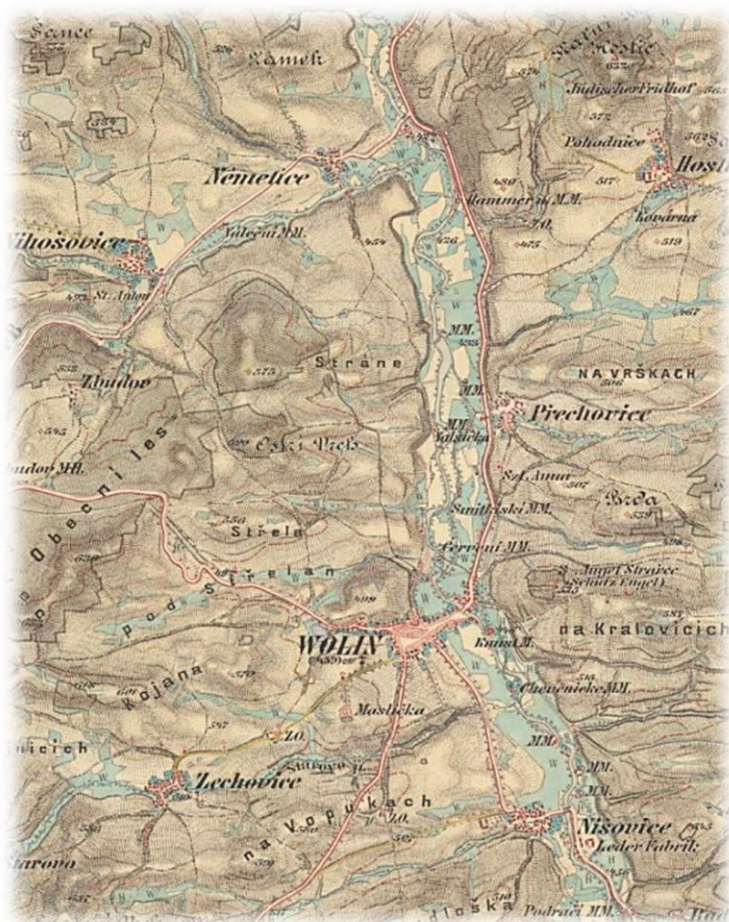
d) 2 Vodní hospodářství

d) 2.1 Využití vodních toků

Vodní toky v řešeném území především odvádějí vodu. Historicky byly využívány jako jediný zdroj energie, který byl zdarma = bez přičinění – k pohonu vodních mlýnů, popř. hamrů.

Poloha mlýnů v řešeném území je zobrazena v rozboru terciární struktury a dále zohledněna v rámci vymezení hodnot území a potenciálu uspořádání krajiny z hlediska kompozičních celků.

Novodobé využití vodních toků pro pohon malých vodních elektráren je logickým ekvivalentem vodních mlýnů s využitím realizovaných zásahů do říčního koryta – jezů a náhonů. Další zřizování malých vodních elektráren prostřednictvím nových staveb je silně problematické. Definovaná hodnota krajiny – podpořená m.j. statutem a významem hydrických tras ÚSES nové aktivity v tomto smyslu prakticky vylučuje.

Obr.: četnost mlýnů v minulosti dokládá výřez této mapy – jenom na Volyňce v úseku Němětice – Nišovice jsme jich napočítali 9.

Dílčí přínos zdroje obnovitelné energie není vyvážen nevratnou – tedy neobnovitelnou – změnou krajiny.

Řeka Otava je vykazuje nadmírný význam z hlediska vodácké turistiky, je v tomto smyslu vybavena potřebnou infrastrukturou prostřednictvím servisních míst, kempů a tábořišť. Vše je přípustné, akceptovatelné za podmínky zachování přírodních hodnot daného prostoru.

d) 2.2 Využití vodních ploch

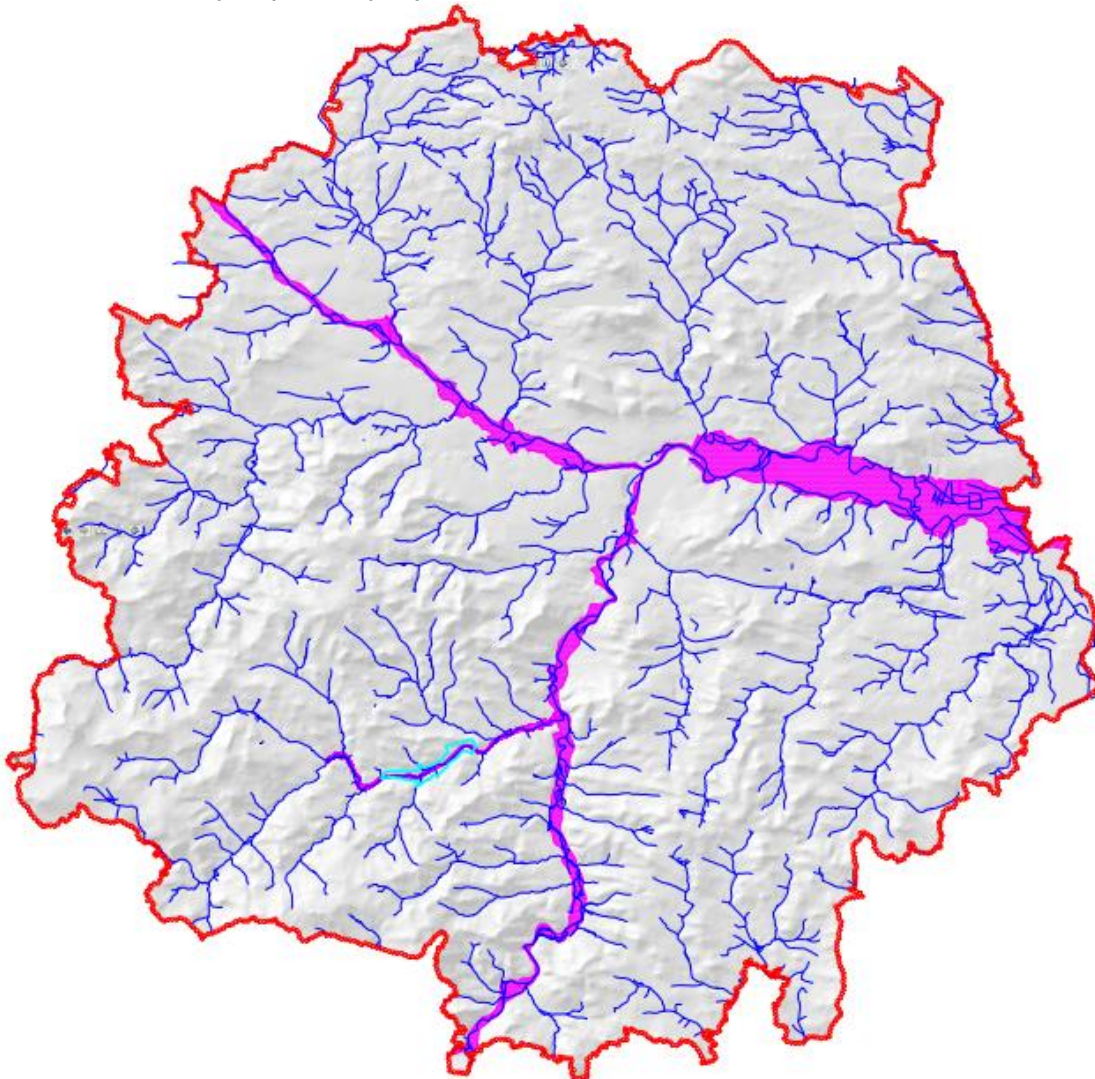
Jistě, akceptované typy krajiny dle ZÚR zobrazují krajinu rybníční jako nepřehlédnutelný krajinnotvorný prvek, vytvořený člověkem.

Není jediný důvod tyto plochy nepodpořit z hlediska potřebné stability včetně stability rybníčních soustav jako celku. Tato vymezené navzájem průtočné soustavy včetně chráněných vodních zdrojů budou samostatnými krajinnými okrsky.

Zčásti, velmi obezřetně lze přijmout rekreační potenciál těchto vodních ploch – viz rekreační oblast Milavy – viz dále rekreační potenciál.

d) 2.3 Střet se záplavovým územím

Není nic přirozenějšího. Zachováme-li stabilitu krajiny z hlediska schopnosti retence, lze i při současných klimatických výkyvech akceptovat stav současné zástavby a její ohrožení povodněmi. Tyto stavy jsou zásadním projevem krajiny a jinde v textu je zvýrazněna jednoznačná preference údolních niv ne smyslu přirozených jevů.

Obr.: Vodní toky se zákresem LAPV a záplavového území Q100 Otavy a Volyňky

Záplavové území vzniká působením vodních toků a jev záplavového území Q100, zachycený na tomto schématu je pouze jeho částečným zobrazením. Historická zástavba (o vodních mlynech nemluvě) byla na okolnost záplavy připravena, nová zástavba by měla být – a sem bude návrhová část ÚS – v údolních nivách zcela vyloučena bez ohledu na zákresy záplavového území.

Výše uvedené schéma současně zobrazuje posici lokality akumulace povrchových vod (LAPV), převzaté z ÚAP a odpovídající požadavkům ZÚR.

Pro práci s hydrologií v návrhové části ÚSK se potřebujeme vymezit vůči hydrologii povodí. Členění území podle vodních toků 3. řádu nevede k cíli. Klíčem jsou tedy povodí 4. řádu resp. jejich poznání z hlediska přesahu mimo řešené území ORP Strakonice.

Obr.: Povodí 4. řádu a jejich přesah mimo řešené území

Vlastnosti povodí mimo řešené území mohou být zásadní informací pro případné úvahy na změnu chování vodního rohu ve sledovaných segmentech krajiny návrhové části ÚSK.

Poslední nutnou informací pro návrh ÚSK je přirozenost vodních toků. Zde platí, že s výjimkou vodních toků v zastavěném území (Volyňka ve Volyni a její tok mezi Volyní a Strunkovicemi) je rozhodující část vodních toků vedena v původních – přírodně blízkých – korytech.

d) 2.4 Posice sídel vůči vodním tokům a vodním plochám

Vztah vodních toků a vodních ploch a obcí řeší – mimo jiné Plán rozvoje vodovodů a kanalizací. ÚSK má však prostor hledat nový význam obce v krajině i z tohoto hlediska. Idea je jednoznačná – sloučit z vodohospodářského hlediska obec a vodní tok + vodní plocha do uzavřeného systému z hlediska kvality vody nad i pod obcí. Čištění odpadních vod by mělo být pro nastávající epochu zcela samozřejmé.

Idea je přirozeně závislá na posici sídla vůči recipientu. V případě, že se sídla nacházejí významně mimo recipient lze pak usuzovat na specifické okolnosti na jejich vzniku, jakkoliv tato jistě zajímavá problematika nemá k návrhové části ÚSK zásadní vztah. Specifickými okolnostmi je pak vzájemný vztah těchto sídel ke zdroji pitné vody, což lze v návrhové části deklarovat složením příslušných vrstev ÚAP. Pro potřeby těchto průzkumů a rozborů tak přebíráme ochranu vodních zdrojů (bez rozlišení stupně ochrany) do výkresu limitů.

d) 2.5 zásobování území vodou, ochrana vodních zdrojů

Zpracovatel na úrovni doplňujících průzkumů prověřil vazbu ÚSK vůči ochraně vodních zdrojů – viz výše. Ochranná pásma jsou a budou podkresem (průkazem) slučitelnosti záměrů s jejich ochranou, v této fázi zde není předpokládán žádný střet.

d) 3 Těžba nerostů

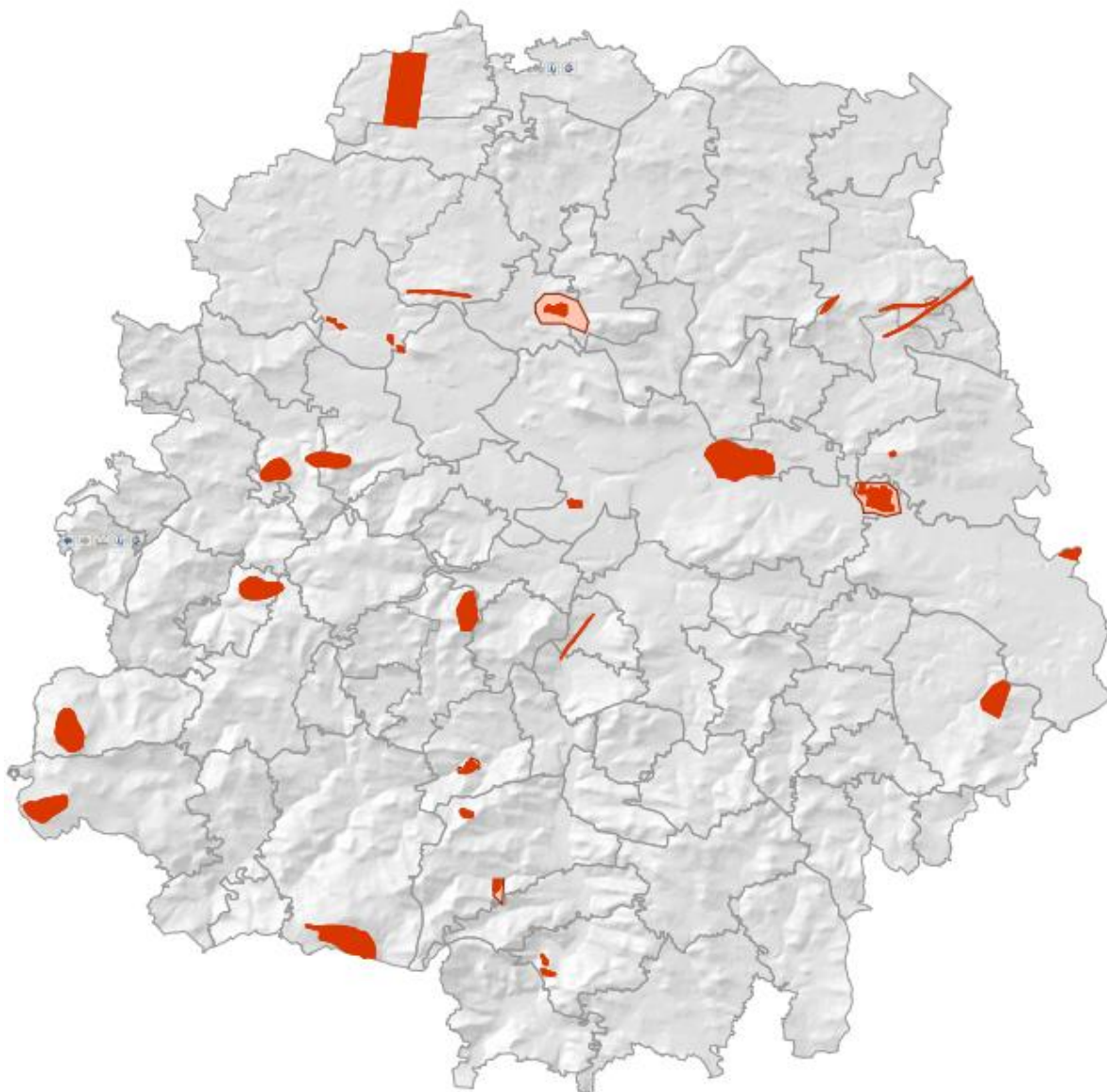
Těžba nerostů je příkladem využívání volné krajiny člověkem a vyhodnocení jeho požadavků a potřeb. Člověk si vytvořil Horní zákon a v řešeném území prostřednictvím ÚAP zobrazujeme vrstvy ložisek nerostů, jejich ložiskovou ochranu (CHLÚ) – je – li vyhlášeno.

V řešeném území jsou zobrazeny jevy dle ÚAP: ložiska surovin a jejich případné CHLÚ.

V podstatě se jedná o stavební kámen a štěrkopísky, v severní části o radioaktivní suroviny, JZ od Štěkně zlatonosná ruda, v SV části území pak křemenné suroviny a dolomit.

Popis ložisek a jejich prostorová souvislost je zobrazena ve výkresu rámcového vymezení hodnot a krajinných potenciálů.

Zaniklá těžba není sledována, poddolované území není v ÚAP obsaženo. V masivu Katovické hory jsou zaniklé grafitové doly.

Obr.: Posice ložisek nerostných surovin, obdélník při severním okraji řešeného území představuje ložisko radioaktivních surovin, ostatní jsou stavební kámen a štěrkopisky. V případě vyhlášené ložiskové ochrany je CHLÚ podbarveno.

d) 4 Dopravní a technická infrastruktura

Komunikační systém – dálnice a silnice – představují v současném rozvoji přiměřené maximum expanse člověka do krajiny. V jiné části textu zpracovatel konstatuje přiměřený soulad budoucí dálnice(4) D4 s potřebami krajiny z hlediska propustnosti územím i z hlediska krajinného rázu.

Potřeba umístění železničních tras je rovněž naplněna v současném stupni rozvoje železnice.

Další potřeby – pěší, cyklo či turistické trasy nejsou z hlediska ÚSK relevantní. Zpracovatel má za to, že současná struktura výše uvedených tras zajišťuje dostatečnou propustnost krajiny. Specifické v krajině jsou pak naučné stezky – v našem případě:

- NS Kněží hora (Katovice)
- NS Švandy Dudáka (Strakonice – Dražejov)
- NS Kostermannova (Štěkeň)
- NS Boží kámen (Tažovice)

Naučné stezky jsou jistou mírou urbanizace dotčeného území nim. z hlediska počtu osob se zde pohybuje (informace akumulujících).

Technická infrastruktura má projevy, zasahující do charakteru krajiny. Z hlediska vedení VN elektro se jedná zejména o čitelné (zjevné) průseky vegetace v rozsahu ochranného pásma. Zásadní střety nejsou zjištěny.

d) 5 Rekreační a turistický ruch

S výjimkou využití vodních ploch pro rekreaci a vedení pěších, cyklo či turistických tras, které jsou přijaty a hodnoceny z hlediska krajiny jako nerušící (s průměrnou výhradou Naučné stezky viz výše) náleží do této problematiky lokalizace a míra využití krajiny pro rekreaci.

Plochy rekreace lze v rozlišení stav – návrh zobrazit z databáze územních plánů ORP.

Plochy individuální rekreace jsou hodnoceny vždy jako novotvar odporující nadčasové ochraně krajiny. Jejich vymezení v územních plánech dle ploch s rozdílným způsobem využití zahrnuje plochy individuální rekreace a plochy zahrádek.

Individuální rekreace je z hlediska časové osy osídlování krajiny člověkem novotvarem, vypovídajícím o dosažené úrovni současného životního standardu a současně projevem arogance – nekontrolované nadřazenosti společnosti nad zájmy krajiny a jejich dílčích složek.

Z databáze katastru nemovitostí jsou získány tyto údaje o individuální rekreaci:

	počet rekreačního objektu		počet rekreačních objektů
Cehnice	1	Nišovice	4
Čejetice	8	Nová Ves	4
Čepřovice	1	Novosedly	1
Čestice	5	Osek	4
Doubravice	2	Paračov	2
Drachkov	3	Pracejovice	80
Drážov	6	Přední Zborovice	64
Drouzetice	7	Předslavice	0
Dřešín	36	Přechevovice	1
Hlupín	1	Přešťovice	55
Horní Poříčí	4	Radějovice	0
Hoslovice	2	Radomyšl	9
Hoštice	0	Radošovice	49
Chrášťovice	0	Rovná	1
Jinín	1	Řepice	13
Kalenice	1	Skály	1
Katovice	14	Slaník	0
Kladruba	0	Sousedovice	4
Kraselov	2	Strakonice	
Krejnice	1	Strašice	2
Krty-Hradec	4	Strunkovice nad Volyňkou	15
Kuřimany	2	Střelské Hoštice	5
Kváskovice	6	Štěchovice	1
Libětice	0	Štěkeň	43
Litochovice	0	Třebohostice	4
Malenice	17	Třešovice	0
Mečichov	0	Úlehle	2
Milejovice	0	Únice	0
Miloňovice	1	Vacovice	3
Mnichov	1	Velká Turná	6
Mutěnice	8	Volenice	2
Nebřehovice	0	Volyně	
Němčice	1	Zahorčice	1
Němětice	2	Zvotoky	0
Nihošovice	1		

Jedná se o objekty v krajině, přičemž jejich významný počet pro řešení ÚSK lze předpokládat V sídlech Dřešín, Pracejovice, Přední Zborovice a Štěkeň.

Jinou formou individuální rekreace jsou zahrádkové osady – problematika mimo tuto kapitolu.

Pro hodnocení krajiny budou samostatně hodnoceny objekty individuální rekreace dle těchto kritérií:

- objekty individuální rekreace tvoří samostatné soubory staveb bez přímého napojení na zastavěné území původní obce
- objekty individuální rekreace jsou v územních plánech zobrazeny jako samostatné izolované pozemky,
- objekty individuální rekreace, jejichž posice je ve střetu s limity využití území:
 - plochy PUPFL,
 - vzdálenost 50 m od okraje lesa,
 - územní systém ekologické stability,
 - významný krajinný prvek,
 - záplavové území,
 - sesuvné území,
 - zvláště chráněné území.

V odůvodněných případech vymezí ÚSK podmínky pro řešení těchto střetů prostřednictvím územního plánu, popřípadě bude dotčený prostor vymezen jako samostatný krajinný okrsek.

Funkci rekreace a cestovního ruchu naplňuje řeka Otava svým potenciálem pro vodácký sport:

Obr.: kemp u Otavy v Horním Poříčí

Obr.: kemp u Otavy ne Střelských Hošticích

Obr.: kemp u Otavy v lokalitě Slaník

Obr.: tábořiště u Otavy v lokalitě Štěkeň

Významným rekreačním prostorem je lokalita Milavy:

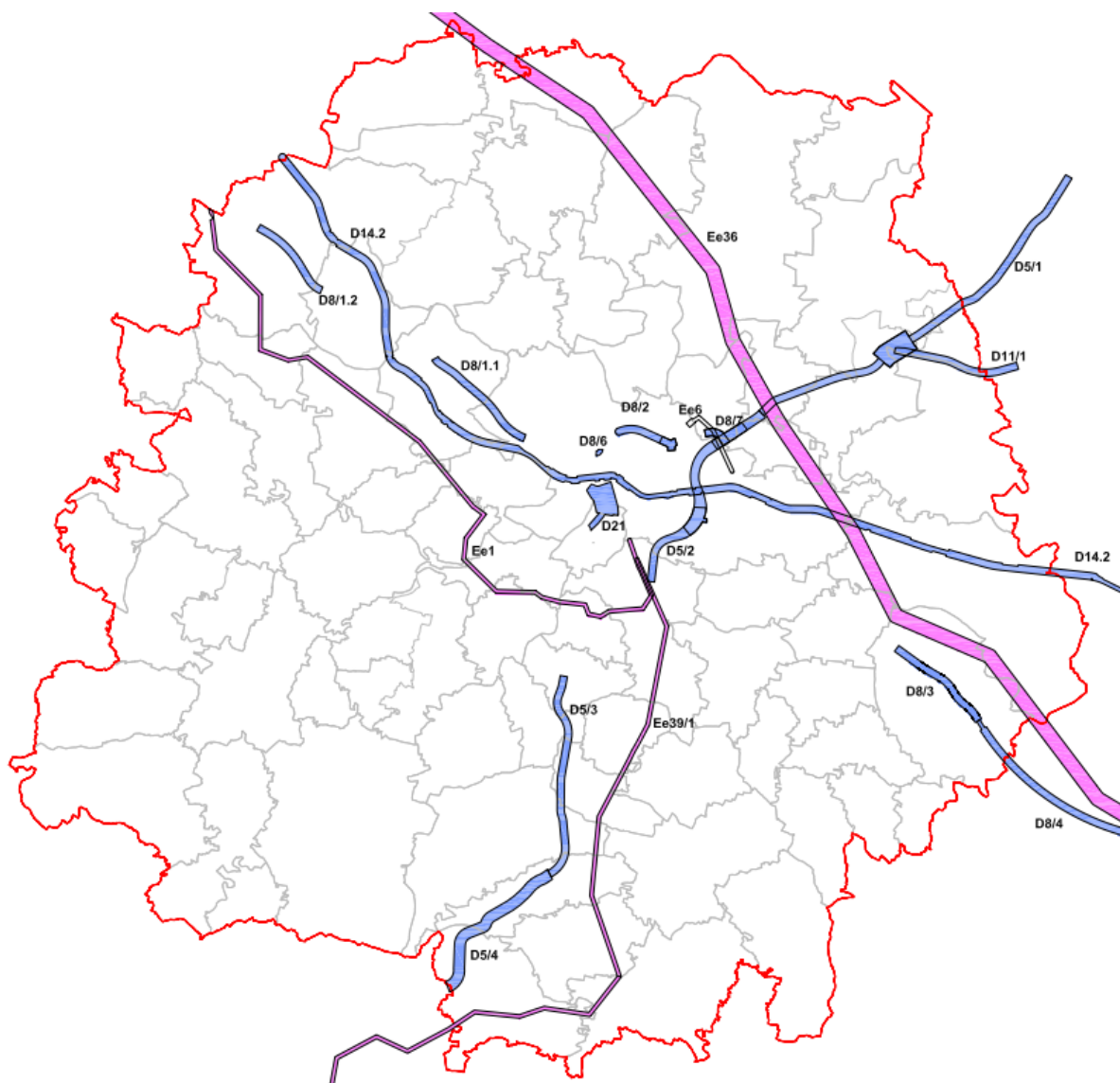
e) Rozbor požadavků na změny v území

e) 1 Požadavky vyplývající z politiky územního rozvoje a ze zásad územního rozvoje

Rozsah předpokládaných změn v území dle ZÚR Jihočeského kraje představuje následující schéma. Změny v území se týkají rozvoje silniční sítě a rozvoje energetiky, přičemž tyto záměry budou dříve či později zpřesněny v územních plánech obcí.

Rozvoj silniční sítě sleduje zkapacitnění a homogenizaci koridoru I/4 (?D4), porovnáním s jevy ÚAP pravděpodobně vyžaduje trasa I/4 v oblasti Volyně širší koridor než ZÚR. Uspořádání silnice I/22 v předpokládaném cílovém stavu pak obsahuje potřebné obchvaty obcí a městysů na této trase.

Energetický koridor Ee36 je zásadní pro přenos VVN trasy a s ohledem na šířku ochranného pásma VVN a stavebně technické požadavky (max. přímá trasa) představuje problém, který bude z hlediska krajinného rázu řešen v návrhové části ÚSK.

Obr.: zakres požadavků ZÚR na rozvoj a uspořádání dopravní a technické infrastruktury

e) 2 Požadavky z územních plánů

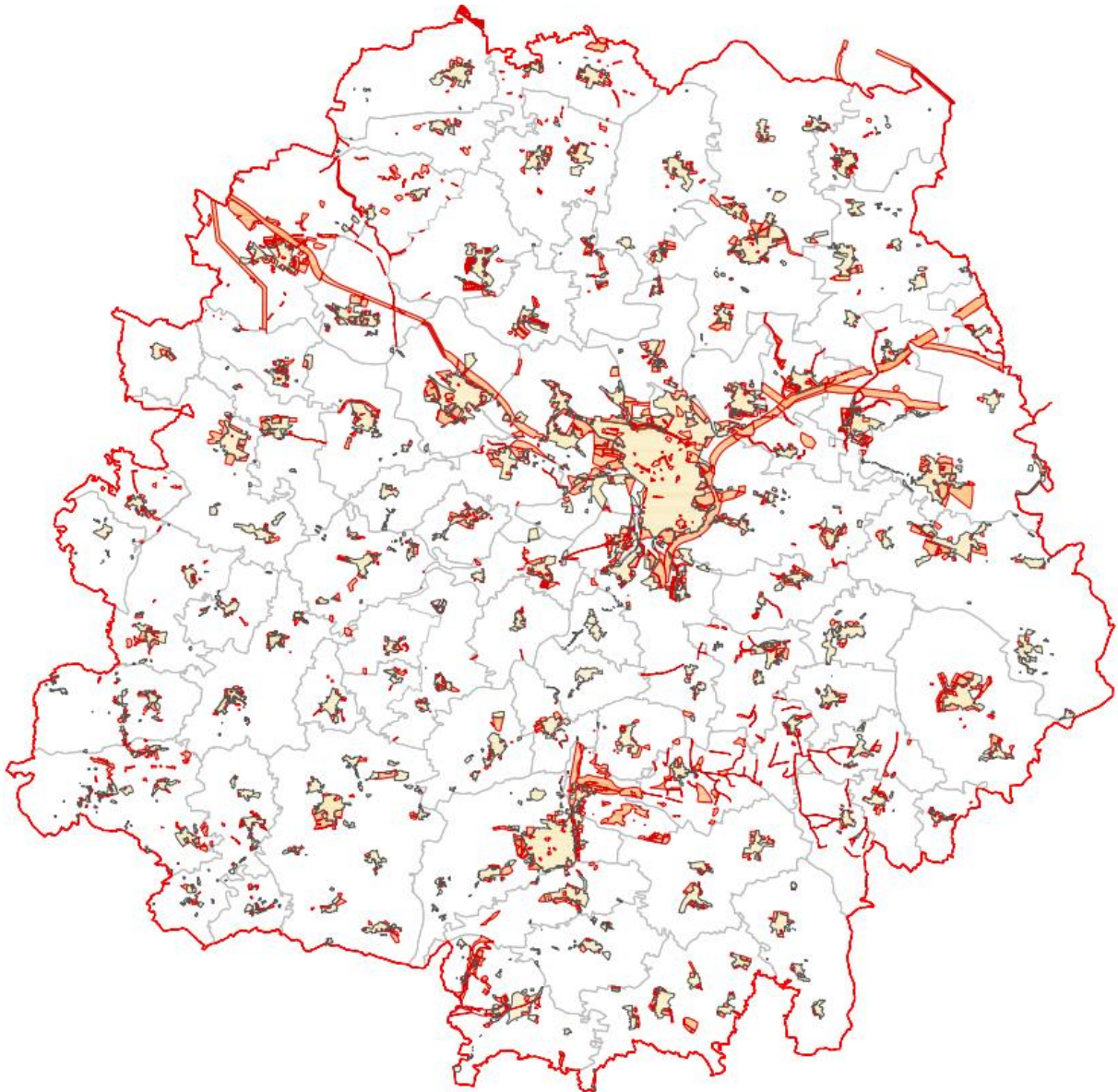
Součástí stabilizované databáze pro návrh územní studie krajiny je načtení územních plánů obcí (měst), jak jsou poskytnuty pořizovatelem včetně kontrolní sestavy dle databáze ÚÚR:

Aktuální stav vydaných a rozpracovaných územních plánů:

	dokončené	rozpracované		dokončené	rozpracované
Územní plán Cehnice			Územní plán Předslavice		
Změna č. 1 územního plánu Cehnice			Změna č. 1 ÚP Předslavice		
Změna č. 2 územního plánu Cehnice			Územní plán Přečovice		
Územní plán Čejetice			Územní plán Přestřovice		
Územní plán Čepřovice			Změna č. 1 ÚP Přestřovice		
Územní plán Čestice			Územní plán Radějovice		
Změna č. 1 územního plánu Čestice			Územní plán Radomyšl		
Územní plán Doubravice			Změna č. 1		
Změna č. 1 územního plánu Doubravice			Změna č. 2		
Územní plán Drachkov			Změna č. 3		
Územní plán Drážov			Změna č. 4		
Změna č. 1 územního plánu Drážov			Územní plán Radošovice		
Územní plán Drouzetice			Změna č. 1 územního plánu Radošovice		
Územní plán Dřešín			Územní plán Rovná		
Územní plán Hlupín			Územní plán Řepice		
Územní plán Horní Poříčí			Územní plán Skály		
Změna č. 1			Územní plán Slaník		
Územní plán Hoslovice			Územní plán Strakonice		
Územní plán Chrástovice			Změna č. 1 ÚP Strakonice - k.ú. Hajská		
Územní plán Kalenice			Změna č. 2 ÚP Strakonice - ulice Mirová		
Změna č. 1 ÚP Kalenice			Změna č. 3 ÚP Strakonice - ZOUUP		
Územní plán Katovice			Změna č. 4 ÚP Strakonice - vodní plochy		
Změna č. 1 územního plánu Katovice			Změna č. 5 ÚP Strakonice		
Územní plán Kladruby			Změna č. 6 ÚP Strakonice - Heydukova ul.		
Územní plán Kraselov			Změna č. 7 ÚP Strakonice - plocha let. d.		
Změna č. 1 územního plánu Kraselov			Územní plán Strašice		
Územní plán Krejnice			Územní plán Strunkovice nad Volyňkou		
Územní plán Kuřimany			Územní plán Střelské Hoštice		
Územní plán Kváskovice			Změna č.1 ÚP Střelské Hoštice		
Územní plán Liběčice			Územní plán Štěchovice		
Územní plán Litochovice			Územní plán Štěkeň		
Změna č. 1 ÚP Litochovice			Územní plán Třebohostice		
Územní plán Malenice			změna č.1		
Územní plán Mečichov			Územní plán Třešovice		
Změna č. 1 územního plánu Mečichov			Územní plán Úlehle		
Územní plán Milejovice			Změna č. 1 územního plánu Úlehle		
Změna č. 1 územního plánu Milejovice			Územní plán Únice		
Územní plán Miloňovice			Územní plán Vacovice		
územní plán Mnichov			Územní plán Velká Turná		
Územní plán Mutěnice			Územní plán Volenice		
Změna č. 1 ÚP Mutěnice			Územní plán Volyně		
Změna č. 2 ÚP Mutěnice			Změna č. 1 ÚP Volyně		
Územní plán Nebřehovice			Územní plán Zahorčice		
Územní plán Němčice			Územní plán Zvotoky		
Územní plán Němětice			Územní plán obce Hoštice		
Změna č. 1 Územního plánu Němětice			Územní plán obce Nebřehovice		
Územní plán Nišovice			Změna č. 1 ÚPO Nebřehovice		
Změna č. 1 územního plánu Nišovice			Změna č. 2 ÚPO Nebřehovice		
Územní plán Nová Ves			Změna č. 4 ÚPO Nebřehovice		
Územní plán Novosedly			Územní plán obce Sousedovice		
Územní plán obce Krty-Hradec			Změna č. 1 ÚPO Sousedovice		
Územní plán obce Nihošovice			Územní plán obce Štěkeň		
Územní plán Osek			Změna č. 1 ÚPO Štěkeň		
změna č. 1			Změna č. 2 ÚPO Štěkeň		
Územní plán Paračov			Změna č. 3 ÚPO Štěkeň		
Územní plán Pracejovice			Změna č. 4 ÚPO Štěkeň		
Změna č. 1			Změna č. 6 ÚPO Štěkeň		

Pro potřeby ÚSK je databáze zjednodušená do těchto vrstev:

- *hranice správního území obce*
- *zastavěné území*
- *zastavitelné plochy a plocha přestavby v jedné vrstvě*

Podbarvené území ORP zobrazuje zastavěné území (žlutá barva) a zastavitelné plochy (hnědá barva).

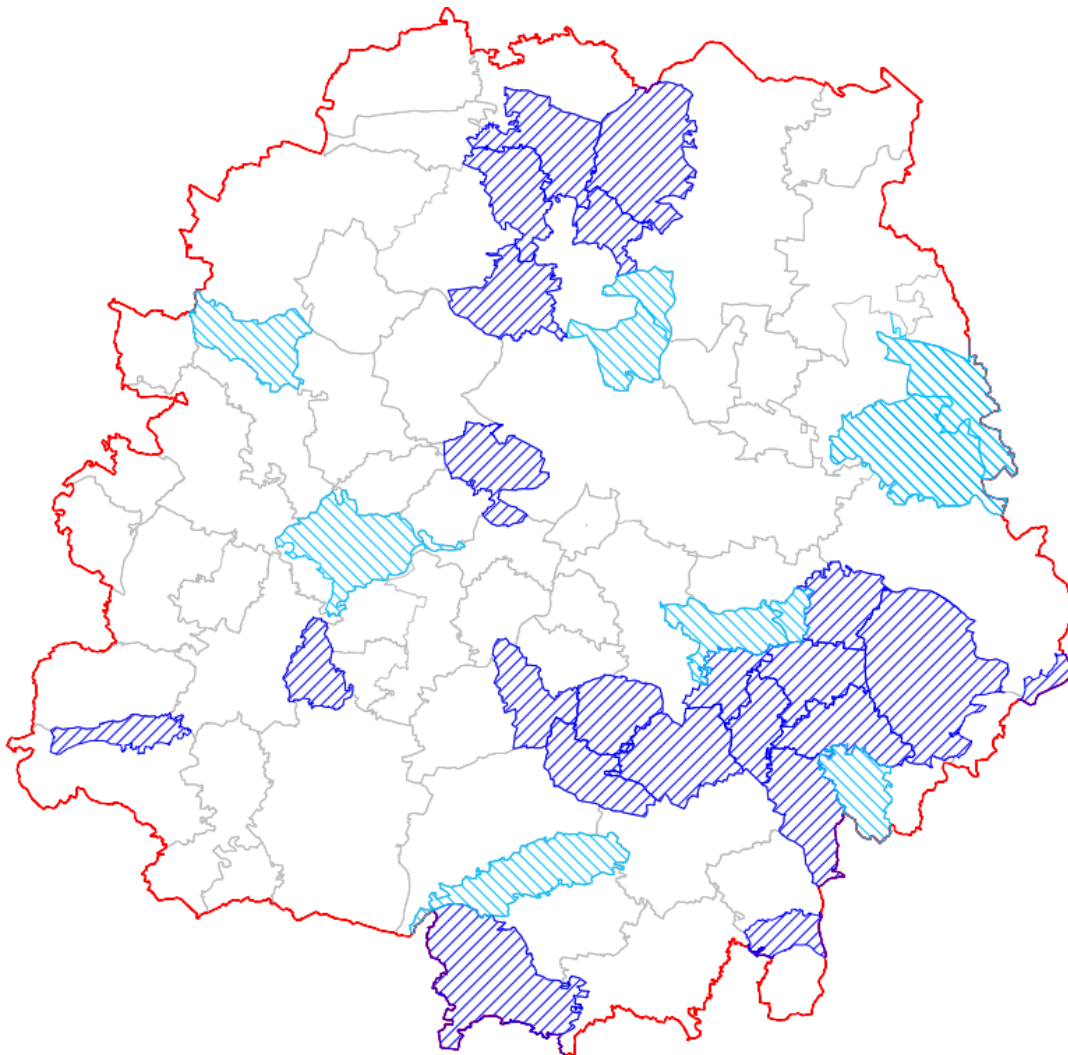
e) 3 Požadavky z územních studií, regulačních plánů, požadavky vyplývající z předpokládané budoucí realizace záměrů s platným územním rozhodnutím a ze záměrů v realizaci

K aktuálnímu datu jsou v řešeném území evidovány tyto regulační plány a územní studie:

Regulační plán Mezi Lesy, Strakonice
Regulační plán Podskalská - Lázeňská, Strakonice
Regulační plán Větrolamka, Strakonice
Regulační plán Vinice - Šibeník, Strakonice
Regulační plán Za Stínadly, Strakonice
Změna RP Za Stínadly
Územní studie „Za Humny č. 2“
Územní studie - Domanice - sever
Územní studie - Dražejov D29
územní studie - lokalita SV2
Územní studie - Na Hájcích
Územní studie - Podskalí 1
Územní studie 7B Doubravice
Územní studie Čejetice Z-7
Územní studie Čestice "Z12 Pod Vojtěchem"
Územní studie Dražejov D17
Územní studie Katovice 1
Územní studie Katovice 5
Územní studie L9-B
Územní studie Němětice - lokalita Z1
Územní studie Podskalská - Lázeňská
Územní studie pro lokality 1, 2, 3 Pracejovice
Územní studie Radomyšl - Domanice
Územní studie SO.06 Horní Poříčí
Územní studie Sousedovice - US.2
Územní studie Strakonice ST62
Územní studie Strunkovice nad Volyňkou
Územní studie Volyně - centrální část SO 28 a B 29
Územní studie Volyně - lokalita B26 „Nad Skalkou“
Územní studie Sousedovice US.1
Územní studie "Z26 Podolí"
Územní studie Dražejov D11 (aktualizace)

e) 4 Požadavky z komplexních pozemkových úprav

Podle databáze ÚAP je rozsah komplexních pozemkových úprav v řešeném území následující: Tmavě modrá barva – KPÚ ukončené, světlá modrá barva – KPU realizované

e) 5 Požadavky ze souvisejících oborových generelů a studií, programů, koncepcí a strategií

Lesní hospodářský plán

Na základě hospodářské úpravy lesů - HÚL (lesnické taxace) je zpracováván odbornou organizací plán hospodaření v lese na deset let (tzv. decenální plán). V českých zemích má lesnická taxace (zařízení lesa) dlouholetou tradici a počátky sahají až do začátku 18. století, kdy byly na schwarzenberských a liechtensteinských panstvích zpracovány první lesní hospodářské plány, které měly zabránit pustošení lesa a zajistit trvalý výnos (zásada - těžit jen tolik dřeva, kolik naroste). Tato zákonná povinnost zpracovat LHP byla v českých zemích nejprve pro obecní lesy (1893), jednotlivé rozsáhlé lesní majetky pak měly vlastní zařizovací (taxační) kanceláře a před 1. světovou válkou byla plocha lesů z více jak 3/4 "zařizena", tj. měla lesní hospodářský plán.

S postupem prohloubení lesnických znalostí (mj. zdokonalení pomůcek pro zjišťování zásob v lesních porostech, lesnické školství atd.) až do dnešního systému, kdy se většina prací dělá pomocí GPS, GIS, využití leteckých či satelitních zobrazení. Původní zásada však zůstala, tj. obnova lesa,

výchova (pěstební činnost), posilování vnitřní i vnější stability lesa a další činnosti provádět tak, aby byla zachována podstata lesa a ve smyslu axiomu "dřevo roste na dřevě" brát z lesa pouze tolik, kolik ho přiroste. Tyto zásady, které přetrvávají po dlouhá desetiletí zajišťují v lese jak trvalou produkci dřevní hmoty, tak i všechny další funkce (půdoochrannou, retenční, krajino tvornou atd. včetně funkce rekreační).

Z uvedeného vyplývá, že pokud budou dodržovány zásady správného hospodaření v lesích, budou naplňovány i předpoklady pro příznivý vývoj krajiny včetně dalších příznivých dopadů na životní prostředí a přírodu.

Databáze ČHMÚ

Z veřejných zdrojů lze pro potřeby zpracování návrhové části ÚSK získat charakteristiky vodních toků a přiřadit k nim povodí IV. stupně, znečištění vodních toků dle databáze správce povodí – viz výše a zatížení vodního toku z hlediska urbanizace (Plán rozvoje vodovodů a kanalizací).

Základní informační databázi tvoří:

- členění povodí dle nadmořské výšky,
- počet přítoků,
- podélný profil,
- charakteristika průtoku

Dostupná veřejná databáze naopak neobsahuje údaje, které budou potřebné pro naplnění cílů ÚSK ve smyslu jejího Zadání. Jedná se o tyto údaje:

- členění vodního toku (včetně přítoků) na úseky podle vegetačního krytu (např. průchod lesem),
- členění podle urbanistických hledisek (průtok zastavěným územím),
- akumulační objem anebo plocha vodních nádrží,
- úseky vodních toků v melioračním režimu,
- úseky vodních toků procházejících erozním prostorem,
- úseky vodních toků ve sledovaném režimu Q 100,
- úseky vodních toků s umělým korytem.

Tyto údaje budou v návrhové části vytvořeny pro potřeby konkrétních cílů obnovení krajiny, popř. pro vymezení údolních niv.

Strategické plány:

Strategické plány obcí (měst) jsou specifickými dokumenty s okrajovým přesahem do problematiky ÚSK, jak bylo zjištěno jejich načtením. Pro potřeby tvorby ÚSK jsou poučné obecné prohlášení, používající argument životního prostředí a návaznosti sídel na krajinu jako ukazatel sociodemografického stavu sídla. Následující text obsahuje zjištěné relevantní odkazy strategických plánů, které má zpracovatel aktuálně k dispozici:

Plán rozvoje vodovodů a kanalizací Jihočeského kraje

Smyslem sledování těchto dat pro návrhovou část ÚSK je vytvořit databázi a argumentační prostor pro propojení stavu a rozvojových záměrů obcí a měst (dle jejich ÚP) s požadavky na slučitelnost sídla a navazující krajiny.

Zásobování vodou:

Řešené území je součástí Jihočeské vodárenské soustavy, na kterou je napojena město Strakonice. Ostatní zdroje jsou lokální, jejich poloha včetně ochranných pásem jsou uvedeny ve výkresu limitů.

Odkanalizování

Databáze plánu rozvoje VaK (aktuálně verze č.6) bude použita v případě potřeby ochrany hydrologické soustavy.

f) Rozbor ohrožení, rizik a problémů v území (stávajících, předpokládaných)

f) 1 Narušení vodního režimu, ohrožení povodněmi a suchem

Definice

Klimatické vlivy jsou globálním problémem a uspořádání, využití resp. význam ORP nemá na tento proces vliv. Krajina v geologické minulosti se s klimatickými vlivy vždy vypořádala po svém, přičemž v lokálním měřítku (např. dnešních Čech) nebyla příčinou klimatických změn, ale vždy se těmto změnám přizpůsobovala. Tento evoluční proces nebude v měřítku ÚSK dále sledován.

Povodně i sucho jsou přirozenými jevy, které utvářely krajinu a je-li to přirozený jev, tak z pohledu krajiny – nikoliv člověka – nejsou žádným ohrožením či rizikem. Nástup civilizace dokázal těchto jevů využívat (např. starověký Egypt = Nil) a uměl se mu přizpůsobit (stavby byly mimo záplavové území, dřevo se splavovalo při zvýšeném průtoku).

Prostorem k hledání rozměru je tedy současná krajina, současné klima a ÚSK může tuto problematiku sledovat z hlediska obou extrémů – sucho i povodně – a vymezovat argumentační rámec, který lze promítnout do podmínek využití – změn – území v měřítku krajinných okrsků včetně případných požadavků na další projektovou činnost (územní plány, pozemkové úpravy).

Zdroje

Předpokládané příčiny ohrožení a rizik z hlediska narušení vodního režimu, ohrožení povodněmi a suchem jsou exaktně neuchopitelné. Zpracovatel nemá k dispozici údaje, které by opravňovaly ke koncepčním změnám krajiny.

Základem uchopení kapitoly je schopnost krajiny vytvářet optimální vegetační kryt, tzn. mít k dispozici potřebný půdní profil. Problematika eroze půdy je popsána v další kapitole a je řešena v širším rozměru: eroze je příčina, povodně a sucho následek.

Pro další analýzy zakládáme tato data:

- členění území podle rozvodí IV. stupně dle ÚAP
- lesní pozemky dle KN
- ostatní plochy dle KN s vypuštěním ploch mimo zastavěné území
- zastavěné území dle ÚAP

Výše uvedené vstupní údaje je nutné objektivizovat.

Zobrazení lesních pozemků a ostatních ploch není skutečným stavem vegetačního krytu z hlediska lesa či společenství, které je lesu blízké!

Zjištění

Pro další rozhodování při zpřesnění krajinných okrsků bude rozhodující posice sídel vůči vodním tokům a vodním plochám, která byla rozhodujícím ukazatelem pro založení sídla. Budou odvozeny jak potřeby sídla vůči vodnímu režimu, tak (naopak) riziko zpětného ohrožení vodního režimu tímto sídlem.

f) 2 Eroze, sesuvy - zejména vymezení ploch ohrožených vodní a větrnou erozí

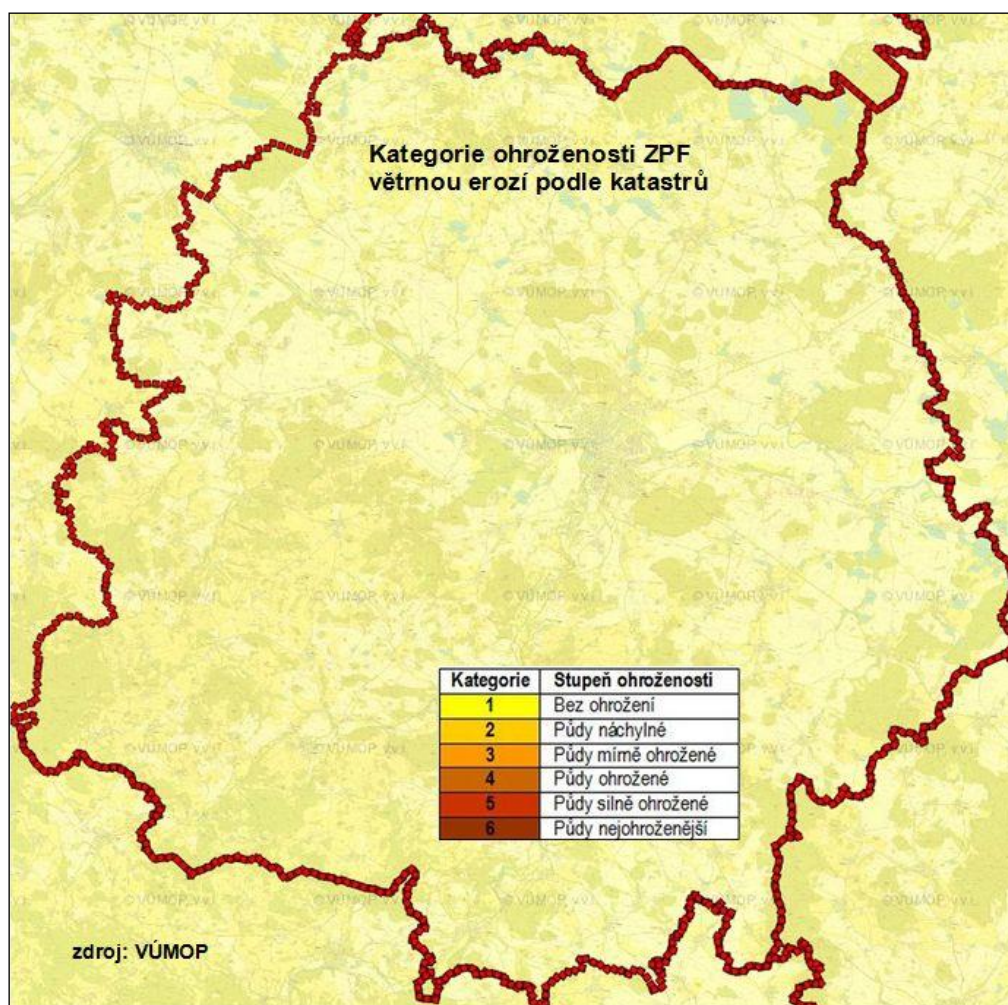
Lesní půdy, zemědělské půdy s drnovým fondem a plochy zeleně včetně sukcesních ploch nejsou ohroženy větrnou erozí.

Orná půda v ORP Ústí nad Labem, ale na mnoha místech i louky (v rámci tzv. rychloobnov) byla v minulosti kvůli používání větší a větší mechanizace zcelována do velkých půdních celků (likvidace mezí, polních kazů, remízků, břehových a zejména doprovodných porostů podél vodotečí - zoráno až "ke břehu") a obhospodařována bez ohledu na sklonitost a svažítost pozemků včetně rozsáhlého odvodnění - "meliorace".

Způsob pěstování plodin (monokultury) a obdělávání půdy (orba po směru svahu, dlouhé svahy) nerespektoval zásady protierozní ochrany. Kvůli snižování úrodnosti půd bylo do půdy dodáváno velké množství průmyslových hnojiv, které nemohly pěstované plodiny využít. Tyto látky pak byly spolu s půdními částicemi transportovány do vodních toků a nádrží tam způsobovaly a stále způsobují eutrofizaci vody.

f) 2.1 Potenciální ohroženost ZPF větrnou erozí (zdroj: VÚMOP)

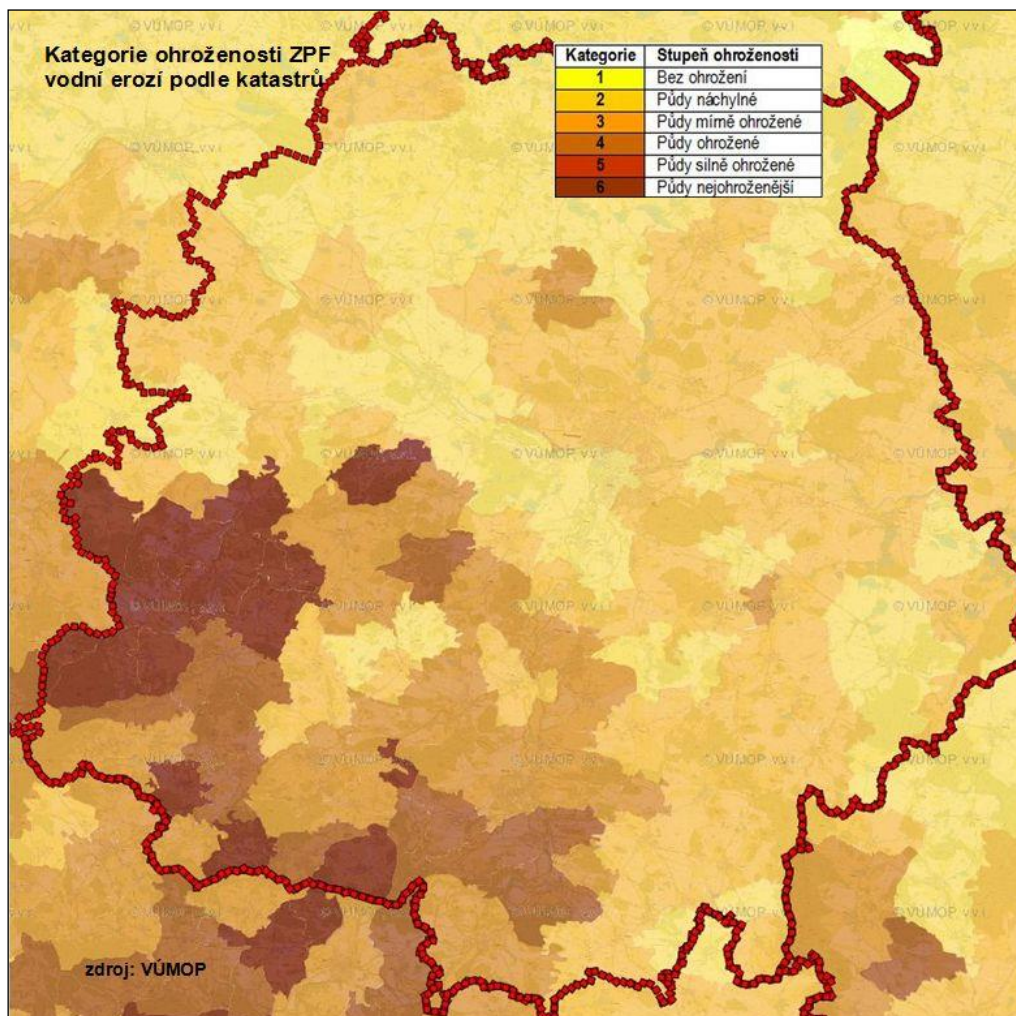
je vyjádřena stupni ohroženosti zemědělské půdy větrnou erozí podle BPEJ, nevztahuje se na plochy mimo ZPF, tj. lesní půdu a plochy ostatní, které nejsou zařazeny do ploch s BPEJ. Výsledné hodnocení potenciální erozní ohroženosti je vyjádřeno v šesti kategoriích ohroženosti

Z výřezu mapy je zcela evidentní, že všechny katastry v ORP Strakonice jsou zařazené do stupně 1. - bez ohrožení.

f) 2.2. Potenciální ohroženost ZPF vodní erozí podle jednotlivých katastrů (zdroj: VÚMOP)

je vyjádřena stupni ohroženosti zemědělské půdy vodní erozí podle BPEJ, nevztahuje se na plochy mimo ZPF, tj. lesní půdu a plochy ostatní, které nejsou zařazeny do ploch s BPEJ. Výsledné hodnocení potenciální erozní ohroženosti je vyjádřeno tedy podle BPEJ a je vztaženo schematicky na celý katastr v šesti kategoriích ohroženosti:

Z výřezu ohroženosti zemědělské půdy vodní erozí je vedle zastoupení většího či menšího zornění pokrytí ZPF drnovým fondem (TTP), rozhodující svažitost (sklon terénu) a struktura půdy. Závěr: zemědělské půdy jsou v této oblasti relativně stabilní vůči větrné erozi oproti vodní erozi, když na značné části zemědělských ploch v ORP Strakonice je labilita půdy v nejvyšších stupních.

Závěr: zemědělské půdy jsou v ORP Strakonice jsou relativně velmi stabilní vůči větrné erozi oproti vodní erozi, když na značné části zemědělských ploch v jihozápadní části řešeného území je labilita půdy v nejvyšších stupních (nejohroženější půdy!).

f) 2.3 Sesuvy

Zpracovatel provedl načtení odpovídajícího jevu ÚAP a porovnal jej s dalšími relevantními informacemi:

a) vztah sesuvných území a záplavových území

Tento vzájemný vztah jevů není v území zastížen v rozsahu, který by vyžadoval komplexní řešení. Oba tyto jevy jsou přirozeným projevem krajiny, přičemž na sesuvná území nemá v řešeném území lidská činnost žádný vliv.

b) vztah sesuvných území vůči zastavěnému území

V rozsahu zobrazených jevů je překvapující rozsah překryvu sesuvného území vůči zastavěnému území. Tato skutečnost může být argumentem pro případné změny v krajině a to včetně vymezení podrobnějších krajinných okrsků, které by tento rozpor (problém) řešily.

f) 3 Znečištění a kontaminace složek prostředí – zejména vymezení ploch se zvýšeným splachem organických látek do toků a nádrží - glosa a vysvětlení

Plochy se zvýšeným splachem organických látek, které lze s velkou jistotou vyloučit, jsou zejména všechny plochy lesní, dále plochy porostlé vysokou vegetací, zvláště sukcesní plochy předlesových formací, všechny extenzivně obhospodařované louky a pastviny, případně pásy drnového fondu na orné půdě k eliminaci splachů tzv. průlehy.

Plochy, u kterých jsou potenciálně možné zvýšené splachy organických látek do toků a nádrží, jsou zejména zemědělské půdy a to zvláště orná půda. Stabilita či spíše labilita intenzivně využívaných ploch TTP je dána sklonitostí a částmi ploch, kde je narušen drnový fond (půdní kryt). Rozsah potenciální ploch je názorně vidět na výřezu mapy VÚMOP s kategoriemi ohroženosti ZPF vodní erozí podle katastrů. Odnos organických látek, ale i jílových částic, vede následně k degradaci půdního horizontu. Je tak narušen sorpční komplex, který je důležitý pro půdotvorný proces (pedogenesi) a výživu rostlin, když zejména nedostatek jílových částí (minerální koloidy) vede následně ke snížení produkčnosti pozemků (půda není schopna vázat dodatkové energie - hnojení strojeným hnojivem). Dochází k degradaci, postupně se zhoršují fyzikální, chemické i biologické vlastnosti půdy (dochází k vytěsňování dvojmocných kationtů, zejména vápníku Ca^{++} a hořčíku Mg^{++} , které jsou nahrazovány jednomocnými kationty vodíku H a dusíku Na. V půdě dochází k destrukci sorpčního komplexu, půda se "zakyseluje" a ztrácí na úrodnosti.

f) 4 Snížování a ztráta biodiverzity, zejména snížování prostupnosti krajiny a fragmentace krajiny, střety dálkových migračních koridorů, střety a nenávaznosti ÚSES - glosa

Zachování rozmanitosti druhů - biodiverzity je nutné pro udržení stability ekosystémů. Ztráta biodiverzity de facto v přírodě neexistuje, poněvadž i na odtěžených plochách po povrchové těžbě ve velmi krátké době (často již na další vegetační období lze pozorovat pomístný nástup osidlovačů a to i na výsypkách (silně zasolené lupky, kde je na přechodnou dobu masivní nástup halofytů, mj. komonice bílé apod.)

Co tedy snižuje biodiverzitu? Zejména ztráta přirozených biotopů. Co způsobuje tuto ztrátu? Jsou to přírodní procesy, např. povodně, požáry, sesuvy půdy, sopečná činnost a další jevy, které na jednu stranu způsobí ztrátu stávajících přirozených biotopů, ale na druhou stranu způsobují vznik dalších nových, třeba v pozměněné podobě přirozený evoluční proces. Vstupem člověka, který se "zdokonaloval" v ničení svého nejbližšího okolí (vypaloval les, aby měl půdu pro pěstování plodin, pastvu atd.). Dnešní člověk dosáhl téměř dokonalosti v "ničení" nejen svého okolí, ale ve svém důsledku ohrožuje celou planetu (městské aglomerace, doprava včetně letecké, těžba, průmysl atd.). Svými "kolosálními" projevy ve svém okolí, tedy na celé planetě (mj. převážejí se suroviny, materiály a

výrobky z jedné strany Evropy či dokonce světa na druhou ..) snižuje biodiverzitu a to jak ve viditelné, tak i "neviditelné" sféře. Vymření či vyhubení živočišných i rostlinných druhů v té viditelné části biodiverzity je snad dostatečně známé, např. holub stěhovavý byl v Severní Americe v milionových hejnech do té doby, než byl "rančery" doslova vystřelen, dnes jsou exempláře holuba stěhovavého pouze jako vycpaniny v muzeích, u nás "vystřeleny" velké šelmy, atd. Ta samá ztráta je i druhů v málo viditelné sféře (drobní živočichové, mikroorganismy atd.). Příroda má na štěstí velmi silnou reversibilní schopnost (navracení), když díky resilienci (elasticitě) ekosystémů se sice dočasně mění, ale působením autoregulačních mechanismů (můžeme mluvit o "memory efektu" - "paměti") se vrací po určité trajektorii do určitého stavu, zpravidla blízkému výchozímu stavu (v přírodě pravděpodobně po "spirále"). Dokladem tohoto mechanismu je "návrat" zemědělských ploch, ale i zastavěných, v dřívě osídlených a relativně intenzivně využívaných v pohraničí, ale i jinde (např. vojenské prostory) k plochám blízkým přírodní (jednoznačná trajektorie sukcesních společenstev směrem ke klimaxu - lesu), odpovídajícímu danému stanovišti (ekosystému).

Problematičtější je to s druhy, které potřebují pro svoji existenci větší nároky na prostor. Lidské osídlování krajiny čím dál tím více zmenšuje prostory přírodě blízké (les), snižuje nejrůznějšími bariérami "prostupnost" území (sídla, doprava atd.), dochází k fragmentaci krajiny (dělení na malé a ještě menší části) a docházelo, či spíše dochází, ke genetickému driftu (zmenšování populace a rozmnožování jen omezeného množství jedinců, zpravidla příbuzenského charakteru a tím postupná degenerace druhu - mj. snížení imunity apod.). Určitou eliminací je snaha o "zfunkčnění" tzv. dálkových migračních koridorů, které by svým způsobem měly korespondovat s vyšší hierarchií ÚSES, tj. tzv. podpora koridorového efektu, kdy paralelní svazky biokoridorů s vloženými biocentry by měly představovat relativně stabilní ekosystémy umožňující migraci i velkých druhů.

Specifickým snižováním biodiverzity a značným rizikem pro zachování biologické rozmanitosti jsou nepůvodní a invazní (či zavlečené) druhy rostlin i živočichů, které se zcela nekontrolovatelně šíří územím a agresivně vytlačují původní druhy např. netýkavka žlaznatá podél vodotečí, křídlatky, bolševník velkolepý, z živočichů norek americký, mýval severní, psík mývalovitý či nutrie říční, často z "rozpuštěných" umělých chovů, pro zahrádkáře pak je pohromou plzák španělský, v zemědělství spolu s rozšířením pěstování brambor z Ameriky byla rozšířena i mandelinka bramborová (tzv. "americký brouk"), pro kterou byl přirozený "predátor" americký krocan divoký. Většinou tyto invazní druhy nemají přirozené nepřátele. (Prováděcí nařízení Evropské komise 2016/1141, kterým se přijímá seznam invazních nepůvodních druhů)

V našich podmínkách došlo k výraznému snížení biodiverzity v lesních porostech, původně smíšených či dokonce listnatých, jejich přeměnou na pěstování smrku (ale i borovice, akátu apod.) v monokulturách.

Řešení fragmentace krajiny má nedostatečnou legislativní a odpornou podporu. K dispozici je analýza střetu migračních tras se silničním komunikačním systémem, pro řešení této problematiky nedostačující.

f) 5 Opuštěné nebo nevyužívané areály a plochy ve volné krajině a v kontaktu s ní

Jedná se o části bývalých zemědělských areálů, v odůvodněných případech znehodnocují navazující území – viz následující obrázek – střet s hřbitovem v Čejeticích. V principu se jedná o lokální projevy, nemající zásadní problém na krajinu jako celek

V řešeném území byly identifikovány tyto prostory:

Obr.: areál Čejetice

Obr.: areál Přebořovice

Obr.: areál Horní Poříčí

Obr.: areál Chrášťovice

Obr.: areál Radějovice

f) 6 Zátěže ze stávajícího urbanizovaného území, ploch rekreace a z provozu dopravní a technické infrastruktury a předpokládané zátěže z území navržených k urbanizaci, navržených ploch rekreace a z navržené dopravní a technické infrastruktury, včetně ekologických zátěží v krajině

f) 6.1 Zátěže z urbanizovaného území

Bývalé či existující skládky – jedná se o minoritní plochy skládek jednotlivých obcí. S uplatněním současné legislativy bude skládkování jako takové ukončeno. Otázkou je forma odpovídající náhrady, obce hledají zejména prostor pro ukládání bioodpadů. Zpracovatel předpokládá, že při naplnění současné legislativy z hlediska zákona č. 100/2001 Sb., není skládkování problémem, potřebným řešit na úrovni této ÚSK.

Obr.: bývalá skládka Kuřimany

Obr.: Bývalá skládka v Zechovicích – vlevo navazuje přírodní památka Na Opukách

Míra využití – nevyužití průmyslových ploch ve Strakonících je tématem pro územní plán, pro ÚSK je to pouze argument pro omezení další expanse industriálních ploch do krajiny.

f) 6.2 Zátěže z ploch rekreace

Zátěže z ploch rekreace jsou jak hygienické, tak provozní a lze jimi označit všechny objekty individuální rekreace – zahrádkové osady i rekreační chaty. Vždy dochází k vyššímu užívání území nad původní účel a dlouhodobé užívání (pobyt) naráží na chybějící zásobování vodou, odkanalizování včetně rizik požárně bezpečnostních.

V případě zahrádkových osad lze hygienické a provozní podmínky eliminovat potřebným připojením na veřejnou infrastrukturu. V případě rekreačních chat je toto dlouhodobý problém.

V obou případech je exponována krajina. Zpracovatel zastává názor, že umístění zahrádkových osad v krajině je rovnocenný urbanistický úkol jako např. plochy bydlení a měl by být takto v územních plánech uchopen. Jakékoli zásahy do zahrádkových osad jsou jistě nepopulárním opatřením (vůči voličům). Řešením je jednoznačná koncepce, která vymezí ve střednědobém horizontu optimální řešení, které lze v přiměřeném časovém horizontu (desítky let) postupně realizovat. V aktuálním času pak platí zásada zabránit aktivitám, které by současné prostory – a zejména okolní krajinu – hlouběji a nevratně znehodnocovaly.

Zpracovatel opakovaně poukazuje, že v krajině umístěné objekty individuální rekreace nesplňují podmínky nakládání s odpadními vodami, zasahují do vzdálenosti 50 m od okraje lesa, ohřev TUV a vytápění je řešeno spalováním tuhých paliv. Často nezpevněné přístupové komunikace jsou rizikem dlíčích erozí půdy. Forma užívání nerespektuje navazující přírodní hodnoty.

Areály hromadné rekreace jsou (viz příslušná kapitola) v principu nekonfliktní.

f) 6.3 Zátěže z dopravní a technické infrastruktury

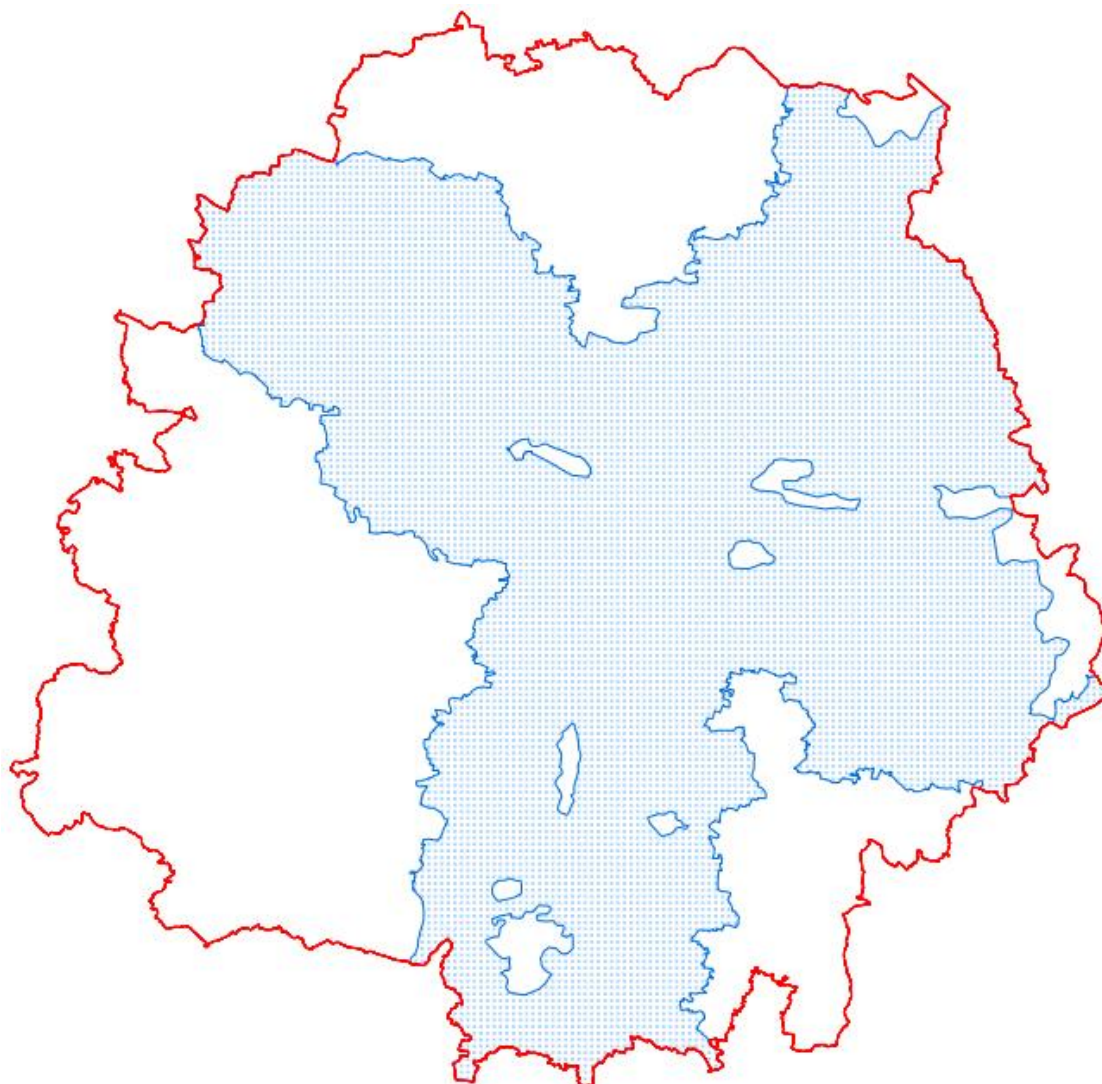
Trvalé zvyšování dopravní intenzity je jednoznačným problémem všech zastavěných území, kterými prochází silnice I/4 a I/22. Koncepčně je tento problém řešen úpravou silniční sítě – obchvaty měst a obcí, jak je zobrazen v hodnocení rozvojového potenciálu – převzetí záměrů ze ZÚR.

Naplněním úprav silniční sítě je problém řešitelný v blízkém časovém horizontu. Návrh ÚSK v této věci pouze prověří soulad nových komunikací s krajinným rázem z hlediska výslední kvality krajiny.

f) 6.4 Předpokládané zátěže ze změn v území

Rozvojový potenciál měst a obcí dle územních plánů je zpracovatelem přijat v plošném rozsahu bez korekcí. V návrhové části ÚSK bude tento potenciál vyhodnocen, přičemž rozsah redukce bude zaměřen na míru využití území, přijetí případných regulačních prvků zástavby a podpora sídelní zeleně a jejího přechodu do krajiny.

Zpracovatel s překvapením hlédnul rozsah řešeném území, ve kterém ZÚR umožňuje umístění obnovitelných zdrojů el. energie z větrných elektráren a fotovoltaických panelů. V návrhové části bude pravděpodobně plocha navržena k redukci a to v příčinném vztahu k redukci ploch s předpokládanou vyšší mírou urbanizace.

Obr.: plocha s možností umístění VE a FVE dle ZÚR.

f) 7 Zátěže ze stávající těžby a předpokládané zátěže z navržené těžby nerostných surovin

Jistěže každý zásah do zemské kůry je v případě těžby nerostů pro krajinu fatální a málokdy nabízí lepší řešení po ukončení těžby = rekultivaci ve srovnání s původní krajinou.

Police současných kamenolomů a jejich četnost dokládá jejich vazbu na místní potřebu a je akceptovatelná.

Budoucí využití ložisek radioaktivních rud, popř. těžby zlata z údolní nivy Otavy je jistě konfliktní, rozsah a police ložisek je jednoznačným rizikem v území.

f) 8 Stávající narušení a potenciální ohrožení přírodních, historických, kulturních a estetických hodnot

f) 8.1 narušení přírodních hodnot

Stávající narušení přírodních hodnot bylo popsáno v předchozích kapitolách a lze konstatovat, že pokud bychom pokračovali v dosavadním přístupu ke "krajině" mohlo by postupně dojít k její degradaci. Lze předpokládat, že "úsilí" člověka by mohla opatření, např. využití této územní studie krajiny pro územní plánování a práci správních orgánů, zmírnit či dokonce v některých případech i eliminovat ve prospěch "přirozenějšího vývoje krajiny (přírody).

f) 8.2 narušení historických, kulturních a estetických hodnot

Pro potřeby zpracování návrhu územního plánu je nutné zdůraznit, že zjištěná narušení historických, kulturních a estetických hodnot nejsou v principu důvodem pro zpětný proces obnovy. Případná korekce sídel je vždy nová návrhová část.

Jako platformu dalšího vývoje území ÚSK chápe vždy stávající stav bez ohledu na možnou ztrátu historických, kulturních a estetických hodnot.

Z hlediska ORP jako celku zpracovatel spatřuje zásadní narušení historických, kulturních a estetických hodnot v případě urbanizace pravého břehu Otavy před soutokem s Volyňkou.

Regeneraci sídel ve smyslu (alespoň částečné) eliminace narušení historických, kulturních a estetických hodnot lze sledovat ve vybraných bodových sídlech = tj. sídla, která mají zachovaný potenciál vazby ke krajině a konkrétní urbánní vazby nejsou nevratně porušené

Rozvoj území – realizovaný či navržený prostřednictvím územních plánů v případě, že je původní struktura sídla narušena nevratným způsobem - je ponechán bez zpětné vazby. Eliminace narušení sídel z hlediska ÚSK se vypouští a návrh ÚSK bude obsahovat doporučení na jeho zmírnění poukazem na konkrétní hodnoty.

Ještě jsme nezmínili širší vztahy: v některých posicích ORP Strakonice se na horizontu zjevuje silueta JE Temelín. S ohledem na velikost této stavby nelze tento optický kontakt eliminovat.

g) Souhrnné vyhodnocení

g) 1 Zjištění hlavní hodnoty a potenciály krajiny

Řešené území tvoří kontrast přírodních a civilizačních složek, zobrazení vzájemných hranic představuje základní členění území pro návrhovou část ÚSK, tedy:

g) 1.1 Krajina s preferencí přírodních složek

Základním znakem krajiny s preferencí přírodních složek je stabilizovaná soustava hospodářského využití krajiny (les, pole, louka, voda) doplněná přírodními útvary, ve kterých je vliv lidské činnosti omezen, popřípadě vyloučen, resp. kde vliv člověka není systémový.

Základní hodnotou krajiny je její vývoj a schopnost přetrvávat i za působení rušivého vlivu (nejen lidskou činností), na tuto rušivou činnost reagovat a působením autoregulačních mechanismů (resilience = elasticita ekosystémů) návrat po určité trajektorii vývoje s příslušným posunem (vývoj po spirále) do zpravidla blízkému výchozímu stavu

Krajina (s preferencí přírodních složek) je souhrn přírodních útvarů, které obsahují stabilizované segmenty, do kterých jsou vloženy civilizační výstupy sekundární a terciární struktury. Rozhodující je poznání, že sekundární sférou jsou sídla v bodovém hodnocení, tj. ve stavu přirozeného vztahu „sídlo - navazující zemědělská (lesní) krajina“, přičemž krajina byla v zájmovém prostoru sídla měněna v časových jednotkách staletí pro zajištění základních životních potřeb obyvatel sídla. Vztah sídlo – krajina lze jednoznačně definovat v míře přiměřené obnovit, nebo alespoň rozvojové záměry, které definují územní plány obcí v tomto smyslu, korigovat nebo zpřesnit.

Jednotlivé přírodní útvary lze charakterizovat na platformě:

- a) katastru nemovitostí = tj. podle druhů pozemků
- b) plochami s rozdílným způsobem využití = podle územních plánů obcí

Průzkumy a rozborů prokazují, že výše uvedená kritéria neodpovídají skutečnému stavu krajiny, mohou být tedy pouze podkladem, se kterým se ztotožní majitelé pozemků (katastr nemovitostí) a obce + města jako představitelé samosprávních celků (územní plány obcí)

Pro další posuzování je tedy nezbytné zobrazit krajinu podle kritérií, obsažených v rozboru primární struktury krajiny.

Toto zobrazení krajiny je současně základním potenciálem krajiny, na jeho platformě pak budou v takto vymezeném území vyhodnoceny další formy užívání krajiny. Důležité – všechny tyto formy jsou generovány potřebou člověka. Jedná se zde o kulturní, produkční (zemědělský, lesní), vodohospodářské, surovinové, sídelní a rekreační zásahy.

Pro další pochopení problematiky je nezbytné vnímat časový faktor. Územní studie vychází ze současného stavu a zpětné vazby jsou pro potřeby ÚSK přijaty v případě, že mají argumentační hodnotu.

g) 1.2 Krajina s preferencí civilizačních složek.

Základním znakem krajiny s preferencí civilizačních složek je stav území, ve kterém jsou civilizační projevy rozvinuty v rozsahu, který znemožňuje zpětnou obnovu původního sídla a navazující krajiny. Na těchto plochách je podkladem pro návrh územní studie současný rozsah urbanizace, přírodní potenciál je zde promítnut a vyžadován pouze v případech nezbytných pro funkci krajiny jako celku.

Součástí území s preferencí civilizačních složek mohou být i přírodní další útvary (části území), které však slouží pro potřeby obyvatel, nikoliv (nebo podružně) krajině.

g) 2 Zjištěná hlavní ohrožení, rizika a problémy v území

Společnost – dejme tomu na úrovni České republiky – nenašla jednoduchý a účinný zákon, kterým by ohrožení, rizika i problémy v území řešila účinnou a jednoznačnou formou a ani to de facto není možné.

Základní platformou uchopení problémů je poznání, vzdělání a odpovědnost jedinců, institucí, úřadů a politiků. Jedná se pravděpodobně o neuchopitelný proces, ve kterém hraje svoji úroveň míra poznání společnosti, její zdroje a nastavení priorit. Zpracovatel s uspokojením konstatuje určitý posun společnosti jako celku k zodpovědnosti za slučitelnost lidské činnosti s možnostmi planety (přírody, krajiny).

Současný rozvoj řešeného území je pravděpodobně na vrcholu intenzivního využití přírodních zdrojů včetně krajiny, přestože v rozvojových plánech a politikách jsou další záměry k využívání jak zdrojů, tak i samotné krajiny.

Hlavním ohrožením krajiny v řešeném území spočívá v aplikaci rozvojových ploch do formy skutečné zástavby, většinou bez vazeb na okolní krajinu. Na příkladu analýzy územních studií je patrný rozdíl mezi plochou vymezenou územním plánem, kdy zpracovatel dává rozvoj konkrétní lokality do komplexních vztahů k sídlu a navazujícímu území (vazby na krajinu) a aplikací této plochy do konkrétního modelu zástavby. Vždy je zde sledován faktor maximální intenzity využití plochy záměru a to na úkor potřeby krajiny.

Dalším ohrožením krajiny je stabilizace ploch individuální rekreace v jiné formy užívání, kdy se občasná forma užívání (víkendy) mění v trvalé užívání, aniž by toto území bylo na tento rozvoj principiálně určeno, o technické infrastruktuře nemluvě.

Pojem rizika je zapotřebí chápat ne jako rizika vůči krajině a rizika člověka v krajině. Rizika vůči krajině v principu neexistují. Krajina bude vždy reagovat na změny v území a těmto změnám se přizpůsobí a ani jí nic jiného nezbyvá. Otázkou je, jestli taková krajina vyhovuje měřítku člověka. Zápavy, sesuvy, požáry, eroze jsou přirozenými projevy, které vytvářely krajinu v geologickém vnímání času před současnou civilizací a budou i po ní.

Pokud si však člověk přeje zachovat současný vzhled (i využití krajiny), je rizikem ignorance přirozených procesů v krajině a narušení přechodových – kontaktních ploch mezi jednotlivými formami krajiny (les – pole, les – louka, vodní tok – louka, vodní tok – les), tedy segmentů, které vykazují relativně dobrou biologickou rozmanitost - biodiverzitu a tím i stabilitu krajiny.

Rizikem jsou rovněž veškeré umělé zásahy do krajiny – meliorace (odvodnění) včetně ztráty jejího systémového správce = postupná degradace systému, na jehož konci nemusí být obnova původního stavu zemědělské půdy.

Rizikem v opačném smyslu je strpění invazních druhů a s tím související péče o krajinu.

Díličí problémy – vyplývající ze vzniku nepřiměřených zátěží a rizik v území – zpracovatel v měřítku územní studie krajiny vyhodnotil jako minoritní.

g) 3 Vyhodnocení a zpřesnění typů krajín ze ZÚR (PÚR?)

Zpracovatel se v principu ztotožňuje s členěním území dle typů krajiny, jak jsou definovány v ZÚR. Důvodem je skutečnost, že tyto typy krajiny vychází z projektových podkladů, které byly vytvořeny autoritami v tomto oboru a ZÚR je v podstatě pouze přebírá.

Takto převzaté typy krajiny jsou základním členěním řešeného území na krajinné okrsky, přičemž příslušná část kapitoly tohoto textu – (3. Rozbor a rámcové vymezení krajinných potenciálů v

území a vyhodnocení míry jejich využitelnosti) vymezuje platformu jejich dalšího zpřesnění v návrhu ÚSK.

g) 4 Určení problémů k řešení v návrhu ÚSK včetně nově uplatňovaných námětů na provedení změn v území

Krajina bude zobrazena podle skutečného stavu. V případě sukcesních ploch – pokud budou návrhem ÚSK akceptovány - bude dotčené území vymezené funkční plochou dle § 17 vyhl. 501/2006 Sb., tj. jako plochy přírodní. V případě objektů individuální rekreace budou, které nemají zápis v katastru nemovitostí

V případě, že bude mít ochrana půdy vyšší zájem (např. ve stupni I. a II.) bude návrhová část ÚS vyžadovat řádné využití ZPF.

Základním problémem územní studie krajiny jako celku je přesvědčit (včas) objednatele i dotčené orgány, že krajinu nelze chápat, spravovat a rozhodovat na podkladě striktní aplikace zákonů, které v tomto smyslu zastupují.

Základním problémem je přijetí argumentace zpracovatele, že krajinu je nutné členit podle skutečného stavu území, přičemž její další změny ve prospěch původního uspořádání či zcela nového členění mohou mít i variantní řešení.

V závěru průzkumů a rozborů i budoucího návrhu územní studie krajiny je nutné opakovat, že představa zákonodárce o tvorbě územních plánů – tedy i krajiny = plochy mimo urbanizované území je v podstatě zbytečná. Na příkladu členění sekundární struktury prokazujeme, že krajina je funkční jako celek (nyní v měřítku ORP Strakonice), zatímco bodově vymezená sídla mají lokální a to významně omezenou působnost. Jejich vzájemná propojení komunikačními a technologickými vazbami jsou již daná a s výjimkou zásadních dopravních záměrů stabilizovaná.

Představa MMR, jeho školitelů a některých zpracovatelů o technologické tvorbě územních plánů prostřednictvím nástroje GIS je naivní a nelze ji aplikovat na územní studii krajiny

Takto zpracovaná územní studie je v rozsahu stávajícího stavebního zákona resp. územního plánu neuchopitelná. Chyba je však na straně stavebního zákona a zpracovatel v úvodu průzkumů a rozborů – viz kapitola b)1.1– poukazuje na skutečnost, že uspořádání primární struktury a její zobrazení v územních plánech je z pohledu krajiny zcela nesprávné.

Územní studie krajiny zpracovatel poukazuje na nesprávné vstupní údaje v úrovni ochrany půdního fondu a v úrovni ÚSES. Nesprávné podklady ÚAP – viz další kapitola – pak generují další nesprávná rozhodnutí.

ÚSK vymezí metodickou správnost ÚSES, popř. navrhne jeho korekci. Na všech úrovních ÚSES mohou být tyto korekce konfliktní:

- v úrovni NR+R SES lze předpokládat náměty pro korekci ÚSES v případné aktualizaci ZÚR,
- v úrovni LSES může být důsledné uplatňování funkce ÚSES konfliktní vůči majitelům pozemkům a dalším záměrům v území včetně uspořádání veřejného prostoru

Průzkumy a rozborů dále vymezují kompoziční celky = náměty, kdy má uplatňování přírodních a civilizačních složek potenciál prostorové kompozice s preferencí či vyloučením staveb a druhů činnosti, které tento potenciál oslabují.

Územní studie v území s převahou přírodních složek = bodovém hodnocení sídel = vymezuje jejich nový potenciál = spočívající k obnově přirozeného vztahu sídla a navazující krajiny.

V návrhu ÚSK budou systémově vyhodnoceny areály zemědělské prvovýroby z hlediska jejich polohy vůči krajině, vůči charakteristické siluete sídla i vůči měřítku staveb sídla ve stanovených parametrech viditelnosti.

Budou prověřeny okolnosti, za kterých by bylo možné uvolnit nevhodně urbanizované části krajiny – pravý břeh Otavy před soutokem s Volyňkou, zahrádkové osady při severní hranici Strakonic.

Z hlediska krajinného rázu budou prověřeny varianty silnice I/4 – obchvat Volyně a další trasa k jižní hranici řešeného území.

g) 5 Přehled jevů doporučených k doplnění do územně analytických podkladů.

Územní studie krajiny využívá jenom některé jevy ÚAP a rozbořem udržitelného rozvoje území se úmyslně nezabývá.

Na podkladě provedených průzkumů a rozborů doporučujeme korekce těchto jevů ÚAP:

- 13. historicky významná stavba, soubor**
- 14. architektonicky cenná stavba, soubor**
- 15. významná stavební dominanta**

Navrhnout podrobnější kategorizaci těchto jevů z hlediska srovnatelných hodnot, v grafickém zobrazení pracovat s pojmem „soubor“, ke kterému náleží i bezprostřední okolí, které má podmiňující vztah k vlastní hodnotě takto vymezených staveb.

Návrh ÚSK pak prověří zjištěné kompoziční celky, které pak mohou být platformou pro ochranu resp. omezení činností, které s tímto hodnocením nejsou v souladu.

- 17. oblast krajinného rázu a její charakteristika**
- 18. místo krajinného rázu a jeho charakteristika**

Tyto jevy budou zpřesněny resp. přepracovány návrhovou částí územní studie krajiny. Rozsah projednání ÚSK by měl ORP poskytnout objektivizaci tohoto jevu tak, aby mohl být ve smyslu platné legislativy akceptován.

21. územní systém ekologické stability

Na úrovni NR a R ÚSES doporučujeme zahájit dialog s krajským úřadem ve smyslu úpravy částí nadregionálních a regionálních biokoridorů ve smyslu těchto P+R.

Na úrovni L ÚSES doporučujeme komplexní přepracování jevu. Současně upozorňujeme na citlivost této problematiky – ÚSES je aplikován (tedy i nesprávně) do územních plánů autorizovanými osobami a fáze projednání územních plánů jsou vždy doloženy dotčeným orgánem dle zákona č. 114/1992 Sb.

Problematika ÚSES bude propojena s problémem dálkových a lokálních migračních koridorů.

23. významný krajinný prvek ze zákona, pokud není vyjádřen jinou položkou

Ve smyslu Zadání ÚSK zpracovatel vyznačil segmenty údolních niv, které by měly být v návrhové části zpřesněny a dále evidovány jako VKP ze zákona. Pro potřeby dokončení ÚSK není bezpodmínečné další zpřesňování tohoto jevu, ORP může tento jev dopracovat separátně na procesu ÚSK.

43. investice do půdy za účelem zlepšení půdní úrodnosti

Meliorace budou prověřeny z hlediska současné potřeby a technického stavu, popřípadě vypuštěny ve smyslu přijetí sukcesních projevů krajiny.

47. vodní útvar povrchových, podzemních vod

Doporučujeme další členění tohoto jevu z hlediska původního či náhradního tvaru nebo směru (či jinak definovaného) stavu koryta vodního toku.

Současně doporučujeme vymezit tento jev objektivně vůči mapovým podkladům: akceptovat či revidovat soulad skutečného průběhu vodního toku s katastrem nemovitostí. Vymezit rovněž potřebu a problematiku zobrazení vodního toku a vodní plochy jako plochy (vodní a vodohospodářské) z hlediska aplikace v územních plánech dle vyhl.501/2006 Sb.